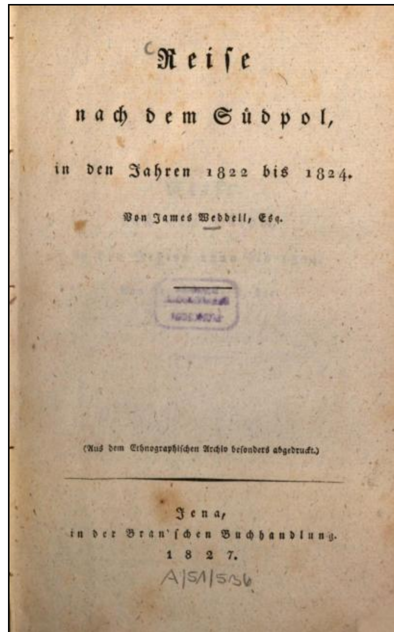

Reise

nach dem Südpol,

in den Jahren 1822 bis 1824.

Von James Weddell, Esq.

(Aus dem Ethnographischen Archiv besonders abgedruckt.)

Jena,
in der Bran'schen Buchhandlung.
1827.

JAMES WEDDELL

REISE NACH DEM SÜDPOL IN DEN JAHREN 1822 BIS 1824

REIS NAAR DE ZUIDPOOL IN DE JAREN 1822 TOT 1824

1 8 2 7

vertaling:

Ruud Muschter
∴

Groningen

muschter@home.nl
www.archive.org

21 februari 2022

INHOUD

BRON

Jena, 1827

https://www.zvdd.de/dms/load/met/?PPN=urn%3Anbn%3Ade%3Abvb%3A12-bsb10468917-3

https://www.digitale-sammlungen.de/en/view/bsb10468917?page=110,111

Bayerische StaatsBibliothek

INLEIDING VAN DE VERTALER

James Weddell was een Belgische zeevaarder (1787-1834). In dit boek beschrijft hij de reis die hij in het Zuidpoolgebied maakte.

Het was de tijd van de spreekwoordelijke 'spiegeltjes en kralen'. Zo konden de oorspronkelijke bewoners dolgelukkig worden gemaakt met een flanellen overhemd, en met muntstukken van één penny, waar een gat was geboord, zodat zij ze om de hals konden hangen. Ook ijzeren banden van vaten waren zeer gewild.

Uit deze geschiedenis komt naar voren, dat Weddell een rechtschapen en vriendelijk man was, die goed was voor zijn bemanning en oog had voor de behoeften van de lokale bevolking. Toch was hij een kind van zijn tijd. gezien zijn opmerking: " Gaarne zou ik ter ere van de menselijke aard dit verwaarloosde volk in geestelijk opzicht iets hoger verheffen dan waarvoor men het gewoonlijk houdt, doch ik moet bekennen dat hun toestand werkelijk de diepste is die zich laat denken. In het huidige tijdsgewricht schijnt het welhaast ongelofelijk en gans gewis afkeurenswaardig, dat een zo gemakkelijk te behandelen volk nog in zo volledige onwetendheid leeft." Terwijl men nu zou kunnen zeggen dat deze volkeren in een zalige onwetendheid verkeerden en nog niet bedorven waren door de handelsgeest waarvan de Engelsen toen blijk gaven.

Uit kleine details blijkt dat Weddell een goed man was. Zo stalen de inboorlingen omdat zij honger hadden, aan boord van zijn schip bedorven robbenvet. Hij kon dat niet aanzien, verbood het en gaf hun vers robbenvlees en wat wijn, hoewel zij het laatste niet echt lekker vonden.

Ook is hij het niet eens met voorgangers die vonden dat de bevolking niet in staat was om geestelijk iets te leren. Volgens Weddell was hem juist het tegendeel gebleken.

Weddell vermeldt de slavendrijverij van de Portugezen en was graag in de situatie geweest om deze ongelukkigen te bevrijden. Anderzijds vermeldt hij terloops de slachtingen onder de zeehonden en handelde hij ook in de vellen.

Dit is overigens een werk waarin veelsoortige herhalingen voorkomen, die niettemin in het geheel niet vervelend of saai zijn, omdat ze aan romantisch avontuur verbonden zijn. Te denken valt aan de vele opsommingen van de breedte- en lengtegraden waarop men zich bevond en de aard van de weersgesteldheden. De gevaren koersen worden ook dikwijls vermeld. Telkens zie je voor je, hoe deze avonturiers en ontdekkingsreizigers bezig waren om handel te drijven en de streken te verkennen. Daarbij maakten zij correcties op eerdere geografische vaststellingen door hun voorgangers, zodat latere scheepvaarders hun koersen nauwkeuriger konden uitstippelen.

De ontberingen waren lang niet zo erg als die van de echte zuidpoolreizigers die soms in de koude streken maandenlang in het ijs vast kwamen te zitten. Maar dat het werk evengoed niet ongevaarlijk was, blijkt uit de aanwezigheid van ijsbergen die soms tijdens nachtelijke vaarten ontweken moesten worden en schade veroorzaakten, alsook uit de soms gebrekkige voedsel-voorziening waardoor scheurbuik de kop opstak.

Het is niet altijd mogelijk gebleken om de benamingen van de streken en eilanden zoals de auteur die hanteert, in goed Nederlands om te zetten. Dat geldt bijvoorbeeld voor een term als 'Sound', waarvan wij geen goed equivalent hebben. En de Nederlandse term 'Bocht' is wel gebruikt, maar 'Cowe' is onvertaald gelaten.

Het is om een aantal redenen problematisch om geografische benamingen te vertalen. Wij spreken doorgaans over Kaap Hoorn. Maar wordt het Port Egmont of Port-Egmont; Zuid-Shetland Eilanden, of Zuid-Shetland-Eilanden? Het Nederlands kent Straat Magellaan naast Beringstraat. De tekst spreekt over het eiland Lobos. Moet dat vertaald worden met Lobos-Eiland? En moet Georgia met Georgië vertaald worden? Zijn de

Malvinas dan de Malvina's? Keuzes leveren inconsistenties op. Daarom is ervoor gekozen om al deze begrippen te voorzien van verbindingsstreepjes.

De auteur heeft enkele citaten opgenomen en ze voorzien van aanhalingstekens bij het begin van iedere geciteerde alinea. Dat is in de vertaling gehandhaafd.

Ruud Muschter

I. Inleiding.

Na beëindiging van een onderzoeksreis naar een hogere zuidelijke breedtegraad dan tot nu toe bereikt was, houd ik het niet voor ondoelmatig, vooral voor de hydrografie, om de voortreffelijkste voorvallen op deze reis publiekelijk bekend te maken.

Het was onze bedoeling om ons zeehondenhuiden te verschaffen, en onze schepen bestonden uit de brik Johanne, uit Leith, honderdzestig ton, en de kotter Beaufoy, uit Londen, vijfenzestig ton, die beide passend uitgerust en voor twee jaren van levensmiddelen voorzien waren. Het eerste, met tweeëntwintig lieden bemand, stond onder mijn bevel; het tweede, met dertien man, werd bevolen door de heer Mattheus Brisbane.

De pas onlangs plaatsgevonden ontdekking van Nieuw-Zuid-Shetland verleidde tot het vermoeden dat Sandwichland een naar voren springend punt van een zuidelijke continent, of een doorlopend land was, hetgeen oostelijk en westelijk achter de Zuid-Shetland-Eilanden lag. Ik vond echter deze mening gans ongegrond, want toen ik tussen deze landen tot aan 74° 15' zuiderbreedte zeilde, bevond ik de zee vrij van ijs en voor scheepvaart geschikt.

Het kan niet onterecht zijn, hier een kort uittreksel van alle onderzoekingsreizen te geven die zuidelijk van Kaap-Hoorn en binnen de zuidelijke poolkring ondernomen zijn, voordat wij de beschrijving van deze reis beginnen.

Diverse reizigers hadden door het nemen van hun weg om Kaap-Hoorn 62° zuiderbreedte bereikt, doch immer teveel westwaarts dan dat zij in het bereik van Zuid-Shetland waren gekomen, totdat in het jaar 1818 de heer William Smith uit Blyth op zijn weg van Montevideo naar Valparaiso, naar het schijnt door toeval, de ontdekking van de genoemde eilanden deed. In een latere reis had hij de moed om ze dichter te naderen en daardoor overtuigde hij zich ervan dat de geziene massa's, land waren.

De enige zeevaarders die, voor zover ons bekend is, de zee binnen de Antarctische kring onderzochten, zijn de kapiteins Cook en Turneaux bij hun tweede reis naar de zuidpool in de jaren 1773 en 1774.

Op 17 januari 1773 kwam kapitein Cook aan onder 67° 15' zuiderbreedte en onder 39° westerlengte en trof hier het ijs in grote vaste en samenhangende massa's aan, zover als het oog vanuit de mastkorf kon reiken. "Wij waren niet zo onbezonnen", gaat kapitein Cook dan verder, "om onze zuidelijke loop vol te houden, aangezien de zomertijd in deze hemisfeer reeds half voorbij was, en het ook zelfs wanneer het mogelijk was geweest, ons te veel tijd zou hebben genomen om rond het ijs te varen."

Op 2 januari 1774 kwam kapitein Cook wederom in de Antarctische Zee, en aangezien hij door ijseilanden en vrij ijs onder 68° zuiderbreedte en 138° westerlengte omringd was, voer hij noordwestelijk en scheepte wederom over de Antarctische cirkel naar buiten, doordat hij naar noord en oost en uiteindelijk naar het zuiden stuurde. Op 25 januari kwam hij voor de derde maal in de koude zone en bereikte op 30 januari 71° 10' zuiderbreedte.

Hij gaat dan voort met: "Aangezien wij niet verder naar het zuiden konden, hielden wij het voor raadzamer, daar wij ons indertijd onder 71° 10' der breedte en 106° 54' westerlengte bevonden, om wederom noordwaarts te sturen en het was een geluk voor ons dat wij dit te rechter tijd deden. Want nauwelijks was dit uitgevoerd, of een dikke nevel omgaf ons, die ons in het midden van de ijseilanden gemakkelijk in groot gevaar had kunnen brengen."

Twee Russische fregatten die in 1821 een ontdekkingsreis ondernamen, drongen, zoals openbare bladen aangaven, tot op 69° zuiderbreedte door, doch konden niet verder geraken. De afzonderlijke gebeurtenissen van hun reis zijn in Engeland niet bekend geworden.

Aangezien ik bij mijn afreis uit Londen niet kon vooruitzien een zo hoge zuiderbreedte te bereiken, was ik niet van instrumenten voorzien die mij in staat hadden kunnen stellen om mijn waarnemingen verder uit te breiden. Niettemin bezat ik alle die voor het gewone gebruik toereikend zijn en wel in de beste gesteldheid. Ik bezat een chronometer op acht dagen, één op twee, en één op één dag, evenals een azimutkompas. Aldus uitgerust, trad ik mijn reis in de blije overtuiging aan, mijn vaderland hierdoor een dienst te bewijzen.

II. Afvaart uit de duinen - Madeira - reis en aankomst in St.-Elena.

Op 17 september 1822 om 5 uur in de namiddag lichtten beide schepen hun ankers en zeilden de duinen uit. Aangezien er een frisse oostenwind blies, kwamen wij op de 18e in de namiddag bij Portland aan en spoedig verloren wij ons vaderland uit het zicht. Daar ik de heer Brisbane de opdracht had gegeven om van Portland uit rechtstreeks naar het eiland Bona Vista te sturen, terwijl ik naar Madeira wilde, zeilde de Beaufoy rond middernacht deze weg en raakte spoedig uit ons zicht.

Op de weg naar Madeira overkwam ons niets opmerkelijks, behalve dan dat wij bij onze aankomst in Porto Santo in tien dagen van de stroming vijfentachtig mijl oostelijk waren gedreven. Op vrijdag 4 oktober bereikten wij de Straat van Funchal. Volgens de chronometer ligt Funchal onder 60° 52' 28" der lengte. Aangezien op de 5e tegen de avond mijn zaken aan de kust beëindigd waren, keerde ik aan boord terug en zeilde om 9 uur naar het eiland Bona Vista, een van de eilanden van het groene voorgebergte, waar wij 's maandags de 14e aankwamen en de Beaufoy met enkele kleine Amerikaanse en Portugese schepen voor anker vonden liggen.

Aangezien wij zout nodig hadden, trof ik derhalve de nodige voorbereidingen, en toen wij op de 19e zesendertig ton daarvan verkregen hadden, die meteen over beide schepen verdeeld werd, en wij ons ook van al datgene wat wij verder nodig hadden, voorzien hadden, lichtten in de avond van de 20e beide schepen de ankers en zeilden zuidwaarts.

Gedurende mijn aanwezigheid in Bona Vista spijsde ik meermalen in gezelschap van de bisschop van de eilanden van het groene voorgebergte, die zich gewoonlijk te San Jago ophoudt. Hij maakte in deze tijd zijn driejarige bezoek en hield zich met zijn gevolg van priesters in het huis van de heer Manuel Martin op, die als gedeputeerde der eilanden van het

groene voorgebergte indertijd met een gezantschap aan Cortes[1] belast was. De bisschop was een man die zich aangenaam uitte en wiens gedrag erop berekend scheen om proselieten[2] te maken. Daadwerkelijk trachtte hij een medebewoonster van het huis, een Amerikaanse, te bekeren, wier kinderen hij gedoopt had. Alleen weerstond zij al zijn pogingen.

De voornaamste inwoners van het eiland betoonden deze heilige persoon de grootste achting, doch het gepeupel de grootste onderwerping. Een deemoedig, zacht gedrag en strenge geestelijke discipline betoonden zich geheel als de basistrekken van zijn karakter. Zodra hij de tafel verliet, begaf hij zich meteen in een vertrek om te studeren en men zag hem zelden, behalve aan tafel of op een korte avondwandeling, waarop gewoonlijk enkele van de voornaamsten van het eiland hem begeleidden. Enkelen van zijn geestelijke gevolg waren hierin niet zo bedachtzaam, want duidelijk nam ik waar, dat wanneer zij uit de ogen van de bisschop waren, zij zich dan als lakeien gedroegen en zich gaarne onder het gezelschap der vrouwen mengden.

Het gewone volk op deze eilanden is grotendeels onverdraaglijk lui. Hun slaven worden voor harde arbeid aangehouden en wel door middel van de zweep. Want ofschoon de Afrikanen thans onder alle andere naties een soort vrijheid genieten, is hun toch zulk een gunst hier nog niet ten deel gevallen.

Hun voortreffelijkste bezigheid bestaat uit het bereiden van het zout, waarmede zij een kleine handel met de naburige eilanden en met de hier binnenlopende schepen drijven. De Engelse schepen verstaan zich gemeenlijk daarmee in de stad Bona Vista, die uit veertig tot vijftig huizen bestaat, die echter, ongeveer een half dozijn uitgezonderd, slechts beroerd[3] uit hout

---

[1] Onduidelijk.

[2] "Proselyten". Hier oneigenlijk gebruikt om bekeerlingen aan te duiden.

[3] "nur schlecht".

en leem zijn opgebouwd. De kleur van de inwoners doorloopt van wit tot aan het negerzwart in alle schakeringen en zij huwen, de slaven uitgezonderd, zo onder elkander, dat men hen met recht slechts voor één familie kan houden.

Ongeveer drie mijl oostelijk van Bona Vista ligt een stad, genaamd Nova Cidade of Nieuwstad, waar zich gewoonlijk de stadhouder ophoudt. Deze bezit een fraaie kerk en ongeveer honderd gebouwen, waarvan echter de meesten slechts hutten zijn. De stadhouder was een geboren Portugees en overste in het Portugese leger en reeds tweeënveertig jaar lang stadhouder op Bona Vista geweest. Deze vertelde mij op een eerdere reis, dat het eiland ongeveer drieduizend inwoners heeft en dat nauwelijks driehonderd daarvan reguliere soldaten zijn.

De bodem is zeer vrijgevig wanneer er rijkelijk regen valt te rechter tijd, doch hij heeft daaraan vaak groot gebrek. En dikwijls ontbreekt het ook daadwerkelijk aan drinkbaar water. Derhalve kan ook geen enkel hier landend schip er met zekerheid op rekenen zich van water te voorzien. Volgens de chronometer lag de ankerplaats onder 20° 0' 59" der lengte.

Voorraden aan varkens, geiten, schapen en gevogelte kan hier zijn, doch alles is slechts weinig waard en mager. De beste plek voor dingen van deze aard is San Jago, waar ze weliswaar vetter doch ook iets duurder zijn. Ik ervoer dit op mijn laatste reis. Bij de stadhouder die zich aan boord van een oorlogsschoener bevond, die in de baai voor anker lag, maakte ik indertijd mijn opwachting. Hij droeg een generaalsuniform en scheen een man in zijn beste jaren te zijn. Daar ik hem mijn bedoeling mededeelde om voorraden in te nemen en dat het niettemin de schepen niet werd toegestaan om te ankeren, verleende hij mij ogenblikkelijk toestemming om te landen en beval mij daarbij aan, de kippenren van zijn vrouw in ogenschouw te nemen, die naar zijn verzekering mij er redelijk mee zou voorzien. Het verwonderde mij weliswaar dat de vrouw van een stadhouder zich tot zulke handel verlaagde, doch ik ging ogenblikkelijk naar de kust en wandelde naar het paleis. De deur werd bewaakt

door een soldaat die mij de toegang weigerde, doch toen ik hem in kennis stelde van hetgeen mij hiernaartoe had gevoerd, stond hij mij het binnentreden toe. Nadat ik hierop nog twee andere schildwachten voorbij was gegaan, kwam ik ten slotte bij de vrouw des huizes aan, die er net mee bezig was om de voorraden te monsteren, die uit biggetjes, Turkse hoenen en ander gevogelte bestonden. Op de gebruikelijke wijze schilderde zij mij deze als vet en goedkoop, en ik zocht een aantal kalkoenen en ander gevogelte uit, die ik meteen naar de boot zond. De handel zelf werd in huis bij een glas wijn gesloten. Zij riep daartoe hun veertienjarige zoon erbij en beval hem, mij op de gitaar iets voor te spelen, hetgeen hij met groot plezier deed. Nadat dit beëindigd was, werden wij het over de koopprijs eens en ik beval mij aan.

Nadat wij bij Bona Vista de ankers hadden gelicht, stuurden wij met alle zeilen naar het zuiden en er overkwam ons niets opmerkelijks, tot de 21e oktober, waar wij ons onder 14° noorderbreedte bevonden en niet weinig verbaasd waren dat wij in het kajuitverdek water vonden. Na ingesteld onderzoek ontdekten wij het lek en stopten het zo goed als wij konden.

Aangezien verder de gebruikelijke gebeurtenissen bij een dergelijke vaart op open zee weinig opmerkelijks hebben, merk ik hier nog slechts op, dat wij op 23 oktober onder 8° noorderbreedte door een zwakke en veranderlijke wind voorwaarts gedreven werden, tot wij onder 5° noorderbreedte de zuidoostelijke passaatwind bereikten. Op 7 november doorsneden wij onder 30° de lengte van de equator. De passaatwind reikt zuidwaarts tot aan Kaap-St.-Augustin aan de kust van Brazilië, dus honderd mijl ver.

Op de 14e, onder 14° zuiderbreedte, stuitten wij op een Portugese schoener die slaven had geladen die voor Bahia bestemd waren, en ik steeg aan boord ervan. Mijn officieren dachten er ernstig aan, hier een prijs te maken, alleen was ik van mening dat wij dit niet met recht konden doen. Waren wij sterker bemand geweest, dat zouden wij wellicht tweehonderd-

vijftig medeschepselen van een gruwelijke slavernij gered hebben. De mannen lagen in het onderste scheepsruim en stikten bijna in deze enge ruimte. De vrouwen en kinderen zaten onder de wind op het verdek. Velen van hen waren echter aan de voeten geketend. Aangezien het buiten mijn macht lag hun enige bijstand te verlenen, hoezeer ik ook hun ongelukkige situatie betreurde, keerde ik wederom aan boord terug, waarop wij ons van de Portugezen verwijderden. Deze schandelijke handel wordt door de Portugezen tot een aanzienlijke uitdijing zuidelijk van de equator immer nog tot schande van de mensheid gedreven.

Tot 24° zuiderbreedte hadden wij dikwijls noordwesten- en noordnoordoostenwind, met hevige windstoten en donder en hoosregen.

In dit jaargetijde kan de weg die wij insloegen als een aangename vaart gelden, doch voor de gezondheid van het scheepsvolk, dat voor het maken van een lange reis bestemd is, heeft de vaart aan de kust zeer veel bezwaren. Bijna had ik een man door de dood verloren, aangezien hij zich te zeer had blootgesteld aan de hevige regen. Vergezeld van de Beaufoy gingen wij voort om zuidwaarts te sturen, tot aan de 40° der breedte. Daarna voeren wij westwaarts, om in Patagonië te landen, en kwamen op 10 december in Port-Valdees onder 42° 32" der breedte aan. Ik zond de hoofdschipper spoedig uit om de straat in de haven te onderzoeken. Aangezien ik echter via hem vernam dat het middelste kanaal bij laag water slechts tweeënhalf vadem diepte had en dat de vloed zich stijgend door de ingang stortte, waagde ik geen poging om naar binnen te lopen.

Op de 11e zeilden wij langs de kust naar het zuiden, bemerkten enkele plaatsen die buit aan vellen beloofden en liepen op de 19e binnen in Port-St.-Elena. Hier was het nu onze eerste zaak om het op open zee bemerkte lek volkomen te repareren, hetgeen meteen werd voorgenomen.

De volgende dag zond ik de heer Brisbane met de Beaufoy af om de St.-Georgs-Baai te onderzoeken, en met mij dan op de 28e op het Pinguïn-Eiland samen te komen, waarheen wij op de 26e, nadat de reparatie van ons schip beëindigd was, eveneens afzeilden.

Na de ingestelde waarnemingen ligt Porto-St.-Elena[4] onder 44° 34' 16" der breedte en 65° 16' 52" der lengte. De baai biedt, aangezien de zuidoostwinden slechts zelden en dan nog meestal matig waaien, waar hij uitsluitend aan blootgesteld is, een goede plek om te verblijven. Wij vonden goed water, hoewel pas een halve mijl van de oever en niet in al te grote hoeveelheden, zodat een schip het zich slechts met een aanzienlijk gedoe van tijd en moeite kan verschaffen. Guanaco's of lama's treft men hier in grote hoeveelheden aan, hoewel ze niemand naderbij laten komen. Ze lijken op de reeën. Hun vlees smaakt goed en ze zijn groot genoeg om vanaf schepen waargenomen te worden, die aan deze kusten gebrek aan verversingen lijden. Wij vingen er eentje, die na het verwijderen van de ingewanden honderdtwintig pond woog. En naar mijn smaak, smaakte het vlees als dat van een zeer vet schaap. De enige moeilijkheid om deze dieren bij hun waakzaamheid en snelheid te vangen, bestaat hierin, dat men ze achter bosjes moet beloeren, wanneer ze bij het aanbreken van de ochtend hun waterplaats naderen. Hazen, die men eveneens hier dikwijls aantreft, zijn veel groter dan in andere landen. De vloed stijgt tot op 22 voet.

Op 30 december onder 47° 54' der breedte en in de buurt van het pinguïneiland, midden onder enkele waterhozen, die velen zozeer vrezen, verenigden wij ons in de namiddag wederom met de Beaufoy en zeilden dan naar het zuiden.

Wij hielden thans beslist onze reis voor een onderzoeksreis naar het zuiden, en ofschoon het een maand later was dan ik vroeger voor de afreis bestemd had, was ik toch blij dat wij de brik in vergelijking in een zo bruikbare staat als mogelijk hadden gebracht, want hierdoor werd ik in staat gesteld,

[4] Eerder "Port" genoemd.

wanneer de vaart naar de Zuid-Orkney-Eilanden ook geen succes zou hebben, om mijn onderzoekingen op de baan van vroegere reizen te vervolgen. De heer Brisbane had van mij de nodige aanwijzingen verkregen hoe hij zich in het geval van een scheiding moest gedragen, en wij zetten thans zo gemeenschappelijk onze reis naar het zuiden voort.

In de voormiddag op 2 januari 1823 bevonden wij ons onder 51° 55' der breedte en 65° 7' 15" der lengte, en aangezien onder deze breedtegraad de L'aigle shoal (Adelaarsschol), die in 1817 door kapitein Bristow ontdekt was, moest liggen, hield ik mij noordoostelijk bij oost, half oost, om die in het zicht te krijgen. Doch na een vaart van veertien mijl en na een uitzicht van tien mijl vanuit de mastkorf te oordelen, bemerkte ik er niets van. Had hij in deze richting gelegen, dan had ik hem zeker gevonden. Deze schol of zandbank moet zeer gevaarlijk zijn, aangezien hij in het midden van de Falkland-Eilanden en de kust van Patagonië ligt. Daar ik hem ondertussen niet in het zicht kreeg, vermag ik ook niet om hem te beschrijven. Men vertelt, dat rondom de golven er driehonderd el op breken. De heer Poole zet ze onder de 51° 51' der breedte en 64° 50' der lengte, hetgeen naar mijn mening niet nauwkeurig gelokaliseerd is. Derhalve moeten schepen zich hier bij een gunstige wind om daglicht af te wachten lang ophouden.

Om 8 uur 's ochtends op de 3e draaide de wind plotseling van westnoordwest naar het zuiden, en in minder dan een halfuur werden wij ertoe gebracht om het hoofdtopzeil samen te rollen. De wind blies met grote heftigheid tot aan de avond van de 4e, waar hij ging liggen en ons in staat stelde om sneller te varen. De temperatuur van de lucht was gedurende de wind 39° 30', en die van het water 49° 30'. Dit was zeer weinig voor het midden van de zomer, bij een breedte van 53°. Wanneer men echter bedenkt dat de zuidenwind over het bevroren land van de Shetland-Eilanden woei, moest dientengevolge de temperatuur van de lucht in de buurt van Kaap-Hoorn beduidend lager worden.

Op de 6e 's ochtends veranderde de wind wederom zuid bij oost in een frisse zeewind. De zee ging hoog en bleef niet gelijk. In de namiddag werden twee van onze boten voortgedreven en enkele dingen werden van het verdek weggespoeld. Deze onrustige zee werd zonder twijfel door een vloed of een zeestroming veroorzaakt, aangezien wij niet verder dan honderd mijl zuidoostelijk van de Falkland-Eilanden waren. Rond middernacht nam de wind plotseling af, en er bleef voor ons nauwelijks genoeg over om onze loop voort te zetten.

Aangezien het op de 7e fraai weer was, haalde ik van de Beaufoy bericht binnen en was zo gelukkig te horen, dat allen zich wel bevonden en zich er niets verkeerds op had voorgedaan.

Een matige wind van zuid bij oost naar zuidzuidwest met afwisselende sneeuwvlagen woei immer durend voort en op de 10e, onder 58° der breedte, namen wij vijf ijseilanden en zo te zien een land in het noordoosten waar. Daar ik echter deze omgeving bij een vroegere reis doorkruist had, stelde ik daar geen geloof in.

Op de 11e 's middags bevonden wij ons naar de ingestelde waarneming onder 59° 37' der breedte en volgens de chronometers onder 46° 1' der lengte. De temperatuur van de lucht bedroeg 38° en die van het water 33° Fahrenheit. Diverse ijseilanden voor ons waren door de temperatuur van het water reeds aanzienlijk afgenomen.

Bij het aanbreken van de ochtend op de 12e zagen wij enkele duiven, en om 6 uur bemerkten wij het oostelijke einde van de Zuid-Orkney-Eilanden, waarvan ik bij mijn aankomst in Engeland in het jaar 1822 de Admiraliteit bericht had gedaan, en die west bij zuid ongeveer elf mijl ver van ons af lagen. Wij spanden alle zeilen op om het land te bereiken, alleen verminderde de wind steeds meer en liet ons gans over aan de willekeur van hevige zeegolven, midden tussen ijseilanden die onze vaart zeer gevaarvol maakten. Om 8 uur was een der oostelijke eilanden, die wij naar zijn gedaante Zadel-Eiland

(Saddle-Island) noemden, naar zuid 10 west ongeveer elf zeemijl van ons af.

Gedurende de 13e blies de wind slechts zwak en wel vanuit noordnoordwest. Deze voert in de omgeving gewoonlijk nevel aan en noopte ons de hoge zee op te zoeken. Om 10 uur draaide hij wederom naar zuidoost en bracht helder weer. De temperatuur van de lucht was 34° en die van het water 33°. Op de 14e bij het aanbreken van de dag zagen wij land in het zuidwesten, ongeveer tien mijl verwijderd en wij bevonden ons rond 7 uur een mijl van de oever.

Reeds het jaar daarvoor was ik op deze eilanden geland, doch moest indertijd vanwege de lading van mijn enige schip een nauwkeuriger onderzoek achterwege laten. Thans echter stuurde ik een boot van ieder schip voor onderzoek af. Wij laveerden voortdurend in een baai die wij Zadel-Eiland-Baai noemden, aangezien het Zadel-Eiland deel daarvan uitmaakte. De ijsbergen die zich in de winter in de baai vormen en in de zomer wederom smelten, toonden thans zoveel drijfijs bij zich, dat wij dikwijls veel moeite hadden ervoor uit te wijken. De kust ziet er waar mogelijk nog afschrikkender uit dan in Zuid-Shetland. De eilanden hebben meestal getande spitse bergen en zien er niet veel anders uit dan de bergtoppen van een verzonken land. De hoogste van deze spitsen die tot één spits optorende, noemde ik ter ere van een hooggewaardeerde vriend, de oosterse heer James Noble in Edinburg, Nobles-Pick. Op een heldere dag kan men deze spitse berg vijftien zeemijl ver zien.

Op de 14e stelde ik waarnemingen op het Zadel-Eiland in en bevond de breedte van het middelpunt op 60° 37' 50" en de lengte westelijk van Greenwich met behulp van drie chronometers op 44° 52' 45". Twee van deze chronometers stemden ook in de seconden overeen, en de derde week slechts rond de twaalf seconden daarvan af. Men kan dus aannemen dat de lengte juist bepaald was.

Op de 15e in de namiddag, toen het schip dicht bij de oever, en het rustig weer was, landde ik aan de zuidkant van de baai,

klom op een berg en wilde net een aanblik van het land in vogelperspectief opnemen, toen een dichte nevel zich verhief die in weinig minuten mij de blik op de schepen ontnam. Ik ijlde naar de boot beneden en voer weg, in de hoop de schepen in zicht te krijgen voordat ik het land uit het oog verloor, doch ik vergiste mij, want spoedig zagen wij geen van beide meer. Mijn bezorgdheid om het schip, dat in een dichte nevel tussen eilanden lag, was zeer groot, doch gelukkig klaarde het spoedig op en ik ging wederom aan boord.

Aan de oever had ik enkele zeeluipaarden gezien en ik stuurde de tweede stuurman daarnaar uit, die ook spoedig met zes van zulke dieren terugkwam. De vlekken van dit dier lijken op die van de viervoetige luipaarden. Professor Jamieson houdt het voor een nieuwe foca-soort[5].

's Avonds keerden de boten terug, nadat ze wel vijftig mijl ver langs de kust van deze eilanden hadden gevaren. Zij hadden slechts één zeehond gevonden, doch verscheidene zeeluipaarden, wier huid zij aan boord brachten. Al was dit onderzoek niet fortuinlijk uitgevallen, toch waarborgde het enige hoop dat de enkele zeehond een aanduiding van meerdere was, die wij spoedig zouden vinden. Ik stiet derhalve van de oever af, om naar het westelijke einde van de eilanden te varen.

Op de 17e woei er een frisse noordnoordoostenwind, en wij zagen om 4 uur het land ongeveer vijf mijl van ons af, onder de wind. Ik gaf de Beaufoy onze positie te kennen en spande alle zeilen op om van het land weg te komen. Tegen middernacht ging de wind gelukkig liggen en draaide naar zuidzuidwest. Wij voeren immer westwaarts voort en onderzochten daarbij de kusten, en om 9 uur 's morgens op de 19e zagen wij het westelijke einde en de zuidwaarts lopende zeeëngte die ik, ter ere van de heer C. Spencer de naam Spencer-Straat gaf. Aangezien het vaak nevelig weer, en de wind zwak was, kwamen wij pas op de 20e 's middags van de westspits weg en om 3 uur

[5] "Phokenart". Vermoedelijk verwijst het naar 'foca leoparda'.

bepaalde ik de breedte van dit voorgebergte op 60° 42' zuidelijk en de lengte op 46° 23' 52" westelijk.

Aangezien ik hier in het geheel geen dieren vond, wendde ik mij oostwaarts om de andere delen van de eilanden te onderzoeken. Op de 21e 's morgens bevonden wij ons zes mijl van de oostelijke spits die ik Kaap-Dundas noemde, ter ere van de beroemde familie met deze naam. Ik stuurde meteen twee boten af om de kusten te onderzoeken en deed intussen waarnemingen om de positie van dit deel van de archipel te bepalen. Kaap-Dundas bevond ik op 60° 46' 30" zuiderbreedte en de lengte volgens chronometers op 44° 35' 45" westerlengte van Greenwich. Op twee mijl van de oever sondeerden wij een grond van donkerkleurig zand op achtenvijftig vadem diepte. 's Avonds keerden de boten met twee zeehonden- en tien zeeluipaardenhuiden terug. Ze hadden het oostelijke eiland geheel omvaren, en aangezien wij thans de ganse groep onderzocht hadden zonder ons doel te bereiken, concludeerde ik dat de zeehonden die wij gevonden hadden, vanuit een wellicht niet zeer ver verwijderd land hier naartoe waren getrokken. Mijn officieren waren bovendien op een berg geklommen, van waaraf zij land in zuidoostelijke richting gezien beweerden te hebben. En aangezien ik het voor mogelijk hield dat het zo zou kunnen zijn, stuurden wij in die richting, doch op de ochtend van de 23e bleek, dat het vermeende land een keten van onmetelijke ijseilanden was. Wij voeren verder naar het zuiden en vonden daar verhoudingsgewijze vrijer water. De wind woei thans bij een dichte nevel uit het noordwesten. In de namiddag echter veranderde hij echter wederom naar westzuidwest en dreef hevige sneeuwvlagen aan. Wij hielden zuidwaarts aan, onder weinig zeilen en kwamen om middernacht langs een hoop ijseilanden. Op de morgen van de 24e ging de wind liggen en werd het zeer nevelig. Om niet van elkander gescheiden te worden, moesten de twee schepen zeer dicht bij elkander zeilen en onze metgezellen voortdurend op onze weerkant aanhouden. 's Middags berekenden wij de breedte op 62° 35'. Het weer

bleef voortdurende nevelig, doch helderde van tijd tot tijd een weinig op, en in deze heldere tussenruimten hielden wij allemaal zuidwaarts aan. Deze langzame wijze van zeilen was saai en hielp ons weinig. Ondertussen was het gedurende deze dichte nevel reeds gevaarlijk genoeg om bij het laveren slechts zuidwaarts af te drijven. 's Avonds riep ineens, terwijl wij in dichte nevel gehuld waren, de tweede stuurman dat wij zeer dichtbij een branding waren. Ik liet meteen het schip wenden. Aangezien ons echter de gebroken golven niet wederom voorkwamen, besloot ik dat de officier walvissen moest hebben gezien. En dit moest ook wel het geval zijn, want toen de nevel opklaarde, was er niets te zien wat op een branding leek.

Op de 27e 's middags bereikten wij de 64° 58' zuiderbreedte en de afwijking van het kompas om 10 uur 's ochtends bedroeg 10° 37' oostelijk. De temperatuur van de lucht was in de schaduw 37° en die van het water 34°. Doch in de zon, ook wanneer die omwolkt was, klom de thermometer naar 48°. Aangezien het hier veel bestendiger weer was, dan in de lagere breedten van 60° en 61°, twijfelde ik er geenszins aan dat wanneer wij land konden vinden, beide schepen in drie of vier weken hun lading aan boord zouden hebben. Aangezien wij ons echter zuidwaarts van Zuid-Shetland bevonden, hield ik wederom noordwaarts aan, daar ik het voor waarschijnlijk hield dat tussen de Zuid-Orkney-Eilanden en het Sandwichland land gevonden kon worden. En aangezien de zomer thans ver voorgeschreden was, moesten deze lagere breedten nog gedurende de korte nachten onderzocht worden, aangezien nevel met de duisternis verbonden het varen in een ijszee nog gevaarlijker maakt.

Op de 29e 's middags bevonden wij ons onder 61° 18' der breedte en 40° 32' 15'' der lengte. De temperatuur van de lucht was 34° en die van het water eveneens. IJseilanden begeleidden ons voortdurend en wij waren zo vertrouwd met ze geworden, dat wij ze weinig meer vreesden. Om 11 uur in de nacht kwamen wij langs iets dat er geheel als een rots uitzag. Het peillood werd ogenblikkelijk uitgeworpen, doch aangezien wij

geen grond vonden, voeren wij rustig verder. De eerste stuurman bevond ten slotte, dat het een zeer opgezwollen dode walvis was. Wanneer men zulke dingen in de nacht ziet, doen ze dikwijls schrikken.

Op 1 februari 's middags bevonden wij ons onder 58° 50' der breedte en 38° 51' der lengte. Aangezien echter in deze omgeving geen land te zien was, wendden wij ons wederom zuid-oostelijk en vormden daarbij een dusdanige hoek met onze loop tot dan toe, dat wij ieder land tot in het midden ervan hadden moeten waarnemen. Ik had degene die het eerst land zou ontdekken een beloning van tien pond beloofd, waarop menigeen van de matrozen, die een levendige verbeelding hadden, overal een eiland geloofden te ontwaren. Zelfs nevelbanken werden voor land gehouden, en werkelijk zagen sommige daaronder er zo volkomen als land uit, dat wij ons slechts uit de dwaling konden brengen doordat wij dicht naderbij voeren.

Op de ochtend van de 2e woei de wind veel frisser vanuit westzuidwest, zodat wij moesten bijleggen[6]. Sneeuwvlagen waren er veelvuldig en aangezien wij aan vele ijseilanden voorbij moesten, veranderden wij zeer vaak onze richting. Ik vermeed zorgvuldig de weg die de kapiteins Cook en Furneaux waren ingeslagen en ik moet hier opmerken, hoe dicht kapitein Furneaux in december 1773 en januari 1774 bij Zuid-Shetland en de Zuid-Orkney-Eilanden was. Hij kwam op vijfenveertig mijl vanaf het oostelijke eind van Shetland en vijfenzeventig mijl vanaf de zuidelijke Orkney-Eilanden voorbij. Zou hij dus slechts twintig mijl zuidelijker zijn gevaren, dan hadden wij Zuid-Shetland reeds vijftig jaar eerder leren kennen.

Wanneer wij op deze breedten van 60° tot 61° oostwaarts voeren, begeleidden ons immer de op deze breedte gebruikelijke vogels. Ook werden wij een grote hoeveelheid walvissen gewaar en groepen pinguïns, die op een ijseiland waren neergestreken. Aangezien ik vastbesloten was om deze breedte

[6] "beilegen". Zeil minderen en langzaam gaan varen.

nauwkeurig te onderzoeken, laveerden wij bestendig gedurende de nevel en het donkere deel van de nacht bij dicht samengerold topzeil, en wendden toen de dag aanbrak wederom oostwaarts. 's Ochtends op de 4e meenden wij land naar noordoost te zien, dat op een eiland leek. Wij gaven derhalve het signaal en spanden alle zeilen op om ons van de waarheid te overtuigen, doch onze hoop werd andermaal vernietigd en wij zetten onze oostelijke loop tussen de ijseilanden wederom voort. De meeste ijsbanken vonden wij feitelijk in deze richting, hetgeen wellicht komt doordat de heersende westenwinden ze naar het oosten voeren.

's Avonds op de 4e bevonden wij ons honderd mijl van Sandwichland en op een dusdanige afstand van de weg van kapitein Cook, dat ik mij ervan overtuigde dat er geen land tussen ligt. Daarmede kwam er hier een einde aan het zoeken daarnaar, doch ik hield het voor waarschijnlijk dat er iets verder naar het zuiden dan wij tot nu toe gekomen waren, een grotere streek zou kunnen liggen. Ik gaf daarom aan de heer Brisbane bericht, dat het mijn bedoeling was om nog zuidelijk aan te houden, waarop hij met grote koenheid zich gewillig betoonde om onze onderzoekingen voort te zetten, hoe weinig gelukkig wij ook tot nu toe daarin geweest waren. Aangezien het donker en nevelig weer was, hielden wij zuidwaarts aan, bij samengerolde zeilen. Om 10 uur van de volgende ochtend was de temperatuur van de lucht 37° en die van het water 36°; de breedte bedroeg in de middag 61° en de lengte volgens de chronometers 31° 13' 15". Aangezien wij vrijwel immer dichte nevel en koude winden gehad hadden, was het verdek op onze schepen bestendig nat, hetgeen bij onze matrozen verkoudheid, koorts en reumatiek veroorzaakte. Om dit enigermate te verhelpen, liet ik de kachel van het schip tot hun verlichting dienen, en vuur aanhouden opdat zij hun kleren konden drogen, hetgeen dan met behulp van enkele artsenijen hen allen spoedig wederom herstelde. Ik had eenieder dagelijks drie wijnglazen vol rum gegeven sinds wij ons in deze zeeën bevonden, en aan

rund- en varkensvlees kregen zij dagelijks vijfvierde pond. Buitendien echter nog vijf pond brood, twee maten meel, drie maten erwten en twee maten gerst per week. Dit was voor een zo koud klimaat een weinig spaarzaam. Bij de ongewisheid hoelang onze reis zou duren, was intussen de strengste spaarzaamheid noodwendig.

Op de 6e en 7e kwamen wij voorbij vele ijsbanken, waarvan ik er een op zijn minst twee mijl lang en tweehonderdvijftig voet hoog schatte. De wind was hetzij westzuidwest of west-noordwest, en het weer afwisselend helder en nevelig. 's Middags bevonden wij de breedte 64° 15' en de lengte volgens de chronometers 30° 46'. De afwijking bedroeg in de voormiddag 8° 19' oostelijk.

Om 10 uur in de nacht, bij nevelachtig weer, ontgingen wij slechts met moeite het gevaar om in het voorbijvaren tegen een ijseiland te stoten. Wij riepen onze metgezel toe, doch die volgde zo dicht bij het achterdeel van ons schip, dat hij er net zo dicht aan langsvoer. De temperatuur van de lucht om 8 uur 's avonds was 34° en die van het water 36°. Op de 9e in de namiddag klaarde de nevel op en wij zagen de schijn van een land in het noordwesten. Doch bij nader onderzoek bevonden wij, dat het slechts een nevelbank was. De wind was intussen naar het zuiden gedraaid en woei sterk, vermengd met sneeuw-vlagen.

Bij het aanbreken van de ochtend van de 10e kondigde de eerste schipper ons aan, dat er voor ons een land in de gedaante van een suikerhoed lag[7], doch bij nadere bezichtiging hield ik het voor een rots en verwachtte nu gans gewis een weinig verder naar het zuiden vasteland te vinden. Om 2 uur in de namiddag bereikten wij het waargenomen land, doch bevonden nadat wij tot op driehonderd passen naderbij waren gekomen dat het geen land, doch een zwart ijseiland was. Een eiland van helder ijs lag er dichtbij, dat boven het water was losgeraakt, doch beneden nog daarmee samenhing, waardoor het contrast

---

[7] Taps toelopend.

der kleuren werd gevormd die de misleiding begunstigde of veelmeer volledig maakt. De noordelijke zijde was met zwarte aarde zo dik bedekt, dat iedereen op enige afstand die voor een rots zou hebben gehouden. Dit was een nieuw ongemak voor ons scheepsvolk, dat een directe beloning voor zijn geduld en volharding gehoopt had te krijgen.

Aangezien de wind sterk vanuit het zuiden woei, hadden wij snel naar het noorden kunnen schepen, doch aangezien wij dit ijseiland zo met aarde bedekt vonden, hetgeen mij tot het vermoeden bracht dat het zich van het land losgemaakt had en daarbij een aanzienlijke hoeveelheid van de bodem had meegenomen, zo meende ik dat dit begerenswaardige object niet ver verwijderd kon zijn. Ik stuurde derhalve naar het zuidwesten toe.

Niet onterecht schijnt mij hier de opmerking, dat diverse twijfelachtige rotsen op de kaarten van de Noord-Atlantische Zee dezelfde oorsprong hebben en preciezere onderzoekingen nodig maken. Na ingestelde berekening bevonden wij ons 's middags onder de 66° 26' der breedte en 32° 32' der lengte. De temperatuur van de lucht bedroeg 35° 30'; die van het water 34°.

Om 11 uur 's ochtends draaide de wind naar het zuidwesten bij zuid, en wij stuurden naar het zuidoosten. 's Middags was onze breedte volgens de waarneming 65° 32', en volgens de berekening 65° 53'. De chronometers gaven vierenveertig mijl meer westwaarts aan dan het log (een kleine plank van hout, die - één voet lang - door middel van een snoer van het achterdeel van het schip wordt uitgeworpen om de snelheid van het schip te bepalen). In drie dagen waren wij via een zeestroom die noordelijk, 64° westelijk stroomde, achtenveertig mijl afgeweken. De moeilijkheden om een kloppende berekening te verkrijgen bij zovele veranderingen in de loop en de hoeveelheid van de zeilen, liet ons intussen vooropstellen, dat de dwaling hierin meer door slechte waarneming dan door de zeestroom veroorzaakt werd. Ogenschijnlijk waren wij meer noord- en

westwaarts gevaren, hetgeen precies tegen de zeestroom in was, die grotendeels oostwaarts stroomde. In de namiddag bevond ik de afwijking door het azimut 12° 2' oostelijk.

Gedurende de 12e en 13e blies de wind vanuit zuidzuidwest en wij stuurden naar het zuidoosten. De ijseilanden waren talloos en op de 14e 's middags bedroeg onze breedte volgens de berekening 68° 28' en de lengte volgens de chronometers was 29°, 43' 15". In de namiddag, toen het voorste deel van het schip zuidzuidwest ging, was de afwijking van het azimut 8° 5' oostelijk. Om 4 uur vermeerderden de ijseilanden zich zo, dat ze ons de doorgang versperden. We telden daarvan zesenzestig om ons heen, en ongeveer vijftig mijl naar het zuiden zagen wij zelden minder.

Op de 15e 's middags bedroeg de breedte volgens de ingestelde waarneming 68° 44' en volgens de berekening 69°. Een zeestroming bewerkte namelijk dit verschil van zestien Engelse mijl in de breedte, waarbij de chronometers de lengte aangaven, in vier dagen van noord 53°, oost zevenentwintig mijl. In de voormiddag, toen de spits van het schip zuid bij west stond, stelde ik waarnemingen met het azimut in, dat tot mijn grote verwondering een afwijking van slechts 1° 20' oost aangaf. In de namiddag, toen ik wederom een onderzoek instelde, gaf het 4° 58'. Aangezien ik de grootste zorgvuldigheid bij deze waarnemingen had aangewend en de instrumenten goed waren, kon ik - hoe onverklaarbaar deze verscheidenheid mij bleef - toch niet anders dan het resultaat als juist aan te nemen. Op de 16e in de middag was onze breedte volgens de berekening 70° 26' en de lengte volgens de chronometers 29° 58'. De wind woei matig vanuit het westen en de zee was tamelijk rustig. De ijseilanden waren bijna gans verdwenen; het weer werd zeer aangenaam. Gedurende de namiddag hadden wij een frisse wind vanuit het noordoosten en wij stuurden zuidwest bij west.

Op de ochtend van de 17e, toen het water een andere kleur had, wierpen wij het zinklood uit, doch bevonden geen grond.

Een groot aantal vogels van de blauwe stormvogelsoort was om ons heen, en ook namen wij vele walvissen waar.

's Ochtends bevond ik aan de magneetnaald na ingesteld onderzoek een afwijking van 12° 24' oost. De wind draaide naar het zuidoosten en werd matiger. 's Middags was onze breedte naar de berekening 71° 54' en de lengte volgens de chronometers 30° 12'. Aangezien het weer zich thans meer gestabiliseerd scheen te hebben, zeilde onze metgezel verder om onze gezichtskring meer uit te dijen.

Op de 18e was het uitzonderlijk fraai weer, en de wind blies vanuit het zuidoosten. Aangezien ik ongelukkigerwijze mijn twee thermometers had gebroken, kon ik niet precies de temperatuur bepalen, doch zeker was het niet kouder dan wij het in december of de zomer onder de 61° bevonden hadden. Bij de richting van het schip naar zuidwest bij zuid, om ongeveer 8.30 uur 's ochtends, gaf het azimut een afwijking van 13° 23' oost aan. 's Middags was volgens de waarneming onze breedte 72° 38' en volgens de berekening 72° 24'. Vandaar dat wij met de chronometrische verschillen der lengte in drie dagen zuid 62° west, een afstand van dertig mijl verkregen. In de namiddag gaf het azimut een afwijking van 19° 58'. Deze toename in een zo korte tussenruimte scheen mij bepaald onbevredigend. Derhalve liet ik geen gelegenheid onbenut om waarnemingen te doen, om deze ongelijkheden op te helderen. Ik bracht alle kompassen op het verdek en bevond dat ze alle overeenstemden, of veelmeer inactief in het doorkruisen.

's Avonds zwommen vele walvissen rond het schip, en de zee was feitelijk geheel bedekt met vogels van de blauwe stormvogelsoort. Van ijs zagen wij ook niet een enkel stukje. De avond was mild en stralend, en hadden wij niet door de weerschijn waargenomen dat wij bij onze noordelijke vaart op ijs zouden stuiten, dan was onze toestand benijdenswaardig geweest. De wind was mild en woei die ganse nacht uit het oosten, en wij spanden alle zeilen op. De boogwijdte van de zon 's ochtends op de 19e, toen de spits van het schip zuid bij oost

was, toonde een afwijking van 15° 10' oost. Aangezien het zulk gunstig weer was, repareerde de scheepstimmerman een boot, en wij werden daardoor ook meteen in staat gesteld om enkele reparaties aan het zeil- en touwwerk uit te voeren. 's Middags was onze breedte volgens de waarneming 73° 17' en de lengte volgens de chronometers 35° 54' 45". 's Avonds bevond ik na enkele rijen der boogwijdte (*amplitudinis*) de afwijking slechts 5° 35' oost. Om middernacht viel windstilte in, doch plotseling ontstond er een zeewind uit zuidwest bij west, en wij stuurden zuid bij oost.

In de ochtend van de 20e draaide de wind naar oost bij west en blies grimmig sterk. De horizon was bewolkt en aangezien wij een groot aantal vogels in zuidoost waarnamen, stuurden wij daarnaartoe. Om 10 uur in de voormiddag, terwijl de spits van het schip oostzuidoost was, voerde ik het onderzoek van het azimut uit, dat een afwijking van 20' oost gaf. De atmosfeer werd zeer helder. Niettemin bemerkten wij niets wat op een land zou hebben geleken. Drie ijseilanden kwamen ons in het zicht vanaf het verdek en een ander vanuit de mastkorf. Plotsklaps bemerkten wij een groot aantal slapende pinguïns. Onze breedte op dat moment was 74° 15' en de lengte 34° 16' 45". Aangezien de wind fris vanuit het zuiden blies, werd ik verhinderd - al wilde ik het zeer graag - om in deze richting verder te varen. Daarom benutte ik - aangezien het late jaargetijde en de met ijseilanden bedekte zee, evenals de lange nachten en waarschijnlijk te verwachten sneeuwvlagen ons grote hindernissen op de terugreis in de weg gelegd zouden hebben - deze gunstige wind voor de terugkeer.

Ik moet betreuren dat de omstandigheden het mij niet toestonden om verder naar het zuiden te gaan, toen ik mij op 27 januari onder 65° der breedte bevond, aangezien ik indertijd toereikend tijd zou hebben gehad om deze zee nauwkeuriger te onderzoeken.

In de toestand waarin ik mij evenwel bevond, werd mijn opmerkzaamheid natuurlijk gestimuleerd voor het waarnemen

van ieder verschijnsel dat als interessant voor de wetenschappen kon gelden. Ik voelde zeer goed, dat het instellen van wetenschappelijke waarnemingen in dit onbezochte gedeelte van de aarde een zeer wenselijke kwestie was, en betreurde het des te meer om gebrek aan instrumenten te lijden waarmede de voor ontdekkingen uitgeruste schepen gewoonlijk voorzien zijn.

Aangezien een nauwkeurige lengtebepaling uiterst belangrijk is, had ik tweehonderdveertig pond voor de aankoop van drie chronometers uitgegeven, die alle opvallend nauwkeurig waren. Een achtdaagse, met name van Murry in Londen, nr. 820, bewees immer zeer regelmatig te zijn, ongeacht de stoten die het slechts licht gebouwde schip een maand lang in de ijsvelden moest uitstaan. Een dergelijke volkomenheid in deze hoogst nuttige machine kunnen bevelhebbers der schepen niet genoeg op waarde schatten, want met behulp van een zo zeker werktuig kunnen zij gemakkelijk de verlegenheid in kritische gevallen ontgaan, waar menig leven en menig kostbaar goed dikwijls van een juiste kennis van de plek waar men zich bevindt, afhangen.

De wetten waaraan het kompas met betrekking tot zijn afwijkingen onderworpen schijnt, zijn onlangs door belangrijke mannen zo precies onderzocht, dat men over het fenomeen thans tamelijk gewis is. Daadwerkelijk scheen het duidelijk te zijn, dat de magnetische werking van de aarde op de naald ver naar het zuiden zeer verminderde, hetgeen zonder twijfel door de grotere vermindering van de horizontale werking op de naald ontstond, die door voorwerpen die deze direct omgeven, in een toegenomen gradatie moet worden aangetrokken. Dit kan echter niet eerder worden beslist, dan dat een bevredigende theorie over het verlopen van de magnetische invloed bewezen is.

Naar de *Aurora Australis*, die Forster bij zijn reis rond de wereld met kapitein Cook in het jaar 1773 opmerkte, keek ik gedurende de tijd dat de zon onder de horizon was, hetgeen meer dan zes uur duurde, zorgvuldig uit, doch kon niets van dien aard waarnemen. Aangezien intussen de schemering

nimmer gans ophield, was dit wellicht de oorzaak dat ze niet zichtbaar werd.

De opvallende en veranderde aanblik die de dingen en de horizon zelf door de weerschijn op hoge noordelijke breedten aannemen, toont zich hier vrijwel slechts op een gans gebruikelijke wijze. Het water dat de walvissen uitsproeien, toonde een halfuur na zonsopgang in de ochtend een toegenomen weerschijn, die echter spoedig verdween.

De reden dat dit fenomeen in het zuiden niet zo opvallend is als op soortgelijke noordelijke breedten, kan eraan worden toegeschreven dat deze zee vrij van ijsvelden is.

Het schijnt mij gans duidelijk, dat het vermoeden van kapitein Cook dat de ijsvelden zich vanaf het land vormen en ervandaan komen, en niet in de open zee gevormd worden, waar is. Hij veranderde intussen later zijn mening, aangezien hij vast ijs in velden op een breedte van 70° noordelijk van de Beringstraat had gevonden. Doch ik houd het voor waarschijnlijker dat het ijs waarop hij aldaar stiet, van een noordelijk gelegen land afstamde, dat wellicht niet meer dan honderdvijftig mijl verwijderd was. Niemand zal aan de waarschijnlijkheid van mijn vermoeden twijfelen, wanneer men zich herinnert dat ik op een breedte van 74° 15' zuid (hetgeen, overeenkomstig de mening van vroegere zeevaarders dat het zuidelijk halfrond verhoudingsgewijze rond de 10° kouder is dan het noordelijke, aan 84° 15' noorderbreedte gelijk zou zijn) de zee volledig vrij van ijsvelden bevond, terwijl daarentegen op een breedte van 61° 30' ongeveer honderd mijl van het land gans met dicht ijs bedekt was. Aangezien wij nu in deze toestand het land niet konden zien, had ik, wanneer het bestaan van Zuid-Shetland mij niet bekend was geweest, kunnen vervallen in de gewoonlijk aangenomen dwaling dat dit ijs ononderbroken van de Zuidpool kwam. Wanneer er derhalve geen land zuidelijk van de breedte is die ik bereikte, namelijk 74° 15', hetgeen rond 3° 5' zuidelijker is dan kapitein Cook of welke vroegere scheepvaarder bereikte, hoe is het dan mogelijk dat de Zuidpool niet

toegankelijker zou zijn dan de Noordpool, waaromheen zich, zoals wij weten, zeer veel land bevindt?

De overdreven koude van het zuidelijk halfrond is uiteenlopend verklaard geworden, doordat iedere filosoof de theorie aannam die zijn eigen hydrografische systeem het beste paste. St.-Pierre vermoedt dat het van een ijskoepel komt die de zuidpool omgeeft en zich ver noordwaarts uitstrekt. Thans hebben wij betere data waarop wij kunnen bouwen, want ongeacht dat de grote inspanningen van de jaren 1773 en 1774 om de *Terra australis incognita* te ontdekken zonder succes bleven, bevinden wij toch dat een strook land zich tot 61° der breedte noordwaarts uitstrekt. Zo kunnen wij ook zonder grote vrees om ons te vergissen, vermoeden dat het land waarmede wij bekend zijn, op 61° der breedte en 54° 30' der lengte liggend, namelijk het oostelijke einde van Zuid-Shetland, zich naar westzuidwest over de lengte uitstrekt waarin kapitein Cook op een breedte van 71° 10' voorbijvoer. Dit land moet onbetwistbaar als de bron worden aangezien waarvan de bovenmatige koude van deze omgevingen uitgaat. Over de temperatuur van de lucht en van het water op de breedte van 60° en 61° heb ik reeds gezegd, dat die weinig boven het vriespunt ligt. Het koude, naakte land en de onmetelijke ijseilanden die bestendig in de zomer daarvan afbreken en op grond van de heersende westenwinden vrijwel de aarde omgorden, is blijkbaar de oorzaak van de heersende zeer lage temperatuur.

Het deel van het land dat ik gezien heb, is gans zonder aarde. Het verheft zich in ondoordringbare rotszuilen, die zelfs op de lage breedte van 60° 45' grote ijsmassa's omvatten en vormen.

Het is gewis dat ijseilanden zich slechts in openingen of bochten van het land vormen; en ijsvelden, naar ik meen, niet gemakkelijk in een diepe zee.

Daar waar zich ankergrond bevindt, is het water spoedig tot op het vriespunt afgekoeld. Vandaar dat over een afstand van diverse mijlen op iedere oever ijsvelden worden gevonden.

Deze beschouwingen brengen mij tot de slotsom dat, aangezien wij op de 74° der breedte slechts drie ijseilanden voor ogen hadden, het land waarover ik gesproken heb zich niet verder zuidelijk dan tot de 75° uitstrekt. Wanneer dit waar is en zich geen land verder naar het zuiden bevindt, kon de zuidelijke poolzee wel minder ijsachtig worden bevonden dan men meent, en derhalve kan men een open veld voor ontdekkingen zelfs tot aan de zuidpool verwachten.

III. Terugkeer naar het noorden - scheiding der schepen - doorvaart door ijseilanden - aankomst van beide schepen in Zuid-Georgia - Zuid-Georgia - pinguïns en andere onderwerpen der natuurlijke historie - afvaart - Aurora-Eilanden - aankomst in de Falkland-Eilanden.

Aangezien ik thans tot de terugkeer had besloten, gaf ik mijn metgezellen het teken om noordwestwaarts te sturen, en wij spanden alle zeilen op.

Ons scheepsvolk zag natuurlijk zijn verwachting zeer beschaamd, aangezien wij geen zuidelijk land hadden gevonden. Om hen daarom wederom een weinig op te monteren, drukte ik jegens hen mijn tevredenheid uit met hun geduldige en ordentelijke gedrag en zei hun, dat zij thans verder zuidelijk waren gekomen dan ooit een vroegere bemanning. Wij hesen de vlag, vuurden een kanon af, en een oorlam van grog verstrooide volledig hun duistere stemming en wekte wederom de hoop dat het geluk hun nog gunstig kon zijn.

Ter ere van onze genadigste heerser werd dit tot nu toe nog onbezochte gedeelte van de wereldzee de naam Koning George IV gegeven.

De wind woei voortdurend uit het zuiden, tot om middernacht een windstilte volgde. Op de ochtend van de 21e verhief hij zich vanuit het westen. Wij gingen voort met verder noordwestelijk te sturen en spanden zovele zeilen op als het langzamere zeilen van onze metgezel toeliet, en op de 23e bereikten wij 's middags wederom 71° 25' der breedte volgens waarnemingen, doch naar de berekening 71° 38'. Wij hadden derhalve een zuidelijke stroming van bijna dertien mijl in twee dagen te lijden gehad. Dit begunstigt de theorie van St.-Pierres, die aanneemt dat een dergelijke stroom door het smelten van het poolijs veroorzaakt wordt. Wanneer die echter al voorhanden is (want het kan zuiver een vergissing in de berekening zijn geweest), is ze gans zeker te gering om de eb en vloed van de wereldzee te bewerkstelligen. Om tenminste een moge-

lijkheid te scheppen om de stroming van deze zeeën in het algemeen te bepalen, stopte ik een fles stevig dicht met een kurk en wierp die met een daarin gedaan bericht van de toestand van de zee op de 74° breedte, et cetera, over boord. Aangezien het water wederom kleurloos was, sondeerden wij met een snoer van tweehonderdveertig vadem, doch vonden geen grond, hoewel ik van mening ben dat wij die met een langer snoer gevonden zouden hebbben. Ondertussen hadden wij noch dit, noch een lood dat zwaar genoeg was, en konden dus niet zo ver in onze experimenten gaan als ik gewenst had. De ijseilanden werden immer talrijker en onze metgezel nam een hoeveel ijs om als water te gebruiken aan boord. In de namiddag werd het rustig en ik onderzocht de stroom doordat ik de boot op de gewone wijze voor anker legde en bevond, dat hij ongeveer een zesde mijl per uur noordoostelijk ging. Om 6 uur in de namiddag verhief zich een wind uit noordnoordoost en wij zeilden westwaarts. De winden bleven in noordelijke richting en woeien zo nu en dan sterk met sneeuw, tot aan de avond van de 26e, toen wij wederom een windstilte hadden. Onze breedte 's middags was volgens de waarneming 67° 33', en de lengte volgens de chronometers was 40° 2'. In de namiddag stelde ik een onderzoek met het azimut in, hetgeen, terwijl het voorste gedeelte van het schip westelijk was, een afwijking van 15° 58' oost gaf.

In de voormiddag bemerkte ik, dat het schuim van de zee zuidoost en noordwest ging, hetgeen naar de waarneming der breedte en lengte een stroom aanduidde die ongeveer een achtste mijl per uur zuidoostelijk liep. Om 10 uur 's avonds verhief zich een wind uit het zuidoosten en wij spanden de zeilen op. Toen het op de 27e in de voormiddag fraai was, plande ik een onderzoek met het azimut, terwijl het voorste deel van het schip noordwestelijk was, hetgeen een afwijking van 22° 8' gaf.

In de namiddag, toen het voorste deel van het schip eveneens weer naar het noordwesten gericht was, gaf een tweede slechts

11° 00' oost aan. Deze laatste waarneming werd op het verdek gedaan, doch de totale aantrekkingskracht van het schip was toch niet toereikend om het grote verschil van de resultaten te verklaren. In de nacht van de 27e heerste er een koude zuidenwind met sneeuwvlagen, en wij stuurden noordnoordwest met zovele zeilen als wij onder ijseilanden met veiligheid konden opspannen. Op de 26e 's middags bedroeg onze breedte volgens de waarneming 65° 2' en de lengte volgens de chronometers 40° 45'. Wij zagen slechts weinig ijs in vergelijking met hetgeen wij op de 27e januari vrijwel onder dezelfde breedte hadden waargenomen.[8]

Aangezien het op de 1e maart fraai was, stelde ik enkele onderzoekingen met het azimut in, die alle vrijwel hetzelfde resultaat gaven. Daar wij dezelfde instrumenten hadden gebruikt en dezelfde waarnemers ervan waren als onder de breedte van 67° en meer, was ik ervan overtuigd dat de eerdere verscheidenheid niet uit onjuiste waarneming voortkwam, doch veelmeer uit de onwerkzaamheid of ontoereikendheid van de naalden. Het midden van het azimut gaf een afwijking van 16° 31'. Onze breedte was 's middags volgens de waarneming 63° 29' en onze lengte 42° 41'. Om 2 uur 's ochtends woei er een sterke wind uit het noordwesten en het weer was nevelig. In de namiddag klaarde het op en wij geloofden land in het zuidoosten te bemerken, doch het verdween snel. Te middernacht draaide de wind naar het noorden en voerde sneeuwvlagen mede. Een weinig verder westwaarts stieten wij op diverse kleine ijseilanden. Het weer bleef nevelig met sterke wind tot de 4e 's ochtends, waar het milder werd. En tegen de middag hadden wij heldere hemel. Aangezien onze breedte naar waarneming 63° 21' bedroeg en de lengte volgens de chronometers 45° 22', bevonden wij ons in een positie waar wij hadden moeten zien wat op de gebruikelijke Zuid-Atlantische kaarten Zuid-IJsland genoemd wordt, doch ach!, er bestaat niet zulk een vlek.

[8] De chronologie lijkt hier niet geheel te sporen.

Het valt zeer te betreuren, dat iemand hydrografische onwaarheden bevordert en wel zozeer, dat degenen die op iets stuiten dat ogenschijnlijk enig licht over de toestand van de aarde zou kunnen verbreiden, door vrees ertoe gebracht worden om het onderzoek op te geven. Nog erger is het evenwel, dat sommige zeevaarders uit nalatigheid, bekrompen inzichten, voor een geldelijk voordeel of uit vrees sommige gemakkelijk uit te voeren navorsingen achterwege laten, waarvan het gebrek door iedereen, doch in het bijzonder door kooplieden en scheepseigenaren gevoeld wordt.

In de nacht van de 5e, toen het nevelig weer was, verloren wij de Beaufoy uit het zicht en konden hem ongeacht onze bemoeiingen hem niet wederom in het zicht krijgen. In de nacht van de 6e draaide de wind plotseling uit het noordnoordwesten naar het zuidwesten en veroorzaakte een zeer onrustige zee. Aangezien wij 's morgens nog niets van de Beaufoy gewaarwerden, concludeerde ik daaruit dat hij naar Zuid-Georgia, de bepaalde verzamelplaats, zou zeilen. De scheiding was mij onaangenaam, want hoewel ik vol vertrouwen had in de zorgvuldigheid en bekwaamheid van de heer Brisbane, ware het mij toch liever geweest om ook zelf op het schip acht te kunnen slaan, aangezien wij ons midden onder de ijseilanden bevonden. 's Ochtends op de 7e woei de wind uit het zuidwesten en wij benutten die, zodat wij per uur tien mijl aflegden. Om 6 uur in de voormiddag moesten wij ons door een hoeveelheid ijseilanden heen werken, waaronder zich veel drijfijs bevond, zodat de doorvaart tamelijk gevaarlijk werd. Door grote opmerkzaamheid op het stuurrad en de zeilen geraakten wij er intussen zonder ongeval gelukkig doorheen.

Ongeacht dat de wind zo heftig was dat de golven vrijwel alles van het verdek naar beneden spoelde, woei hij toch uit een zo gunstige omgeving bij de terugkeer, dat wij niet konden besluiten om die nacht vanwege het ijs bij te leggen. Door passende opmerkzaamheid kwamen wij intussen zonder gevaar voorbij diverse ijseilanden. Op de 9e 's ochtends ging de wind

liggen en wendde zich naar het noordnoordwesten. Gedurende de laatste wind hadden wij driehonderdnegenenveertig mijl afgelegd, en 's middags bedroeg onze breedte volgens de berekening 55° 21' en volgens de lengte van de chronometers 58° 55'. Wij waren thans ver genoeg naar het noorden om niet meer te hoeven vrezen op ijs te stuiten, zodat de scheepvaart thans verhoudingsgewijze gemakkelijk werd.

Tot de 12e hadden wij veranderlijke winden uit het noorden en westen met dikke nevels, en om 8 uur 's ochtends, toen het helder weer werd, ontdekten wij tot onze grote vreugde onze kleine metgezellen noordwestelijk van ons en bevonden alles daarop in orde. Met een sterke uit het westen waaiende wind stuurden wij thans met elkander noordwaarts en ontwaarden om 10 uur in de voormiddag het eiland Zuid-Georgia, dat noord bij west ongeveer tien mijl van ons af lag. Zo weinig uitnodigend dit land ook was, toch wijdden allen op de schepen hun ogen eraan, en om 3 uur in de namiddag kwamen beide schepen in de Adventure-Baai in het zuidwestelijke deel van Georgia bij zeven vadem voor anker. Wij hielden het voor een gelukkige gebeurtenis in dit land, al was het ook niet echt vriendelijk, aangekomen te zijn. Onze matrozen hadden gedurende de laatste maanden bijzonder door natheid en koude nevel geleden, en aangezien wij bijna vijf maanden onder zeil waren, begon de scheurbuik, deze bij lange reizen zo verderfelijke begeleider, zich te uiten. Onze schepen hadden bovendien zo geleden, dat ze noodwendig gerepareerd moesten worden, zodat dit zo ongastvrije eiland ons niettemin zeer welkom was.

Ons scheepsvolk at hier in grote hoeveelheden groene kruiden, die weliswaar bitter, doch ook als anti-scheurbuikmiddelen zeer heilzaam zijn. Was het vlees betreft, werden wij met jonge stormvogels verzorgd, dat wil zeggen, die een jaar oud waren en waarvan het vlees echt zoet, doch niet stevig genoeg is om het te kunnen vergelijken met dat van een huisgevogelte.

Ons werk in de haven en een onderzoek van het eiland, deels vanwege de dieren die een lading konden uitmaken, werden

meteen begonnen en uitgevoerd, hoewel wij herhaalde onderbrekingen ervoeren door zware stormen. Want thans was het bijna de tijd van de herfstzonnewende in deze omgeving.

Ik greep de gelegenheid aan om verschillende waarnemingen aan de oever uit te voeren, en ik bevond de achtergrond van de baai op 54° 2' 48" der breedte en de lengte door middel van twee van mijn beste chronometers op 38° 8' 4". De afwijking van het kompas op dezelfde plek op grond van het azimut was 11° 15' oost. Aangezien de achtergrond van deze baai met bergen omgeven is, besteeg ik de top van een ervan om de hoogte van de zon op enige afstand van de meridiaan op te nemen. Nadat ik echter mijn kunstmatige horizon had opgesteld, merkte ik tot mijn verbazing dat, ongeacht het feit dat zich geen luchtje roerde en alles om mij heen volkomen stil was, het kwik toch een zo sidderende beweging had dat ik geen waarneming tot stand kon brengen. De aarde was blijkbaar van binnen in beweging, hoewel ik dit slechts door middel van het kwikzilver kon vaststellen.

Op 17 april, daar onze zaak in de haven ten einde was, kozen beide schepen wederom zee en wij richtten bij een oostenwind onze loop naar de Falkland-Eilanden. Zuid-Georgia werd in het jaar 1675 door een zekere La Roche ontdekt. Het werd in het jaar 1756 door een schip, Lyon genaamd, bezocht, doch niet eerder nauwgezet onderzocht dan dat kapitein Cook dit in de revolutie in het jaar 1771 uitvoerde.

De scheepvaart en handelsverbindingen en de geografie in het algemeen hebben door de ontdekkingen en vorsingen van deze bekwame zeevaarder veel gewonnen, doch het publiek heeft wellicht geen idee hoezeer zijn vorsingen in het zuiden voor Groot-Brittannië voordelig zijn geweest. Zijn officiële bericht over het eiland Zuid-Georgia, waarin hij verslag deed van de grote hoeveelheid zeeolifanten (die hij zeeleeuwen noemde) en pelsrobben die men aan de kusten vond, bracht enkele ondernemende kooplieden tot het uitrusten van schepen om ze te vangen. Thans zijn de dieren vrijwel uitgeroeid, doch geloof-

waardige personen hebben mij verzekerd, dat sinds het jaar waarin ze in zo grote hoeveelheden voorhanden waren, niet minder dan twintigduizend ton zeeolifantentraan op de Londense markt is gebracht. Een hoeveelheid robbenvel werd gewoonlijk tegelijk met een lading traan gebracht. Vroeger echter plachten de pelswerkers in Engeland ze niet te prepareren, vandaar dat ze van een zo geringe waarde waren, dat men ze bijna verwaarloosde. Tegelijk transporteerden ook de Amerikanen ladingen van deze huiden uit Georgia naar China, waar zij dikwijls vijf tot zes dollar per stuk kregen. Het is algemeen bekend dat de Engelsen zich niet over deze privileges verheugden, waardoor de Amerikanen ons deze kostbare handelswaar gans uit handen namen.

De hoeveelheid huiden die deels wijzelf, deels vreemden uit Georgia brachten, kan ook niet minder dan op een miljoen tweehonderdduizend worden aangeslagen. Ik kan hier ook nog opmerken dat het eiland der verwoesting, dat kapitein Cook eveneens bezocht en als eerste bekendmaakte, een nauwelijks minder voordelige bron dan het eiland Georgia geweest is. Men kan derhalve aannemen dat gedurende de tijd dat deze beide eilanden wegens de handel bezocht werden, meer dan drieduizend scheepstonnen en twee tot drieduizend matrozen jaarlijks met deze handel gemoeid waren.

Nu ik zo een begrip van de waarde heb gegeven van datgene wat werkelijk in de Zuidzee ontdekt werd, wil ik iets over het eiland Georgia met betrekking tot zijn omvang en zijn kenmerken zeggen.

Het eiland is ongeveer zesennegentig mijl lang en de middelste breedte bedraagt tien mijl. Het is zo door bochten doorsneden, dat het op diverse plekken waar ze zich aan de tegengestelde kant bevinden, zo diep zijn, dat de afstand van de ene naar de andere kant slechts zeer gering is[9], vooral dichtbij de westelijke kant, die slechts een halve mijl breed is, zodat dikwijls boten daaroverheen worden gezet.

---

[9] Onduidelijk.

Dalrymple stelt op een zeer oude kaart dit eiland voor als zou er een kanaal rechtdoor gaan, hetgeen ook waarschijnlijk het geval kan zijn geweest, daar zich bijna in het midden een ijsberg bevindt die zich van de ene zijde naar de andere schijnt uit te strekken.

De toppen der bergen zijn hoog en voortdurend met sneeuw bedekt, doch in de dalen is gedurende de zomertijd de vegetatie zeer rijkelijk. Vrijwel het enige natuurlijke getuigenis van de bodem is een sterkbladerig gras, waarvan de lengte gewoonlijk bijna twee voet bedraagt. Het groeit struikgewijze op verhogingen, drie of vier voet vanaf de bodem.

Landdieren vindt men hier niet. Vogels en amfibieën zijn de enige bewoners. Onder de vogels is de koningspinguïn de bemerkenswaardigste. De naam van de pinguïns stamt ogenschijnlijk van het Latijnse woord *pinguedo*, gezien hun vetheid. Er zijn vele soorten van. Ze trekken in grote kolonies rechtop en met een waggelende gang langs de kust. Neemt men ze door de nevel waar, dan kan men ze niet onterecht voor mensen houden. En inderdaad heeft Sir John Narborough ze op zeldzame wijze "met kleine kinderen die in witte schorten staan", vergeleken. Doch die, welke hij beschrijft, zijn van een zeer kleine soort in vergelijking met de koningspinguïn waarvan ik zojuist sprak.

In trots worden deze vogels wellicht niet eens door de pauw overtroffen, bij wie zij qua fraaiheid van de veren daadwerkelijk niet zeer achterlopen, zoals dit ook de musea voldoende uitwijzen. Gedurende de muistijd drijven ze met tegenzin bij elkander vandaan, gelet op de lompachtige toestand van hun kleren. Hebben zij echter hun hoogste glans wederom verkregen, dan komen ze wederom bij elkander en wie niet in het volkomen bezit van zijn gevederte is, wordt niet toegelaten. Wanneer zij dan van voren of aan de zijkanten neerkijken om de volkomenheid van hun uiterlijke glans te betrachten en daarbij iedere vlek die hen zou kunnen bezoedelen, verwijderen, dan is dit waarachtig vrolijkmakend om aan te zien.

Ongeveer bij de aanvang van januari paren ze en leggen hun eieren. Gedurende de broedtijd is het mannetje op een bijzondere wijze bezig, zodat wanneer het vrouwtje uitgaat om voer te zoeken of zich te wassen, zij hem het ei toeschuift, waarbij ze de tenen samentrekt en het ei van de ene plek naar de andere rolt, waarbij ze zich op het laatst van de snavel bedient om het passend in orde te leggen. Daar zij geen nest hebben, moet men nog bemerken dat het ei tussen de staart en dijen gedragen wordt, waar het vrouwtje in het bijzonder een holte voor dit doel heeft.

Het vrouwtje draagt vrijwel een gans jaar voor haar jong zorg, gedurende welke tijd ze hun[10] veren verliezen en terugkrijgen. Om de jongen zwemmen te leren, bedient de moeder zich dikwijls van een kunstmiddel, want wanneer een jong zich niet op het water wil begeven, lokt ze het op een rots en stoot het er onverhoeds in, hetgeen dan net zolang herhaald wordt tot het het water vrijwillig bezoekt. Er zijn hier nog drie andere soorten pinguïns, doch alle bijna van dezelfde lengte, evenwel slechts half zo dik als die, welke ik zojuist beschreef. Hun gevederte is niet gans zo fraai; terwijl ze rechtop lopen en dezelfde gestalte hebben als de koningspinguïn. De namen waardoor ze onderscheiden worden, zijn macaroni-, ezel- en steenbrekerpinguïn. De macaroni heeft zijn naam van de overeenkomst met een nar[11] of macaroni gekregen, hoewel ik beken, geen overeenkomst daarvan aan hem te hebben waargenomen. De tweede heeft zijn naam van het lawaai dat hij maakt en dat op het gebalk van een ezel lijkt. En de derde wordt zo genoemd vanwege het feit dat hij stenen breekt wanneer hij vertoornd is. Al deze vogels hebben de gewoonte van elkander op sluwe wijze gedurende de tijd dat de nesten worden gebouwd, de materialen te stelen waaruit ze zijn samengesteld. Ze onderscheiden zich hierin van de koningspinguïn en ook doordat ze nesten hebben die men soms in het dichte gras, doch gewoonlijk

[10] De auteur schakelt over op meervoud.
[11] "eines Gecken". Onduidelijk.

aan de zijde van een heuvel vindt, en die uit enkele stokjes en stenen zijn samengesteld. Doch zij blijven hier met hun jongen slechts vier maanden, namelijk van januari tot en met april, rond welke tijd ze hen gedurende enkele dagen van de kust met zich meenemen, waarvan ze zich dan vier tot vijf mijl verwijderen om hen aan het water te gewennen. Kunnen ze dit uithouden, dan gaan ze verder de zee in.

De albatros (de *diomedia* der ornitologie) is een vogel die de zeevaarders dikwijls bij het voorgebergte van de Goede Hoop en in zuiderbreedten hebben waargenomen en beschreven. Aangezien er daarvan echter verschillende soorten zijn op het eiland Georgia, zal ik enkele gemaakte opmerkingen met betrekking tot hun gewoonten, et cetera, hier mededelen. Een volkomen uitgegroeide albatros meet soms zestien of achttien voet van het ene uiteinde van een vleugel tot het andere, wanneer hij uitgespannen wordt. Gewoonlijk echter neemt men slechts twaalf voet aan. Deze vogels zijn zo rijkelijk met veren bedekt, dat wanneer ze geplukt zijn, ze nauwelijks de helft van de oorspronkelijke grootte schijnen te hebben. Wanneer ze geplukt en van de ingewanden ontdaan waren, wogen ze tussen de twaalf en vijfentwintig pond.

Er zit iets heel komisch in ze gedurende de tijd waarin ze paren. Ze naderen elkander zo te zien met grote vormelijkheid, houden de snavels dikwijls tegen elkander, bewegen de koppen en zien elkander zeer opmerkzaam aan. Soms duurt dit twee volle uren en lijkt het niet geheel ongelijk aan het hofmaken door pantomime. Ze hebben een grote kracht in de snavels en ik heb hen, wanneer ze op het nest zitten, zich dikwijls urenlang tegen een sterke hond zien verdedigen. Ze hebben een zwemvlies aan de opvallend grote poten, zodat ze bij rustig water dikwijls zonder hulp van de vleugels op het oppervlak kunnen lopen. Het geruis dat ze bij het optreden maken, wordt op aanzienlijke afstand vernomen. Hun eieren zijn kleiner dan die van de ganzen en hebben in verhouding tot hun grootte minder dooier en meer wit. Gewoonlijk wegen ze driekwart

pond[12]. Alle vogels van het albatros- en meeuwengeslacht leggen hun eieren in oktober en vers gelegd, zijn ze zeer verkwikkend.

De volgende grote vogel die hier gevonden wordt, noemen de matrozen 'Nelly'[13]. Hij is van de stormvogelsoort en van gemengd grijze en bruine kleur, ziet er vuig uit en is buitengewoon vraatzuchtig. Met name vistraan vreten deze vogels zo gaarne en zo veel, dat ze dikwijls niet in staat zijn om te vliegen. Een vlucht van vijf of zeshonderd heeft men reeds twintig ton zeeolifantenvet in zes of acht uur zien verteren. Aangezien ze zo gaarne olieachtige dingen vreten, is hun vlees ongenietbaar, en hun eieren zijn ook niet zo goed als die van de andere vogels die ik vermeldde.

De kleinere zeevogels van het zuidelijk halfrond houden zich meestal op dit eiland op, doch ze zijn zo goed bekend dat het onnodig zou zijn om ze hier aan te voeren. Ook over de grootte en de kleuren van die, welke ik genoemd heb, heb ik daarom minder gezegd, aangezien aan het publiek deze dingen reeds bekend zijn.

Nadat ik nu een besef van de waarde van deze zuidelijke ontdekkingen voor Groot-Brittannië heb gegeven, keer ik naar het dagboek van onze reis terug.

Op 17 april om 2 uur 's ochtends lag het oostelijke einde van Georgia noordoost, half noord, ongeveer veertien mijl verwijderd. De wind verhief zich in het zuiden en veroorzaakte een onrustige zee. Op de 18e was de wind zuidelijk en het weer nevelig, hetgeen mij verhinderde om de getande rotsen die ik voorheen vermeldde, in zicht te krijgen. Ze worden voorgesteld als onder 53° 48' der breedte gelegen, en 43° 25' der lengte, en moeten gelijk met het water staan, hetgeen, naar ik geloof, niet het geval is, aangezien geloofwaardige lieden mij verzekerd

---

[12] De auteur geeft hier aan: "Pf. (?)".

[13] "Nelly (Lenchen)". Onduidelijk, feitelijk onvertaalbaar. Het Duitse 'Lenchen' is een afkorting voor 'Helena'. Het Engelse 'Nelly' heeft vele betekenissen.

hebben dat ze in drie spitsen of in de gedaante van suikerhoeden zestig tot zeventig voet hoog naar voren treden en er een rif om ze heen loopt. Deze riffen hebben ook vermoedelijk tot het geloof aan het bestaan van de Aurora-Eilanden aanleiding gegeven. Aangezien het Spaanse oorlogsschip Atrevida in 1796 werd uitgestuurd om datgene in ogenschouw te nemen wat de Aurora's genoemd worden, zag de bevelhebber vermoedelijk deze rotsen en werd door een wonderlijke samenloop van omstandigheden tot het vermoeden gebracht dat hij drie eilanden had ontdekt, reden waarom daar een officieel bericht aan de Spaanse regering over uitging. Deze eilanden hebben sindsdien in onze kaarten met het spoor van de Atrevida daaromheen een plek gevonden, zodat eenieder verleid is geworden om aan hun bestaan te geloven. Derhalve, aangezien ze op de weg van de schepen liggen, zeilen die om Kaap-Hoorn heen. Aldus moet deze mening in de scheepvaart een grote hindernis zijn. Een voorbeeld hiervan is mij van een van mijn vrienden bekend, die mij mededeelde dat, aangezien hij ooit vanwege deze eilanden bij gunstige wind tot aan het aanbreken van de dag moest bijleggen, zijn vaart rond de Kaap zeer langdurig werd.

Doch aangezien wij thans dicht bij de plek zijn waar deze vermeende Spaanse ontdekking gedaan werd, zal het wellicht niet onterecht zijn om bericht van een onderzoek te doen, dat ik zelf bij mijn eerste reis in het jaar 1820 naar deze eilanden instelde. Om echter ook te tonen hoe onbestreden de garantie voor hun bestaan is, zal ik eerst een vertaling van officiële berichten uit het Spaans mededelen, die op deze kwestie betrekking hebben. Ze luiden als volgt:

Uittreksels, vertaald uit de bekendmakingen van het Koninklijk Hydrografisch Genootschap te Madrid onder koninklijk privilege uitgegeven in het jaar 1809. Memoria segunda T.I. pp. 51, 52.

"Wij horen niet[14], dat de Aurora-Eilanden ooit voor het jaar 1762 gezien werden, waarin het schip Aurora ze ontdekte en hun hun naam gaf. In het jaar 1790 werden ze wederom door het schip de Princesa[15] gezien, dat aan het Koninklijk Filipijns Genootschap toebehoorde en onder kapitein Manuel de Oijarvido stond, die ons zijn dagboek in Lima toonde en ons enig bericht met betrekking tot hun positie gaf. In het jaar 1794 (?) ging de korvet Atrevida er bewust heen om hun positie op te nemen, nadat hij in hun directe nabijheid van 21 tot 27 januari alle nodige waarnemingen had uitgevoerd, en door middel van de chronometers het verschil der lengte tussen deze eilanden en de haven Soledad in de Malvinas of Falkland-Eilanden had vastgesteld. De eilanden zijn drie in getal. Ze liggen vrijwel onder dezelfde meridiaan. Het middelste is klein, de beide andere echter kan men op een afstand van negen zeemijl zien.

"Hun lengten en breedten zijn de volgende:
Breedte van het zuidelijke eiland . . . . 54° 15' 22".
Westerlengte van Cadix . . . . .41° 40' 00".
Breedte van het tweede of kleine eiland . . . . 53° 2' 40".
Westerlengte van Cadix . . . . .41° 38' 00".
Breedte van het derde eiland, dat tot nu toe nog niet ontdekt was en derhalve Nieuw-Eiland genoemd werd . . . . 52° 37' 24".
Lengte van Cadix . . . . 41° 26' 00".

"De kapitein van de Princesa zegt, dat oostzuidoost van het zuidelijke eiland op een afstand van elf mijl zich een bank of schol bevindt, doch de korvet Atrevida[16] die op menigvuldige wijze moeite deed om hem te vinden, kon hem niet ontdekken

[14] Deze passage begint - net als de voorafgaande afzonderlijke alinea's - met aanhalingstekens, en vervolgens is niet meer duidelijk waar het citaat binnen het citaat eindigt.
[15] "Prinzessin", dus vertaald vanuit vermoedelijk de Spaanse taal. Het schip zal dan de Spaanse naam 'Princesa' hebben gedragen, waarvan er rond die tijd op zijn minst drie bestonden.
[16] "Altrevida".

en zag slechts verschillende sneeuwbanken, die op enige afstand op banken of schollen leken."

Het bovenstaande wordt als slotgetuigenis van het ganse overzicht gegeven. Hier volgen nog bepaalde minder bekende omstandigheden.

Aanhangsel bij het hierboven genoemde werk, Vol. I, p. 213, N. 4: "Een uittreksel van de onderzoeksreis van de korvet Atrevida, van de tijd waarin hij de Malvinas in het jaar 1794 verliet om de Aurora-Eilanden op te zoeken, tot zijn aankomst in Montevideo, de eerstvolgende 15e februari.

"Nadat wij zo nauwkeurig mogelijk de waarnemingen die wij in Port-Soledad moesten doen, tot stand hadden gebracht en de instrumenten en hetgeen verder de korvetten toebehoort, aan boord hadden, werd op 10 januari besloten de ankers te lichten. De wind had de ganse dag fris uit het zuidwesten gewaaid, doch ging tegen de avond liggen. En toen wij ons best deden om het anker er op de plek uit te trekken, bevonden wij het zo stevig verzonken, dat de boot er zeer onder leed. Vanaf middernacht duurde de noodwendige arbeid en pas bij het aanbreken van de dag kwamen wij onder zeil, waarop de boten pas konden worden ingenomen.

"De wind woei rond deze tijd uit het westen, doch werd beter, zodat wij alle zeilen voor de oostzuidoostenwind opspanden. Deze reis had geen ander doel dan de Aurora-Eilanden te zoeken, waarvan de ligging als onzeker van 12' tot 15' der breedte en 7° der lengte volgens de verschillende berekeningen der zeevaarders aangegeven werd, die er berichten over hadden verstrekt. Wij benutten de voor onze loop soms gunstige, soms ongunstige winden, bleven op de parallelgraad 53,5° en besloten verstandig genoeg om 's nachts bij te leggen. Op de 15e beduidden onze waarnemingen en de aanblik van meeuwen en andere zeevogels ons, dat wij ons in de buurt van de eilanden bevonden. Bij dit bijleggen, leden wij de dubbele kwaal dat wij kostbare tijd verloren en een koude uitstonden die bijna

onverdraaglijk was, zelfs voor degenen die de koude van Kaap-Hoorn hadden uitgehouden.

"Op de 16e bij het aanbreken van de dag zagen wij twee grote sneeuw- of ijsbanken, vijf mijl noordoost. De piramidale gedaante ervan zou niet in gebreke zijn gebleven onze hoop te vleien, wanneer haar nabijheid de misleiding niet verstoord had. Onder 53° 40' der breedte waagden wij het echter niet om zonder een heldere horizon ook maar een mijl voorwaarts te gaan.

"Tot de 18e 's ochtends bleef het nevelig. De wind was niet hevig, doch de zee immer zeer onstuimig. De waarneming 's middags bedroeg 54° 11' zuiderbreedte, 0,5° zuid van de voor onze navorsingen bepaalde parallel. Wij hielden ons meteen dicht aan de wind om met alle mogelijke zeilen het verlorene wederom in te halen, en 's avonds ontdekten wij een grote, donkere vlek in de vorm van een suikerhoed, hetgeen wij voor een sneeuwbank hielden. De ganse volgende dag en nacht duurde de nevel voort, zodat wij de dingen niet tot op een halve mijl ver konden onderscheiden.

"Op de 20e 's avonds, na enige uren rust en veranderlijks wind, woei er een uit zuidzuidoost en de hemel klaarde iets op. Wij stuurden oostelijk en op de 21e 's middags bevonden wij ons onder 33° 40' der breedte en onder 42° westerlengte van Cadix.

"Om 5.30 uur in de namiddag bemerkten wij noordwaarts op grote afstand een donkere vlek, die op een ijsberg geleek. Desalniettemin voeren wij er met volle zeilen naartoe, en toen wij er dichtbij waren, zagen wij duidelijk een grote berg in de vorm van een tent, verticaal in twee delen verdeeld. De oostelijke kant wit, de westelijke zeer donker, en aan deze laatste kant was er een sneeuwachtige streep, terwijl wij in de donkere strepen ook enkele onderbrekingen gewaarwerden.

"Wij kwamen allen overeen dat dit het eiland was, doch zagen geen ander, en geen van de omstandigheden stemde met die, welke over de Aurora's berichtten overeen.[17]

---

[17] Uittreksel uit enkele van deze reizen. In het jaar 1762 zag het schip Aurora bij de terugkeer uit Lima twee eilanden, 35 zeemijlen westelijk van de Malvinas, die volgens de berekening noordoost en zuidwest tweeënhalf tot drie mijl van elkander lagen. Het oostelijke was het kleinste en had een rif dat zich naar de andere uitstrekte, dat echter een helder vaarwater liet waar het schip doorheen kwam. Het westelijke was vijf tot zes mijl in omvang van noord naar zuid, en aan zijn ontoegankelijke kanten kon men geen bochten bemerken. Een mijl noordelijk was de ankergrond honderdtwintig vadem diep. De waarnemingen van diezelfde dag verzette die onder de 53° 15' zuiderbreedte en onder de 325° 22' der lengte van de meridiaan van Teneriffe.

In het jaar 1769, toen het schip de San Miguel 53° 27' der breedte en 318° 36' der lengte van Teneriffe bevond, zag men zes vlekken land van verschillende grootte. En aangezien men deze voor de eilanden Beauchêne zuidelijk van de Malvinas hield, herstelde men de berekening en stuurde hierop naar het eiland Ascension op 8°, waar zij meenden dat zij zich op de meridiaan van Trinidad of Ascension van Amerika bevonden. Een zo enorm verschil van zestienenhalf bracht hen tot het vermoeden dat het de Aurora's waren geweest.

In het jaar 1774 zag het schip de Aurora op een avond vanaf zijn voorste deel verschillende vlekken, die het voor sneeuwbanken hield. Men legde gedurende de nacht bij en zag ze de volgende ochtend wederom. Daar het groene water immer voortduurde, net als enkele vogels die zij daags daarvoor gezien hadden, voeren zij naderbij en zagen, dat het een eiland was dat zich van het noordwesten naar zuidoosten ongeveer drie zeemijl lang uitstrekte en dat, ingevolge hun waarnemingen op 53° 38' der breedte en naar vermoeden 326° 10' der lengte van Teneriffe lag. Zuidzuidoost van dit eiland op een afstand van drie tot vier zeemijl zag zij een ander, dat een sterke branding had en dat zij op 43° 52' der breedte en 326° 33' der lengte vanaf Teneriffe schatten. Twee andere schepen, de Pearl in het jaar 1779, en de Dolores in het jaar 1790, zagen eveneens deze eilanden, doch zonder hun positie te bepalen.

"Wij kwamen op een mijl voorbij het eiland doordat wij op de westkust toevoeren, en van deze kant bood het de aanblik van een scherpe rots die zich van het noorden naar het zuiden uitstrekte. Het zuidelijke, steeds aan de koude winden van die omgeving blootgestelde deel was met sneeuw bedekt, en aangezien het aan de noordwestkant loodrecht naar beneden ging en daar mildere en vochtiger winden woeien, zag men aldaar gans duidelijk het land. Van daaruit stuurden wij zuidwest en legden gedurende de nacht bij om te zien of de waarnemingen de volgende dag onder gelukkiger omstandigheden gemaakt konden worden.

"Bij het aanbreken van de dag zagen wij een tweede eiland op grote afstand, ook met sneeuw bedekt, doch niet zo hoog als het vorige. Om 6 uur mochten wij tien mijl daarvandaan zijn, in de richting noord bij oost. Het eerste zagen wij naar zuidoost op een afstand van ongeveer acht mijl. Om 9 uur verloren wij het uit het zicht en hoewel de wind sterk uit het noordwesten woei, voeren wij toch zonder sukses rond, want daar de wolken nog niet verstrooid waren, konden wij de breedte naar de meridiaan niet opnemen. Wij wachtten niettemin en hadden om 1 uur een hoogte en om 3 uur wederom een, waaruit wij de breedte van de geziene eilanden concludeerden en de lengte volgens de chronometers berekenden. De eerste werd op 53° 15' 22" bepaald en de lengte op 41° 4' 00" van Cadix. De wind stond thans in het zuidwesten en wij werkten zuidwaarts, doordat wij in hogere breedten gunstiger winden zochten om westwaarts te geraken en de kust van Patagonië te bereiken.

"Op de 24e 's middags bevonden wij ons onder de 55° 28' der breedte en aangezien wij geen betere winden, doch wel een ruwere zee en merkbare koude vonden, besloten wij om wederom naar lagere breedten te gaan om gunstiger weer te zoeken. Wij hielden dus noordwaarts aan met zoveel zeilen als mogelijk was en ontdekten op de 26e 's avonds naar het oosten, een kwart noordoost, iets wits dat ons aanvankelijk een ijsveld toescheen, doch zijn onbeweeglijkheid overtuigde ons spoedig

dat het een eiland was. Het is een grote rots met scherpe spitsen, doch als een zadelberg gevormd. De noordoostelijke zijde was met sneeuw bedekt, doch aan de zuidelijke loodrechte zijde bleef die niet liggen. Tot op een mijl van dit laatste punt strekten zich enkele rotsen uit, die in kleine eilanden uitliepen. Wij voeren langs deze grote rotsen op regelmatige afstand en sondeerden dikwijls, doch zonder grond te vinden. Op de 27e 's ochtends hadden wij een goede gelegenheid tot lengte- en breedtewaarnemingen, op grond waarvan wij het genoemde eiland op 52° 37' 24" zuiderbreedte en 41° 26' westerlengte van Cadix bepaalden."

Vanwege de geloofwaardigheid van deze documenten was ik in staat om een precieze navorsing naar deze eilanden in te stellen, en zal ik thans tot nut van de scheepvaarders de omstandigheden der navorsing mededelen.

Nadat ik de dagelijkse toestand van mijn chronometer in de haven van St.-John in Statenland had waargenomen en een voorraad aan hout en water aan boord had genomen, lichtten wij op 27 januari 1820 de ankers en zeilden oostwaarts. Om 8 uur in de namiddag lag het oostelijke einde van het Staten-Eiland vijf zeemijl van ons af op zuidwest bij west. Op de 28e en 29e hadden wij nevelig weer en de wind uit westnoordwest. 's Middags bedroeg onze breedte 53° 17' en de lengte 55° 22'. Wij hielden ons thans voortdurend op de breedte van 53° 15' en hadden op de 31e fraai weer en de wind vanuit het noorden. In de voormiddag kwamen wij voorbij enig zeegras en ook vlogen er enkele vogels om het schip heen, hetgeen mij hoop gaf dat wij de eilanden naderden. Onze breedte bedroeg 's middags volgens de waarneming 52° 47' zuid en de lengte volgens de chronometers 48° 47' west. 's Avonds bedroeg de afwijking van het kompas 16° 11'. Om 7 uur 's avonds kwamen wij over de vermeende breedte en lengte van deze eilanden, zonder het geringste spoor van land te bemerken. Wij bepaalden de parallelle graad der breedte en bleven daarop, doordat wij vanaf de plek waar deze eilanden zouden liggen, tot aan 46° der

lengte voortvoeren. Dit hield ik voor volkomen toereikend vanwege een eventuele vergissing ten aanzien van de lengte, in het bijzonder aangezien de Atrevida van Port-Soledad in de Falkland-Eilanden uitzeilde, vanwaaruit het naar deze plek slechts drie dagreizen waren. Zodoende kon de gewone berekening er niet zeer naast zijn en hij had chronometers die vrijwel gans nauwkeurig moesten zijn. Deze overwegingen wekten in mij enige verbazing en ik kon op dat ogenblik mijn ervaring niet met de beweerde feiten in overeenstemming brengen. Doch ik besloot het doel van mijn streven niet te laten liggen zonder mij volkomen van de waarheid of onjuistheid van dit geografische probleem te overtuigen. Het was thans opvallend helder en vanuit de mastkorf had men land van gewoonlijke hoogte op een afstand van acht zeemijl moeten bemerken, doch er liet zich niets van dien aard waarnemen. Wij stuurden allereerst zuidzuidoost onder 53° 17' der breedte en dan west bij zuid, om het zuidelijkste eiland in zicht te krijgen, doch vergeefs. Ook niet het kleinste spoor van land liet zich zien. Op de 2e woei een sterke wind uit noordnoordwest en het werd nevelig, zodat wij de zeilen introkken en de masten neerlieten. Het weer klaarde in de middag op en wij bepaalden de zonnehoogte, hetgeen ons een breedte van 52° 58' gaf, alsook onze lengte volgens de chronometers 48° 6' en onze breedte naar oost noord echter 53° 20' geleden[18]. Wij hadden een noordelijke stroom van tweeëntwintig mijl geprobeerd, hetgeen ten dele aan een vergissing in de berekening moet worden toegeschreven.

De ligging van het middelste eiland was thans zuid 33° oost, acht mijl van ons verwijderd. Wij konden zes of zeven zeemijl ver zien, doch werden niets gewaar dat op land leek. De enige mogelijkheid om deze Aurora's te vinden, scheen mij thans, meerdere vaarten tussen de breedten van 53° 15' en 52° 37' te maken, hetgeen wij ook deden, totdat wij volgens de chronometers de lengte van 46° 29' bereikten. Aangezien wij de ganse

---

18 "erlitten". De structuur van de zin klopt niet.

tijd niets gezien hadden dat op land leek, nevelbanken niet meegerekend, die ons vaak zeer misleid hadden, keerden wij westwaarts terug, en op de 5e bedroeg onze breedte 's middags 52° 44' en qua lengte volgens de chronometers 48° 33'. Wij waren dus opnieuw zonder verder nut boven de ligging van deze eilanden uitgekomen. Op de 6e was onze breedte volgens de waarneming 53° 24' en de lengte volgens de chronometers 49° 49'. Wij hielden voortdurend westwaarts aan bij noordelijke wind, en op de 7e was onze breedte volgens de waarneming 53° 33' en de lengte volgens de chronometers 51° 5'. Nadat ik op deze wijze zorgvuldig de vermeende ligging van de Aurora's had opgezocht, besloot ik, dat de ontdekkers door de schijn misleid waren geworden. Ik hield derhalve ieder verder kruisen voor een nutteloze tijdverspilling en richtte tot grote vreugde van mijn officieren en manschappen onze koers naar de Falkland-Eilanden.

De schijnbare geldigheid van de gedrukte documenten die de aanwezigheid van de Aurora's betuigen, bracht mij natuurlijk tot het onderzoek waardoor wel de Spaanse officieren in zulk een dwaling vervallen mochten zijn.[19] De kwestie kan op tweeërlei wijzen verklaard worden, bij mensen namelijk die het niet gewend zijn om in koude en stormachtige met ijs aangevulde zeeën te varen. Het bericht der reizigers voor de kruistocht van de Atrevida verdient natuurlijk bij hun onvolkomen bekendheid met de scheepvaartkunst slechts weinig opmerkzaamheid. Het door de Atrevida ingestelde onderzoek is niettemin reeds een kwestie van betekenis, aangezien zij bijzonder geïnstrueerd waren om de ligging van deze eilanden te bepalen. Het viel daarom te verwachten, dat dit hydrografische punt buiten alle twijfel zou zijn gesteld.

Zij zeilden op 14 januari met chronometers aan boord, een omstandigheid die nauwkeurigheid zou waarborgen, uit Port-

---

[19] De Spanjaarden aan boord van hun schip de Aurora signaleerden deze eilandengroep in 1762. Zij situeerden de ligging op 52° 37', en 47° 49'.

Soledad naar de voor hun onderzoekingen bepaalde omgeving. Op de 21e zagen zij een eiland dat, zoals zij het uitdrukken, als een grote berg leek die in de vorm van een tent verticaal in twee delen verdeeld was. Dit is wellicht de Shag-Rots[20] geweest, die vrijwel onder dezelfde breedte ligt, doch 6° daarvan in de lengte. Rond deze tijd kwam er veel drijfijs uit het zuiden en het had zich vermoedelijk aan de voet van deze rots gevormd. Aangezien de spitsen er zwart uitstaken, liet dit er geen twijfel over bestaan dat het land was. Het aan de zuidkant gevormde ijs, dat vermoedelijk aan dit rotsrif vastzat, kon voor een met sneeuw bedekt land worden gehouden. En datgene wat men als het tweede eiland beschrijft, was ook wellicht een ijsberg; net zoals de derde, dat op de 27e gezien werd, wellicht geen ander dan het eerste was, namelijk wederom de Shag-Rotsen[21] met veranderde basis, daar het ijs zijn positie veranderd kon hebben. Het onderscheid qua lengte tussen de ligging van de Shag-Rotsen en die van de vermeende Aurora's schijnt feitelijk het vermoeden tegen te spreken, dat ze een en dezelfde waren.[22] Intussen is zeer bekend, dat men deels door aanname van verschillende meridianen, alsook door typografische en andere uit onwetendheid verkregen vergissingen de lengte der oorden vaak zeer foutief heeft aangegeven.

De enige andere manier waarop een oorzaak kan worden aangevoerd om de bedrieglijkheid van deze ontdekking te verklaren, is, dat zij louter ijseilanden met aarde vermengd zagen, gelijkend op die, welke ver naar het zuiden voorkwamen.

Nadat ik nu datgene wat ik voor de hydrografische wetenschap als iets interessants beschouw - namelijk de overtuiging van het niet-bestaan van die eilanden - tot een afsluiting gebracht heb,

---

[20] "ist [...] die Shagfelsen". Taalkundig dus onduidelijk of het enkelvoud of meervoud betreft ('der Shagfels' of 'die Shagfelsen'). Hoe dan ook ging de auteur er vanuit dat het één rots was. Thans staan ze in elk geval als een groep bekend.

[21] "die Shagfelsen", dus hier meervoudig gebruikt.

[22] Toch worden ze door de Spanjaarden 'Islas Aurora' genoemd.

keer ik naar onze eigen situatie terug, nu wij vanwege het nevelige weer niet in staat waren om de Shag-Rotsen in zicht te krijgen.

Wij voeren verder westwaarts en wel met zoveel zeilen als wij maar konden voeren. Aangezien echter de wind bestendig van zuidwest naar noordwest draaide, kwamen wij slechts weinig voorwaarts. Op 22 april bedroeg onze breedte volgens de waarneming 54° 15' en volgens de chronometers 46° 49'.

Op de 23e en 24e hadden wij zuidoostenwind, doch 's middags op de 24e draaide die naar het zuidwesten. Het weer bleef voortdurend onbestendig; de wind draaide dikwijls en was daarbij zo hevig, dat hij een zeer onrustige zee veroorzaakte en enkele van onze zeildoeken en touwen ervandoor gingen. Zonder de vooruitziende blik die ik gebruikt had om drie speciale zeildoeken bij de onderste mast te hebben, zouden wij ze gans gewis alle verloren hebben. Om gedurende lange nachten en hevige stormen in de buurt van de vermeende Aurora's rond te zeilen, zou grote angst veroorzaakt hebben wanneer wij niet reeds van tevoren van hun niet-bestaan overtuigd waren geweest.

Op de 30e 's middags woei er een hevige storm vanuit westzuidwest en wij legden bij. In de namiddag verloor onze metgezel zijn boegspriet. Gelukkig hadden wij echter nog een reserve, waarmede wij hem konden helpen toen het onweer ging liggen.

Op 2 mei 's middags was onze breedte volgens de waarneming 43° 54' en de lengte volgens de chronometers 59° 27'. Het weer was nog steeds stormachtig, doch iedere tussentijd waarin wij de zeilen konden hijsen, werd blij benut en de volgende dag om 11 uur ontwaarden wij het eiland Beauchêne op een afstand van vijf mijl noordwest bij west. Wij voeren westwaarts langs de zuidzijde van de Falkland-Eilanden en konden vanwege ongunstige winden en een sterke oostelijke stroom niet eerder een haven bereiken dan op 11 mei, waar wij bij Nieuw-IJsland aan

het westelijke einde van de Falkland-Eilanden de ankers uit-
wierpen.

IV. Verlies van een matroos - de Falkland-Eilanden - kapitein Barnards eenzame verblijf op dit eiland.

Aangezien het mijn bedoeling was om hier te overwinteren, koos ik een ankerplaats in de Quakerhaven op het Zwanen-Eiland voor het winterkwartier, liet de hoofdmast van de brik neer en zekerde die op alle mogelijke manieren tegen de hevige stormen die te verwachten stonden. De kotter hield ik in de gang om onze zaak voort te zetten.

Het zou te saai zijn om onze dagelijkse bezigheden te vertellen. Daarom zal ik slechts datgene vermelden wat mijn opmerkzaamheid in het bijzonder bezighield. Om de noodwendigheid te vermijden dat de reis wegens gebrek aan levensmiddelen werd ingekort, stelde ik de rantsoenen van de manschappen op beide schepen vast op een half pond pekelvlees per dag; vier pond brood, een maat korenmeel, drie maten havermeel en net zoveel erwten per week minder. Het gebrek aan vlees werd door datgene vervangen wat ons de jacht verschafte, benevens de aan de oever gevonden gansen die, hoewel ze buitengewoon tranig waren, de honger niettemin kruidden.

Toen ik op de 18e juni van een vaart met de Beaufoy terugkeerde, kreeg ik het treurige bericht dat een man in mijn afwezigheid gestorven was. Reeds sinds verscheidene maanden had hij aan een soort uittering en krampen in het onderlijf geleden. De scheepstimmerman had alles voor hem gedaan wat zijn door een gevoelig hart ondersteunde tekortschietende bekwaamheid vermocht, en de dood van de man maakte een zo treurige indruk op de scheepskuiper[23], die zich met de gestorvene, de timmerman en nog een knaap alleen op een onbewoond eiland bevond, dat een mentale instorting[24] daarvan het gevolg was. De matrozen worden in het algemeen voor bijgelovig gehouden, en het is feitelijk verrassend dat deze

[23] Vatenmaker.

[24] "Geistesschwäche".

mensen, die zich in de storm of in hete slagen zo onverschrokken benemen, door de gedachte aan een geest of spook sidderen.

Tegen het einde van juli en in de maanden augustus en september hadden wij enige hevige stormen uit het zuiden met sneeuw, doch hij bleef zelden langer liggen dan vierentwintig uur, met uitzondering van de spitsen van de hoogste bergen. Aangezien wij onze lading hier niet vol konden maken, besloot ik om naar Zuid-Shetland te gaan. Wij rustten derhalve in september beide schepen uit en lichtten op 7 oktober de ankers.

Deze onbewoonde groep, die thans algemeen onder de naam van Falkland-Eilanden bekend is, bestaat uit bijna negentig eilanden die tussen de 51° en 52° 45' zuiderbreedte en tussen 57° 20' en 61° 40' westerlengte liggen. Twee daarvan zijn van aanmerkelijke grootte en deze, waaraan de andere hun naam ontlenen, heten feitelijk de oostelijke en westelijke Falkland-Eilanden. Het westelijke eiland is bij verre het grootste, doch zo vol diepe bochten dat de ware inhoud van zijn oppervlakte niet zo gemakkelijk te bepalen is. De grootste lengte van noordoost naar zuidwest is bijna honderd mijl; de grootste breedte ongeveer vijftig. Het oostelijke eiland, waarvan de lengte van noordoost naar zuidwest ongeveer achtenzeventig mijl bedraagt en zijn grootste breedte zevenenveertig, heeft eveneens een grote hoeveelheid van zodanig diepe bochten, dat aan één kant ervan twee elkander haast tegenkomen.

Tussen de beide hoofdeilanden bedraagt de ruimte ongeveer zeven tot twaalf mijl, en vele der kleine bevinden zich daarbinnen. Dit kanaal kan door schepen van elke soort bevaren worden en wel volledig veilig wanneer men zich naar de kaart van luitenant Edgar richt, waarop alle gevaren daarin en de kust van het westelijke hoofdeiland benevens de daaraan stotende kleinere eilanden van de groep met de grootste nauwkeurigheid zijn aangegeven. De haven in dit kanaal vond ik zeer geschikt. Aan de noordkust van het westelijke eiland zijn ook diverse invaarten. De voortreffelijkste is die, welke naar Port-Egmont

voert, die men reeds op enige afstand van de zee uit ziet. Ongeveer negen mijl noordnoordwest van de ingang liggen twee eilanden.

De Engelse nederzetting bevond zich in de buurt van deze haven, doch de plek was feitelijk slecht gekozen. De ruïnes van een deel van de stad zijn nog voorhanden en staan aan de zuidkant van een berg, die niet minder dan zeshonderd voet hoog is. De kolonisten hadden hun tuinen naar het schijnt westelijk van de berg, doch in de winter moeten ze vrijwel de ganse dag geen zonnestraal ontwaard hebben. Hoe zij een zo treurige en ongunstige plek konden kiezen, begrijp ik niet, tenzij het wegens de ankerplaats is geweest.

De haven is te ruim, want de grootte ervan maakt bij sterke wind de communicatie met de kust ongemakkelijk. De beste ankergrond is direct bij de bocht, aan de voet van de ruïne, op een diepte van negen vadem water en ongeveer driekwart mijl van de oever. Van de oostelijke spits van de bocht loopt een rif uit. Hier is de bodem zo taai, dat ik slechts met de grootste moeite het anker er wederom uit kon krijgen. De beste waterplek bevindt zich in de achtergrond van de bocht. Als brandmateriaal kan men ongeveer honderd yard verder boven turf graven, doch men moet die eerst drogen en hij is niet zo goed als elders.

Enkele jaren geleden waren er genoeg verversingen in deze haven, want er waren hier veel varkens die door de kolonisten waren achtergelaten en die wild op Saunders-Eiland rondliepen, doch thans vrijwel uitgeroeid zijn. Bergganzen waren er enkele jaren geleden in een grote hoeveelheid. Thans zijn ze zelden te vinden, zodat de enige voorraden die men hier kan verwachten, ganzen en eenden zijn, die zich met visachtige substanties aan de oever voeden en derhalve spoedig afkeer veroorzaken. Hetgeen diverse jaren met recht over deze eilanden gezegd kon worden, past niet meer op de huidige tijd. Dit overkwam ook een Frans schip dat in het jaar 1820 na een lading zee-hondenvellen en traan hiernaartoe kwam. De bevelhebber was

een luitenant van de Franse vloot en had de reis ondernomen, aangezien zijn vader tweeënveertig jaar eerder in deze haven was geweest en indertijd de kust vol zeeolifanten en zeekalveren had bevonden. Hij werd niet weinig in zijn hoop teleurgesteld, toen hij er geen vond.

Commandant Byron zegt aangaande de grote hoeveelheid robben die hij hier vond, dat men zich er niet over mag verwonderen, aangezien ze dikwijls achttien jongen in één keer krijgen. Dit is echter een vergissing waarin men gemakkelijk kan vervallen. De wanverhouding qua grootte tussen de mannetjes en vrouwtjes der robben is namelijk bijna zo groot, als die tussen de koe en haar kalf. Nu heeft een groot mannetje aan de oever dikwijls vijftien tot twintig vrouwtjes onder zijn directe toezicht, en bij het verschil in gestalte kon de commandant deze derhalve gemakkelijk voor de jongen, en het mannetje voor de moeder houden.

De belangrijkste ankerplaats het dichtst bij Port-Egmont is West-Point-Harbour, dat aan het westelijke einde van het zuidelijke land van Berkly-Sound ligt. Naar het noordwesten liggen de Jason-Eilanden. In de nacht of bij onrustig weer, moeten vreemdelingen deze eilanden zorgvuldig vermijden, aangezien de vloed er zo geweldig en onregelmatig tussendoor schiet, dat de schepen haast niet op te houden zijn. De zuidelijke invaart bereikt men gemakkelijk wanneer men vanaf het westen komt en dichtbij de eilanden van de westelijke spits blijft. Veronachtzaamt men dit bij westelijke wind, dan geraakt men onder de wind en vindt het moeilijk om er wederom uit te komen. De breedte van de ankerplaats is 51° 24' 15" en de lengte volgens een hoeveelheid waarnemingen en chronometers 60° 36' 30". De beste ankerplaats ligt voor een kleine bocht aan de zuidkant van de haven, op een diepte van vijf vadem op een bodem van zand en slik. Water kan men in de bocht krijgen, zoals zich ook in de achtergrond van de haven een stromend water bevindt waarin men barbelen kan vangen, die in de lente en herfst zowel hier als bij het Biber-Eiland en in Small-Port-

Egmont in grote hoeveelheden te vinden zijn. Het West-Point-Eiland heeft een bocht waarin wij twee wintermaanden lang lagen, doch het is zeer klein. Aan het westelijke einde van het eiland nesten zeer vele albatrossen, zodat men in oktober aldaar een grote voorraad aan eieren vindt. Rond de bocht groeit enig kreupelhout, doch het is te klein dan dat men het zelfs met name als brandhout zou kunnen gebruiken.

Het nieuwe eiland schijnt mij het toegankelijkste onder alle in het westelijke deel. De scheepshaven (Ship-Harbour), die comfortabel is, ligt onder 51° 42' 36" der breedte en 61° 9' der lengte. Wanneer men vanaf het westen komt en de breedte van 51° 42' bereikt, kan men dit eiland gemakkelijk onderscheiden doordat het het noordelijkste grote eiland van die groep is, en twee kleinere eilanden, Zadel- en Noord-Eiland aan het noordelijke einde daarvan liggen. Tussen deze en het noordelijke einde van Nieuw-IJsland is er een helder vaarwater, doch bij sterke wind is de vloed zeer onstuimig.

Aangezien Chip-Haven de meest aanbevelenswaardige ankerplaats op dit eiland is, wil ik nog slechts opmerken dat wanneer men met een sterke westenwind het noordelijke einde van het eiland rondvaart, men zeer op de zeilen acht moet slaan, daar de windstoten met groot geweld van het hoogland neerwaaien. Bij zuidwestelijke wind kan men ook de zuidelijke invaart kiezen. Een eilandengroep, de Robbenrotsen, ligt aan het zuidelijke einde van het nieuwe eiland. Tussen dit en de rotsen bevindt zich de beste vaart. De kleine ronde eilanden oostelijk van Nieuw-IJsland hebben goede kanalen, en de tussen hen liggen Ship-Harbour is de derde baai vanaf het zuiden en is gemakkelijk aan een klein eiland te herkennen dat hij bevat. Daarachter is de beste ankerplaats op een diepte van zeven vadem en een bodem van harde drab[25]. Deze ankerplaats is vrijwel geheel door land ingesloten.

Het gebrek aan hout op deze eilanden zou zeer drukkend zijn, ware het niet dat er overal goede hoeveelheden turf zijn. Op het

[25] "Thon".

scheepseiland is het gans onuitputtelijk. Ik heb er vele tonnen van verbrand en bevond dat het een voortreffelijk surrogaat voor kolen vormde.

Goed water kan men op een zandige plaat[26] bij de ankerplaats verkrijgen, doch de bron waaruit het water gewoonlijk genomen wordt, is zo dicht bij de oever, dat het bij hoge vloed zoutig wordt. Het eiland is bergachtig en de westkant vertoont een rij schrikwekkende afgronden, waar iemand vijfhonderdvijftig voet boven de zee is, die bij westelijke stormen met vreselijk geweld tegen de voet daarvan aanslaat. De oostzijde loopt gaandeweg af in spitsen die bogen vormen. De lengte van het eiland van noord naar zuid bedraagt ongeveer zeven mijl; de middenste breedte ongeveer drieënhalf.

Nieuw-IJsland is merkwaardig, aangezien het twee jaar lang het eenzame woonoord van een Amerikaanse kapitein was, wiens vaartuig de manschappen van een Engels schip in het jaar 1814, dat op de vaart van Port-Jackson aan de zuidkant van dit eiland gestrand was, bevrijdde[27]. Ik trof kapitein Barnard in het jaar 1821 op deze genoemde plek en hoorde met grote interesse zijn verhaal aan, dat zich gans natuurlijk op dit onderwerp richtte. Een uitvoerige vertelling van zijn oponthoud op dit onbewoonde eiland zou gewis als net zo wonderbaar gelden als Robinson Crusoë's geschiedenis. De belangrijkste gebeurtenissen ervan waren de volgende.

Kapitein Barnard bevond zich in Nieuw-IJsland om zeehondenvellen in te zamelen en trof aan de zuidkant van het eiland de manschappen van het gestrande Engelse schip. Het zouden er ongeveer dertig in aantal zijn; enkele passagiers, onder wie zich vrouwen bevonden, daarbij inbegrepen. Hij nam hen vriendelijk op zijn schip op en behandelde hen uiterst gastvrij. Aangezien Engeland ondertussen in die tijd in oorlog met Amerika was, wekte dit twijfel aan de oprechtheid van zijn belofte om hen bij de terugvaart in een Braziliaanse haven aan

[26] "Gestade".
[27] "entführte".

land te zetten. Vanwege de grotere hoeveelheid mensen op het schip werden jachtpartijen ingesteld om zich voorraden te verschaffen. En terwijl de kapitein met vier van zijn lieden zich op een jachttocht bevond, sneden de ellendigen het kabeltouw af en voeren, ongeacht de Amerikanen die zich nog niet aan boord bevonden, naar Rio de Janeiro.

Kapitein Barnard was bij zijn terugkeer niet weinig geschrokken en kon zich gemakkelijk indenken dat hun vrees dat hij hen als krijgsgevangenen mede naar Amerika zou nemen, hen tot deze stap gebracht had, hoewel zijn gedrag geenszins ertoe geneigd was om een dergelijke verdenking in hen te wekken. Daar zij voor hem en zijn metgezellen ook niet de geringste voorraden hadden nagelaten, moest hij op middelen zinnen om zich hier onderhoud te verschaffen. Gelukkig herinnerde hij zich dat hij enkele aardappelen had geplant. Zij verzorgden deze dus zo goed mogelijk en verkregen in het volgende seizoen een voorraad die hun zeer van pas kwam. Zij hadden bovendien een hond, die voor hen zo nu en dan een zwijn ving. En de eieren van de albatros die te rechter tijd ingezameld werden, dienden benevens aardappelen als surrogaat voor het brood, waarbij zeehondenvellen hun kleren verschaften. Zij bouwden zich een stenen huis, dat nog op het eiland staat en sterk genoeg was om de winterstormen te trotseren en hadden naar verhouding gelukkig kunnen zijn, waren zij niet van vrienden en verwanten afgesneden geweest.

Voor kapitein Bernard, die vrouw en kinderen thuis had, kwam er nu nog bij dat zijn metgezellen - over wie hij geen ander gezag uitoefende dan wat voor hun wederzijdse welzijn nodig was en die dat niettemin vervelend vonden - de gelegenheid aangrepen om er met de boot vandoor te gaan en hem alleen op het eiland achterlieten. Aangezien hij thans geheel verlaten was, wendde hij zijn tijd aan om kleren uit zeehondenvellen te bereiden en voedsel voor de winter in te zamelen. Een of twee maal daags placht hij een berg te beklimmen vanwaar hij een weids uitzicht op de zee had, om te

zien of er zich niet een schip liet zien. De vier matrozen keerden ondertussen, nadat zij ervaren hadden hoe ongeschikt zij waren om zelfs passend voor zichzelf te zorgen, na enkele maanden na hem terug. Niettemin vond hij het immer nog zeer moeilijk om de vrede onder zijn metgezellen te bewaren. Ja, sommigen van hen hadden hem zelfs willen ombrengen. Dit werd echter gelukkig nog tijdig genoeg ontdekt. Hij schafte deze man met enkele voorraden op een klein eiland in de Quakerhaven, en na verloop van drie weken had er een zo grote verandering in zijn gemoed plaatsgevonden, dat kapitein Barnard hem gans rustig aantrof en hij van deze tijd af aan waarachtig religieus en voorbeeldig in zijn gedrag werd.

Op deze wijze leefden zij voort en bezochten soms het naburige eiland om levensmiddelen te halen, totdat zij uiteindelijk na twee jaren in de maand december 1815 door een Engelse walvisvaarder werden opgenomen. Een Brits oorlogsschip was uitdrukkelijk van Rio de Janeiro uitgestuurd om hen op te nemen. Ongelukkigerwijze echter vond het dat[28] niet, hoewel het werkelijk bij het eiland was.

Nadat ik het nodige over de scheepvaart in de buurt van deze afdeling der eilanden gezegd heb, wil ik nu nog iets over het oostelijke hoofdeiland toevoegen. De hoofdhaven heeft meerdere namen, doch staat het algemeenst als Port-Louis bekend. Hij bevindt zich aan het uiterste einde van de Berkeleys Sound[29]. Hij ligt aan het oostelijke einde van het eiland, en de ankerplaats is niet ver van de rand[30] van St.-Louis, twaalf mijl voor de invaart in de Sound. Men ziet hier nog de rand van dertig goed gebouwde huizen. Deze schijnen door Franse immigranten uit St.-Maloes rond het jaar 1764 gebouwd te zijn. Deze bedrijvige en ondernemende lieden werden, nadat het hun reeds zeer gelukt was om de bodem vruchtbaar te maken, door de Spanjaarden verdrongen, die aanspraak op het eiland maak-

---

28 Lees: Het Engelse schip, de walvisvaarder.
29 "Sund".
30 "Trümmer".

ten. Deels echter op politieke gronden. Of ook wel, omdat zij reeds elders wijdlopige bezittingen hadden, en zij de bebouwing van het land verwaarloosden en het uiteindelijk geheel verlieten. Het valt waarlijk zeer te betreuren dat men het de Fransen niet toestond daar te blijven, aangezien een nederzetting in deze omgeving van de Zuid-Atlantische Zee overduidelijk de scheepvaart zeer vergemakkelijkt zou hebben. De grote, goed met gras bedekte streken en de hoeveelheid fraai hoornvee dat wild op het eiland rondloopt, zijn een toereikend bewijs dat het land zeer voordelig bebouwd zou kunnen worden. De winters zijn mild, daar de temperatuur zelden tot op het vriespunt daalt. Enkelen van mijn mensen liepen het grootste deel van de winter die wij hier doorbrachten, zonder kousen. De zuidenwind is niettemin koud en stormachtig, doch hij waait niet vaak. De heersende winden zijn zuidwest en noordwest en deze zijn, aangezien ze van de kust van Patagonië afkomstig zijn, zeer aangenaam en mild.

Het klimaat schijnt in het algemeen veel gematigder te zijn dan het veertig jaar geleden was, en de oorzaak daarvan is waarschijnlijk dat indertijd onmetelijke ijsklompen ieder jaar onder de 50e breedtegraad gevonden werden. Dit ijs, dat noordwaarts tussen de Falkland-Eilanden en Zuid-Georgia trok, moest noodwendig de temperatuur van de lucht en van het water kouder maken, zodat men een ongunstige mening over het klimaat kreeg. Gedurende de drie reizen die ik op deze zeeën[31] gemaakt heb, zag ik het ijs nooit noordwaarts van Zuid-Georgia drijven. Derhalve moeten er grote veranderingen in het Zuidpoolijs hebben plaatsgevonden.

De haven Port-Louis[32] ligt onder de 51° 32' breedtegraad, en 58° 3' 30" lengtegraad. De invaart in de baai, die aan een zijde de noordwestelijke spits van het hoofdeiland vormt, ziet men meteen wanneer men op enkele mijlen afstand komt, en na het ongeveer zeven mijl opwaarts in de baai liggende Varkens-

[31] "Seen".

[32] Oost Falkland.

Eiland is de vaart gans open. Wanneer men dichtbij dit eiland komt, ziet men twee grote stroken zeewier[33] waartussen zich een vaarwater bevindt dat west bij noord loopt. Ik sondeerde tussen deze zeewierstroken en vond zeven tot tien vadem diepte. Doch aangezien er rotsen tussen kunnen liggen, vaart men daar niet gaarne met een schip doorheen.

Bij de noordoostelijke spits van de baai steekt de rand van een verhoging boven het water uit, Volonteers-Rocks genoemd. En noordoost bij oost, ongeveer driekwart mijl vanaf dit punt, ligt een verzonken rots waarop in februari 1820 een Frans fregat strandde. Aangezien ik mij spoedig na dit voorval bij de eilanden bevond, had ik gelegenheid om alle omstandigheden daarvan te vernemen.

Commandant Freycenet had een wetenschappelijke reis rond de wereld bijna beëindigd en keerde na een driejarige afwezigheid naar huis terug, toen hem dit treurige ongeval overkwam. De steile kust schijnt die betrouwbaar gemaakt te hebben en zij waren onvoorzichtigerwijze tot op driekwart mijl van het punt van de Volonteers-Rocks naderbij gekomen, waar het water bestendig ronddraait. Doch aangezien het net in de vloedtijd was, bemerkten zij het aanslaan van de golven niet en het schip stiet aan deze spits, die ook meteen een gat in de bodem ervan sloeg. Er kwam echter meteen wederom een diep water en de pompen werden in beweging gezet, doch waren niet toereikend om het vrij te houden. Intussen hoopte de commandant nog het schip te redden door het op het strand te laten lopen, en hij had ook reeds een zandige oever ongeveer tien mijl daarvan bereikt, waar het op stiet. Aangezien echter het water reeds te hoog daarin gestegen was en ondertussen lage waterstand was ingetreden, liep het bij een zo diep water aan de grond, zodat alle uitzichten om het te redden, verdwenen. Verstandig had hij, terwijl hij de baai op zeilde, een hoeveelheid levensmiddelen in zekerheid gebracht. En met deze en

[33] "Kelp". De auteur vermeldt in een voetnoot: "Zeegewächse zu Salzsode", 'zeegewas bij zoutziederij'.

al hetgeen men verder in beweging kon brengen, kwam het scheepsvolk veilig aan land. Enkele weken lang wisten zij er niets van dat er een schip bij het eiland was, en waren ondertussen begonnen om een klein vaartuig uit het wrak te bouwen.

Aangezien zij slechts levensmiddelen voor twee maanden hadden gered, werden deze voor de zeereis gespaard, en zij leefden intussen zuiver van de jacht. Gelukkig is er op dit eiland wild rundvee en paarden. Van beide schoten zij vele, doch daar zij honderdzestig mensen moesten voeden, veroorzaakte het een moeilijkheid om een toereikende hoeveelheid neer te leggen en dwong uiteindelijk de manschappen om zich met zeeolifanten, pinguïns en soortgelijke spijzen te voeden, waarvan de smaak zeer onaangenaam is. Uiteindelijk werden zij door een Amerikaanse sloep uit de nood gehaald die zij in het voorbijgaan gewaarwerden. Het schip waar deze sloep toe behoorde, lag in de haven van West-Point en ik lag tezelfdertijd met mijn schip in Port-Egmont. Aangezien de Franse commandant niet wist dat een ander schip zich op de eilanden bevond, stuurde hij een officier in de sloep naar West-Point om met de kapitein vanwege de overvaart te onderhandelen. De sloep ankerde op de weg naar Port-Egmont, doch de bevelhebber wist het schrander zo in te richten, dat de officier niet naar mij toe kwam en ik niets van het gestrande schip ervoer, slechts opdat hij in zijn eentje de handel met de arme lieden kon sluiten. Pas nadat alles uitgemaakt was en de commandant op het punt stond om zich met zijn lieden in te schepen, ervoer ik wat er geschied was en schreef hem thans, deels om hem nog hulp aan te bieden, deels om hem mijn spijt te betuigen dat ik niet vroeger over zijn toestand onderricht was geworden. In zijn antwoord dankte hij mij voor mijn aanbod, betreurde het dat vreemde hebzucht hem gehinderd had om de nabijheid van een Engels schip te ervaren, aangezien hij het liefst met zo eentje van doen had gehad, en meldde mij dat hij op het punt stond om weg te zeilen.

Ik maakte hierop persoonlijk kennis met hem en zijn jonge en lieftallige echtgenote, die midden in het gevaar en de verwarring de grootste zelfbeheersing en standvastigheid had bewaard. Doch ik keer naar onze opmerkingen over deze reis terug.

Toen de kolonisten het oostelijke eiland verlieten, bleven enkele paarden en rundvee achter, die zich zo vermeerderd hebben dat, wanneer men enkele mijlen het land ingaat, men kuddes van beide dieren kan zien. De stieren zijn meestal zeer kwaadaardig en vallen sommigen aan. De jagers daarentegen plegen met vier of vijf man achter elkander op het dier af te stormen, zodat het hen slechts als één toeschijnt en het zich tot de aanval bereid houdt, tot zij op honderd yard afstand zijn gekomen, zich uitspreiden en losvuren, waarbij zij hetzij op de kop of op het schouderblad mikken. Ook de paarden vallen afzonderlijk aan, vormen er een kring om heen en springen erop af. Met een musket kan men ze echter gemakkelijk verstrooien.

De haven van St.-Salvador ligt op de noorderbreedte van het oostelijke eiland. Daar echter de toegang ernaartoe moeilijk is, zal ik er ook niet wijdlopiger over zijn en beveel hem ook aan vreemden niet als een ankerplaats aan.

V. Afvaart van de Falkland-Eilanden, ijseilanden, zeestromingen - bezwaarlijke vaart - storm en gevaren - verscheidenheid van het ijs in de noordelijke en zuidelijke sfeer - Zuid-Shetland-Eilanden.

Nadat ik nu, zover als mijn waarnemingen reikten, de Falkland-Eilanden beschreven heb, keer ik terug naar onze vertrekreis daarvandaan naar Zuid-Shetland op de 7e oktober. De wind woei voortdurend uit het noorden en het bleef nevelig tot aan de ochtend van de 11e, toen hij plotseling naar het zuidwesten draaide en helder weer bracht. De breedte waarop wij ons bevonden, was 's middags volgens de waarneming 57° 27' en de lengte volgens de chronometers 65°. In de namiddag draaide de wind naar zuidzuidoost en wij wendden ons naar het zuid-westen.

Bij het aanbreken van de dag op de 12e was de wind wederom naar het zuidwesten gedraaid en werd zeer onstuimig. Op de 13e ging hij vroeg liggen, doch liet een hevig aanzwellen van de zee uit het westen achter en 's middags zagen wij een ijsberg in het zuidwesten.

Op de 11e woei de wind uit het westen. Ons standpunt was 's middags 58° 6' der breedte, 62° 46' der lengte volgens de chronometers, naar de berekening 65° 24'.

Op de 15e hadden wij oostenwind. Om 8 uur in de voormiddag op de 16e kwamen wij voorbij een ijseiland, dat wij wel op twee mijl lang schatten, en in de nacht kwamen wij nog voorbij zeven andere. Ik verwonderde mij daar niet weinig over, aangezien wij bij onze beide vroegere vaarten naar Shetland er ook niet één gezien hadden. 's Middags was het somber weer en in de namiddag ontstond bij noordelijke wind een dichte nevel. Om 4 uur in de namiddag bevonden wij ons ineens tot onze grote verbazing aan de rand van ijsvelden en dicht bij een groot ijseiland. Wij hadden nauwelijks tijd om ons daartegen te beschermen, doch wij ontgingen, hoewel met enige moeite, het gevaar. Wij bevonden ons thans op 61° 21' der

breedte en 64° 15' der lengte volgens de chronometers. De buitenkant van het ijs bevond zich daarom op 95 mijl van het land. Wij voeren daarlangs oostnoordoost om een opening te zoeken, doch nadat wij twintig mijl gezeild hadden en het ijs overal gans stevig bevonden, wendden wij ons noordnoordwest.

Op de 17e zeilden wij bij het aanbreken van de dag zuidelijk en ontdekten, toen wij wederom op het ijs stieten, een opening waar wij naar binnen voeren. Wij bevonden onze breedte 's middags op 61° 49' en de lengte volgens de chronometers op 61° 53', naar oostnoord 66° 38', hetgeen een verschil of een dwaling in de berekening van honderdvijfenzestig mijl in tien dagen oplevert, en wanneer men ook een kwart aan de dwaling toerekent, een oostelijke stroming van een halve mijl per uur gedurende de aangegeven tijd gepasseerd te zijn, doch hij was niet immer gelijkgelopen[34]. Aangezien de stroom kennelijk sterk naar het oosten ging, geloofde ik dat de westelijke rand van het ijs niet ver daarvandaan zou zijn waar wij er eerst op stieten, daar het op dat moment zo nevelig was dat wij niet verder dan een kwartmijl konden zien. Wij gaven derhalve aan de Beaufoy de passende tekenen en wendden ons westwaarts.

Op de 18e en 19e hadden wij afwisselend hevige en matige wind uit het westen. Op de ochtend van de 20e draaide de wind naar het zuidwesten en werd stormachtig. Wij voeren voortdurend langs het ijs, doch konden geen opening vinden.

Op de 21e was de wind matig en aangezien wij bemerkten dat het ijs sterk minderde, hoopte ik dat de laatste sterke wind vanuit het zuidwesten het van het land had verdreven en vrij water had achtergelaten, zodat wij een ankerplaats konden bereiken. Ik vergiste mij in mijn vermoeden, want wij waren nog niet ver gekomen, of wij bevonden dat onze zwakke barken het nog steeds te zware ijs niet weg konden krijgen. En zo moesten wij ons inspannen om wederom in vrij water terug te komen. 's Middags ontwaarden wij het James-Eiland, het westelijke eiland van de groep, waarvan de afstand op zeventig

[34] Onduidelijk.

mijl werd geschat. Het weer was opvallend helder en het met sneeuw bedekte eiland verscheen als een witte wolk aan de horizon, met enkele donkere, verticaal lopende strepen waar de sneeuw gesmolten was.

In de nacht van de 21e zagen wij ons genoodzaakt, aangezien wij niet in staat waren om een doorgang naar vrij water te vinden, om tot aan het aanbreken van de dag op een plek omgeven door ijs te laveren, die ongeveer anderhalve mijl groot kon zijn, hetgeen aangezien de wind hevig en de nacht donker was, ons aan menig gevaar blootstelde. Want het ijs bestond uit grote samenhangende massa's en het aanlopen daartegen was vrijwel net zo gevaarlijk als waren wij tegen een rots gestoten. Wij bevonden ons daar dikwijls gans dichtbij voordat wij het bemerkten, zodat het daadwerkelijk veiliger was geweest om de avond daarvoor het ijs binnen te varen en daarbinnen te blijven liggen. Intussen zou ook dat wegens de rollende beweging van het ijs niet zonder gevaar zijn geweest. Bij het aanbreken van de dag voeren wij rond om een opening te zoeken, doch zonder succes, zodat ons slechts de keuze bleef om hetzij daar te blijven of ons met geweld een baan te maken. Op het laatste legden wij ons dan ogenblikkelijk toe en bereikten aldus, doordat wij alle zeilen opspanden, in de namiddag vrij water.

's Middags was onze breedte volgens de waarneming 61° 30' en de lengte volgens de chronometers 61° 7'. Wij zagen meteen dat het ijs ons, doordat wij ons gedurende de nacht daarbinnen bevonden, oostwaarts moest hebben gedreven. Dit was mij zeer lief, aangezien het mij het uitzicht waarborgde om westwaarts van het ijs een ankerplaats te vinden. De wind blies immer westwaarts en wij zochten voortdurend naar een opening, waarbij wij zo nu en dan door zeer grote ijsvlakten kwamen.

Op de ochtend van de 26e draaide de wind naar het noorden en het weer werd nevelig. Wij waren thans westwaarts van het hoofdijs gekomen, en om 8 uur in de voormiddag klaarde de nevel op en zagen wij het James-Eiland oost bij zuid, half zuid, twaalf zeemijl verwijderd. Dadelijk voeren wij op een opening

in het westelijk deel van de groep toe, die ik Boyd-Straat had genoemd, ter ere van kapitein David Boyd. Spoedig bevonden wij ons echter door dicht ijs gehinderd, en de wind woei sterk uit het noordwesten, zodat wij genoopt waren het voorzeil te reven en wij ons slechts met moeite van het ijs verwijderd konden houden.

Op de 27e woeien lichte winden en het weer was nevelig. En aangezien er veel dicht ijs om ons heen was en een sterk aanzwellen van de zee vanuit het westen heerste, was onze toestand niet zonder gevaar. Te middernacht verhief zich de wind sterker vanuit het westen en legden wij bij. Diverse ijseilanden schoten tegelijk, daar de zee zeer hoog ging, met het lawaai van een aardbeving voorbij.

Om 8 uur 's ochtends op de 28e draaide de wind plotseling naar het zuidwesten en werd een volledige orkaan. Ik was blij toen ik zag dat de Beaufoy op het ergste was voorbereid, en bij het voordeel dat een kotter boven een ander schip heeft, scheen hoe dan ook zijn toestand gunstiger dan de onze. De koude was zeer hevig en aangezien de wind gedraaid was, sloegen de golven aan de zijkant onder de wind in het schip en spoelden alles weg. Een walvisboot en al het overige dat bewoog, werden van het dek naar beneden gespoeld en er bleef een hoeveelheid ijs achter. Aan deze laatste omstandigheid, hoe verontrustend die op dat ogenblik ook scheen, kan wellicht enigermate ons behoud worden toegeschreven, aangezien ons schip hierdoor zeer ondersteund werd om de stoten van een opgezweepte zee te weerstaan. Want daar het vrijwel geheel in ijs gehuld was, kon het daardoor verreweg minder beschadigd worden dan anders door de storm geschied zou zijn. Deze duurde ondertussen met grote hevigheid voort en wij vreesden ieder ogenblik tegen de ijsmassa's te stoten. Het stuurrad was vast bevroren. En hadden wij niet het zeil vrijwel gans ingetrokken gehad, was het ganse schip waarschijnlijk spoedig een wrak geweest. De Beaufoy hadden wij reeds sinds verscheidene uren niet gezien. Ook hadden wij elkander geen bijstand kunnen verlenen, al waren

wij ook tezamen geweest. Er bleef ons daarom niets anders over dan geduldig op het aanbreken van de dag te wachten en op de voorzienigheid te vertrouwen.

's Ochtends van de 29e ging de wind liggen en wij zagen met vreugde vanuit de mastkorf de Beaufoy naar zuidzuidwest. Velen van onze manschappen waren bij de aanvang van de storm nedergeworpen en gewond geraakt, en vrijwel allen waren half verstard. Zij waren meer dan een jaar van huis verwijderd en hun kleren waren dientengevolge afgedragen. Enkelen van hen hadden geen tweede paar kousen of een tweede hemd meer om te wisselen en ik had reeds iedere lomp weggegeven die ik kon ontberen om dit euvel te verhelpen. Doeken waren reeds versneden om er kousen uit te maken en het leer aan de pomp was verbruikt om de schoenen te repareren. Nimmer is mij een dergelijke graad van geduld en vastberadenheid voorgekomen als bij deze matrozen.

In de loop van de voormiddag kwam de Beaufoy nader bij ons en ik hoorde met genoegen, dat zij geen bijzondere schade hadden geleden. Daar ik bij mijn vroegere reizen hier nimmer ijs in grote hoeveelheden had gevonden, hoopte ik dat wij spoedig schoon water zouden vinden en besloot derhalve mijn doel niet op te geven, aangezien wij wellicht het ogenblik naderden dat wij het zouden bereiken.

Wij hielden ons verre van het ijs, om de geleden schade wederom goed te maken en het ijs uit het schip te verwijderen, hetgeen echter bij de koude zuidzuidwestenwind en de vorst niet goed kon worden gedaan. Op de 1e november voeren wij wederom naar het ijs toe en hoewel ik verwachtte dat de hevige zuidenwinden het van de oever zouden hebben weggedreven, bevond ik het toch net zo dicht als voorheen. In deze toestand bleven wij tot de 5e 's ochtends, toen wij gewekt werden doordat wij tegen een klein ijseiland stieten. Er bevonden zich diverse daarvan om ons heen en wij waren in de nacht zonder moeilijkheden doorgezeild. Doch terwijl ik enkele minuten was gaan liggen, geraakte de man aan het stuurrad, toen wij weer bij

eentje langskwamen, in verwarring, of hij verstond het bevel van de officier op de dek verkeerd. Ik was in een oogwenk op het verdek en liet de scheepstimmerman het water in het onderste scheepsruim onderzoeken, en in niet meer dan twee minuten na het aanstoten berichtte hij dat het water drie voet hoog stond. Ik beval hem het ten tweeden male te onderzoeken, terwijl ik voorbereidingen trof om de Beaufoy het signaal te geven en de pompen in beweging te zetten. Nog voordat intussen het signaal kon worden gegeven, riep de timmerman dat hij zich vergist had, aangezien het snoer nat was geweest en het water niet hoger dan gewoonlijk stond. Ondertussen bleef hij erbij, dat het schip ergens onder het water door ijs beschadigd was geworden. Doch aangezien het water in het scheepsruim niet steeg, sloeg ik er verder geen acht op. Pas bij het repareren van het schip op de Londense werf bleek, dat zich daadwerkelijk een plank tussen twee balken had gedrongen.

Op de 7e kwamen wij nabij het James-Eiland tot op acht zeemijl en bevonden hier zo ver het oog naar het zuiden slechts kon reiken het ijs zo dicht, dat wij wederom noordwaarts moesten aanhouden. Ik benutte intussen de tamelijk fraaie dag om de boot uit te zetten en de geleden schade te onderzoeken, die beslist tamelijk aanzienlijk was. Bij de onstuimige zee was het ons ondertussen niet mogelijk om iets te doen en ook waren wij in zoverre zonder bezorgdheid, dat het water slechts weinig meer dan gewoonlijk steeg.

Tegen de avond verhief zich de wind sterker vanuit het noordoosten en zette het buitenste deel van het ijs naar het westen toe in beweging. Wij hielden ons derhalve noord-noordwest, om er niet in te geraken. Aangezien het ijs op de 11e naar oostzuidoost iets dunner scheen, hield ik het voor mogelijk dat wij de ankerplaats in de haven van Nieuw-Plymouth konden bereiken. Wij deden derhalve de poging, doch waren nog niet meer dan zeven of acht mijl ver gekomen, of beide schepen stonden ineens tussen het ijs vast. Wij hadden veertig ijseilanden om ons heen en de meeste waren door stromingen in

beweging. Aangezien het ons net zo onmogelijk was om terug te keren als voorwaarts te varen, reefden wij de zeilen. Mijn opmerkzaamheid was voornamelijk op de beweging van de massa's gericht, aangezien sommige ervan westelijk gingen, doch het ijs waarin wij vast staken een oostelijke beweging had. De wind woei sterk vanuit het zuidwesten gedurende de nacht, doch bracht geen verandering in de beweging van het ijs.

Op de ochtend van de 12e kwamen wij steeds dichter bij een groot ijseiland, ongeacht alle bemoeiingen om ons verre te houden. Om 10 uur was het twee scheepslengten van ons verwijderd, en dreigde door zijn bijzondere gedaante ons overhoop te werpen. Want het bovenste gedeelte van de kant naar ons toe, was zo'n honderdtachtig voet hoog en leunde zo ver naar voren, dat de masten van de brik daarmede in beroering zouden zijn gekomen. Daar beide schepen dicht tezamen waren, moesten hoogstwaarschijnlijk beide door hetzelfde voorval lijden. Al onze pogingen om de schepen uit het gevaar te brengen, waren vergeefs, doch ze hielden op zijn minst de manschappen bezig en trokken hun opmerkzaamheid weg van hun gevaarlijke toestand. Een halfuur daarop had ik de verschrikkelijke aanblik van de direct boven ons afhangende massa, met het ontzettende gevoel dat wanneer onze masten eraan stieten, het naar voren reikende deel op ons zou neervallen en beide schepen zou doen zinken. Wij dankten onze redding slechts aan een groot stuk ijs tussen ons en het eiland, zodat wij gelukkig om de noordelijke hoek ervan rondkwamen. Het voortdrijven van dit eiland had een langzamere beweging van het andere ijs tot gevolg, dat ik trachtte te benutten om terug te keren. Wij spanden bij zuidwestelijke wind alle zeilen op en voeren tot aan de avond in noordoostelijke richting voort, waar beide schepen wederom vaststonden. De kotter bevond zich ondertussen op een mijl van ons verwijderd, hetgeen voor ons beider veiligheid goed was, opdat wij niet beiden door een en hetzelfde ongeval getroffen werden.

Op de 13e woei er een zachte wind uit westnoordwest, zodat wij niet voorwaarts konden komen, doch 's morgens op de 14e verhief hij zich sterker en wij spanden thans alle zeilen op om noordwaarts te varen.

Om 4 uur in de voormiddag zagen wij rotsen ongeveer tien mijl van ons verwijderd in zuidoostelijke richting, die wij voor Kaap-Sheriff hielden. In de namiddag bevonden wij ons in hoogst gevaarlijk ijs. Diverse stukken die de grond van ijseilanden schenen te zijn, hadden een oppervlakte van tachtig tot honderd voet, en daar ze tien voet boven het water uitstaken, moesten ze minstens veertig voet diep zijn. De rollende beweging van diverse van deze stukken was zo hevig dat, wanneer een van deze bij het naar beneden vallen de kant van het schip had geraakt, het onvermijdelijk verloren was geweest.

Er bevonden zich smalle openingen tussen deze, waarvan wij ons best deden om erdoorheen te varen. Een van de stukken stiet echter met slechts een kleine hoek tegen ons aan en richtte reeds veel schade aan, die wij niettemin zo ver als het wilde gaan, herstelden. En nog twee of drie mijl voeren wij tussen dit ijs door. Aangezien er hier en daar vrije plekken waren waarin het schip zeer snel voer, hadden onze lieden bestendig te doen om de zegels te reven en op te spannen. Om 5 uur in de namiddag hadden wij een vrije plek bereikt die ongeveer een mijl in doorsnede had. De Beaufoy was vier of vijf mijl westwaarts van ons gedreven. Ik besloot daarom op deze vrije plek te wachten tot hij ons zou bereiken.

Op de 15e stelde ik, aangezien het water hier rustig was, onderzoekingen in en liet aan de beschadigde plekken lood en planken over met teer bestreken linnen spijkeren, hetgeen het schip weliswaar niet veel steviger maakte, doch op zijn minst een lek verhinderde. Toen wij 's avonds de kotter zagen aankomen, voeren wij het dichtstbijzijnde noordelijke ijs binnen en bereikten om halfvijf 's ochtends vrij water, waar wij bijlegden tot de Beaufoy erbij kwam.

Ik was zeer blij om op zijn minst een schip uit het ijs te hebben, want alle gevaren in open zee zijn niets vergeleken bij het in zulke zwakke schepen zich tussen rollende ijsmassa's te bevinden. Daar ik in de Groenlandse zeeën geweest ben en de gevaren van een dergelijke reis zeer goed ken, moet ik hier opmerken dat het varen tussen het ijs in deze breedten met veel grotere gevaren verbonden is. Dit wordt door een heftig aanzwellen van de zee uit het westen betuigd, hetgeen het ijs bestendig in beweging houdt. De grote oppervlakte van de zee westwaarts van Shetland, waarop immer zuidoostelijke en noordwestelijke winden werken, is de oorzaak van dit vrijwel bestendige aanzwellen. En daar de hevigste stormen van deze beide punten afkomen, torenen zich de golven dikwijls bergenhoog op.

Om 2 uur in de namiddag voeren wij westwaarts, waar de Beaufoy wederom naar ons toe was gekomen. Om 4 uur zagen wij een walvis en zetten, daar het rustig weer was geworden, de boten uit om hem te volgen, hetgeen ons overigens niet gelukte.

Om 9 uur in de namiddag op de 16e, lag het James-Eiland zestien of zeventien mijl van ons af, doch aangezien het ijs nog immer zeer dicht was, hield ik het niet voor mogelijk om te rechter tijd de ankerplaats te bereiken om zeeolifanten te verkrijgen en richtte daarom, nadat ik met de Beaufoy afspraken had gemaakt, de koers naar het noordwesten om Kaap-Hoorn te bereiken.

Aangezien Zuid-Shetland nog niet algemeen bekend is en ik gelegenheid had om op drie verschillende reizen vele waarnemingen te doen, zo wil ik deze hier mededelen. Ontdekt werd deze archipel, zoals reeds vermeld is, door de heer William Smith, bevelhebber van de brik William op de vaart van Montevideo naar Valparaiso in het jaar 1819, zoals het in het volgende uittreksel van het scheepsboek is aangegeven.

"Vanaf onze afvaart uit Montevideo heeft zich niets wezenlijks toegedragen, totdat ik de breedte van Kaap-Hoorn bereikte, waar ik bij gunstige wind naar zuidzuidoost sturend, met de

bedoeling om dit eiland weer te bereiken en deze koers enige dagen voortzettend, tot mijn grote tevredenheid land ontdekte. Op de 15e december om 6 uur in de namiddag bevonden wij ons op 62° 3' zuiderbreedte en 60° westerlengte volgens de chronometers, en het lag zuidoost bij oost ongeveer drie zeemijl van ons af. Wij zeilden erop toe en bevonden, toen wij nog vier mijl ervan verwijderd waren, op veertig vadem diepte een fraaie, zwarte zandbodem. Gedurende de nacht voeren wij echter noordwaarts, hielden met het aanbreken van de dag wederom op het land aan en sondeerden nogmaals op een afstand van drie zeemijl van de eilanden, waar wij in een diepte van vijfennegentig vadem wederom fraai zand vonden.

"Op de 18e oktober zagen wij bij helder en vriendelijk weer het hoofdland naar zuidzuidoost ongeveer drie zeemijl van het eiland verwijderd. De spits, genaamd Noord-Foreland[35], lag oost bij zuid, en aangezien het gunstig weer was, zetten wij de boten uit en het lukte ons te landen. Doch wij bevonden het land leeg en met sneeuw bedekt, en robben in grote hoeveelheden. Nadat de boot teruggekeerd was, zeilden wij gedurende de nacht weg van de oever. 's Ochtends veranderden wij de loop, zodat wij het land vanaf het zuiden wederom in zicht kregen. Om 11 uur in de voormiddag lag de top van Noord-Foreland vijf zeemijl van ons af op zuidoost bij oost. Van hier af aan nam het land een zuidelijke richting aan. Aangezien ik eigendom aan boord had, hield ik het voor nodig om mij westwaarts te houden. Wij hadden stormachtige, veranderlijke winden. Ik bereikte Kaap-Milaan en ik kon enig hoog land westwaarts van de Kaap bemerken, dat zich in zuidoostelijke richting uitstrekte. Daar het intussen nevelig en stormachtig weer werd, zeilden wij voortdurend westwaarts. Nadat wij honderdvijftig mijl naar westzuidwest waren gezeild, ontwaarden wij wederom land, in oostnoordoost, tien zeemijl verwijderd. Het lag zeer hoog. Onze

---

[35] Zuidelijke-Shetland-Eilanden. Niet te verwarren met North Foreland (Noord-Voorland) in Zuidoost-Engeland. Daarom deels onvertaald gelaten.

breedte bedroeg volgens de waarneming 62° 52' zuid en de lengte volgens de chronometers 43° 40' west. Wij noemden dit de Zuid-Kaap en bevonden, dat het land zich van de Kaap in zuidelijke richting uitstrekte. Ik richtte mijn loop naar Valparaiso, waar ik op 24 november aankwam, nadat ik zestig dagen op de vaart van Montevideo daarnaartoe had doorgebracht."

Ondertekend

William Smith.

De noordelijke rij van de Zuid-Shetland-Eilanden ligt tussen 61° en 63° der breedte en 54° en 63° der lengte, en bestaat uit twaalf hoofdeilanden en ontelbare rotsen boven het water. Hun omvang werd voor het eerst door de heer Eduard Barnsfield onderzocht, de toenmalige bevelhebber van het fregat Andromache, dat uitdrukkelijk om die reden door kapitein Sheriff, de commandant aan de westelijke kust van Amerika, werd uitgestuurd.

De heer Eduard Barnsfield getroostte zich grote koenheid om kennis van het land te verkrijgen, doch de omstandigheden stonden hem niet toe, zijn waarnemingen genoeg uit te breiden of te vervolgen om er een bijzonder bericht over te kunnen verstrekken. Aan zijn belangrijke opmerkingen heb ik, voor zover ze reiken, de mijne toegevoegd; de namen die hij op bevel aan de verschillende hoofdlanden gaf, heb ik onthouden; en bij een uitvoerig onderzoek heb ik aan enkele nog onbenoemde delen namen gegeven. Ik ving mijn waarneming in 1820 aan en mijn schip was het eerste dat, uitgerust in Engeland, in deze omgevingen de ankers uitwierp. En ik ben sindsdien zo gelukkig geweest, de verlangde berichten aan lieden mede te delen die dit bericht voor de veiligheid van hun schepen en voor het behoud van de levens van hun manschappen nodig hadden. Daardoor zijn enkele van mijn ontdekkingen reeds vroeger

gedrukt, voordat ik gelegenheid had om ze hier in hun geheel mede te delen.

Waren deze eiland vrij van ijs, dan zouden ze zich gans anders onderscheiden dan thans. Door Smith-Eiland loopt een ijsberg van noord naar zuid en feitelijk zijn alle zo met ijsbergen doorsneden, dat het uit aarde of veelmeer rotsen bestaande deel van het land een veel geringere omvang heeft dan men vanuit de verte zou concluderen.

De hoogste en afschrikkendste aanblik biedt het westelijke eiland, dat ik in het jaar 1820 het James-Eiland noemde, daar ik de eerste was die erop landde. Het hoogste deel ervan schat ik op bijna vijfentwintighonderd voet boven het zeeoppervlak. Het ganse eiland is vrijwel ontoegankelijk en bestendig met sneeuw bedekt, enkele loodrechte rotsen niet meegerekend, waarop het niet blijft liggen.

Op geen van de eilanden is vegetatie, enig laag gras niet meegerekend, dat men op zeer kleine plekken vindt waar wat aarde ligt. Dit toont zich naast een mos dat op het IJslandse lijkt, in het midden van januari, in welke tijd de eilanden deels vrij van sneeuw zijn. Oostelijk van Kaap-Melville ligt Bridgmans-Eiland, dat ogenschijnlijk vulkanisch is, want toen ik er in 1821 op ongeveer tweehonderd yard voorbijvoer, zag ik rook naar het scheen met groot geweld uit de spleten van de rots naar buiten komen. De gedaante van het eiland is bijna rond en het heeft ongeveer een achtste mijl in doorsnede en vierhonderd voet hoogte; een weinig de gedaante van een suikerhoed. Er bevinden zich ook enkele goede havens bij deze eilanden.

De rots die de Shetland-Eilanden vormt, schijnt uit kwarts met daartussen verstrooid ijzerkiezel[36] te bestaan, evenals uit kwarts in prismatische afzettingen, kopergroen[37] en koperkiezel.[38]

Bij het vrijwel algehele gebrek aan vegetatie kan er natuurlijk geen enkel landdier op dit eiland zijn, doch van amfibieën zijn

[36] Ofwel 'jaspis'.
[37] Ofwel 'azijnzuurkoperoxide'.
[38] "Concretionen". De auteur vermeldt hier: "(Grünspan (?))".

er vele. Zeeolifanten zagen wij in grote hoeveelheden en het scheepsvolk doodde meer dan tweeduizend van hen. Pelsrobben[39], die slechts in de zuidzeeën schijnen te zijn, waren nog talrijker. Ook enkele zeeluipaarden waren te zien.

Het grootste onder de zich hier bevindende dieren van deze soort is de zeeolifant. Het mannetje heeft een kraakbeenachtige uitgroei die zich van de neus naar voren ongeveer vijf of zes zoll[40] uitstrekt en enigermate op de slurf van de gewone olifant lijkt, waarvan hij ook zijn naam gekregen heeft. Het grootste van die, welke ik gezien heb, had niet minder dan vierentwintig voet lengte en veertien voet in omvang. De vrouwtjes zijn rond eenderde kleiner. Qua gedaante lijken ze vrijwel geheel op de gewone zeehond, die te bekend is dan dat een beschrijving nodig zou zijn.

De mannetjes komen tegen het einde van augustus en aan het begin van september aan land, en in deze maand en het eerste deel van oktober volgen hen de vrouwtjes. Wanneer de mannetjes eerst aankomen, geven drie of vier van hen een ton traan, doch gemiddeld rekent men vrouwtjes en mannetjes door elkander op zeven per ton. Aangezien ze op het land gans zonder voeding leven, worden ze rond het midden van december zeer mager en ze verlaten, aangezien hun jongen rond deze tijd het water in kunnen, wederom het land. Een tweede schaar komt in het midden van januari om het verharen af te wachten. In maart komt er wederom een schaar gans uitgegroeide mannetjes met hetzelfde doel en aan het einde van april zijn alle naar de zee teruggekeerd.

Hun werkeloosheid en buitengewone slaperigheid op het land staat in opvallend contrast met hun slimheid en handigheid ter zee. Men heeft gezien dat ze een boot hinderden om te landen wanneer de manschappen geen vuurgeweer bij zich hadden, en

---

[39] De auteur vermeldt hier: "(Fur-seals)".

[40] Oude Duitse lengtemaat. “Zoll”. De Zoll had een variabele lengte tussen 2 en 4 cm. Vaak vergeleken met de inch (2,54 cm.).

regelmatig valt er eentje wanneer hij met een lans getroffen is, een boot zeer grimmig aan.

Het is merkwaardig dat de zeeolifant, wanneer hij op de oever ligt en met de dood bedreigd wordt, vaak in het geheel geen moeite doet om in het water te ontkomen, doch stilligt en tranen vergiet, en daarbij slechts de kop in de lucht richt om degene die hem aanvalt aan te kijken. Wanneer hij zich weerde en zijn geweldige kinnebak zou willen gebruiken, zou - hoe ongevormd dat dier ook is - iedere menselijke bemoeienis daartegen vruchteloos zijn, want zijn gebit heeft zulk een kracht, dat het in de doodsstrijd stenen tussen de tanden tot poeder vermaalt.

De soort robben die deze kusten bewonen, zijn uitsluitend de zogenaamde *phoca Falklandica*, die de natuuronderzoekers reeds vanwege hun gestalte onderscheiden hebben en die vanwege een zeer fraaie, voor hutten gebruikte pels bekend zijn. Het opvallendste bij de Shetlandse pelsrobben is immer de grootte van het mannetje, die niet in verhouding staat tot die van het vrouwtje. Een volgroeid mannetje is zes voet, negen zoll lang, doch het vrouwtje slechts drieënhalf voet, en één mannetje pleegt gewoonlijk tot twintig vrouwtjes onder zijn bijzondere hoede te nemen.

De grootste mannetjes komen rond het midden van november aan land, en tegen eind december zijn er ook geen vrouwtjes meer op de zee te vinden. In het midden van februari zijn de jongen in staat om te zwemmen, en de moeders verlaten ze dan[41], waarop de jongen van de vorige jaren aan land komen om de tijd van het verharen af te wachten.

De jongen zijn eerst zwart, worden in enkele weken grijs en krijgen spoedig daarop hun pels. Toen de eerste ontdekkers naar Shetland kwamen, vreesden de zeehonden hen in het geheel niet en lagen gans stil, terwijl andere naast hen doodgeslagen werden. Sindsdien echter hebben ze geleerd het gevaar te bejegenen door op rotsen te gaan zitten, waarvan zij ogenblikkelijk naar beneden in het water kunnen springen. Hun

[41] Onduidelijk wie wie verlaat.

wendbaarheid is groter dan men naar hun aanzien zou vermoeden. Ik heb hen vaak voor snel lopende mensen zien vluchten en aan hen zien ontkomen.

Reuk en gehoor zijn bij hen zeer scherp, en met betrekking tot het instinct lopen ze niet ver achter bij de hond. Dat wil zeggen, zolang ze in hun natuurlijke element, in het water zijn. Ten bewijze hoe leergierig ze zijn, wil ik hier vermelden, dat ik enkele jongen van drie of vier weken tot twee maanden opvoedde, die zo tam waren dat ze mij uit de hand vraten en zeer aan mij hingen. Bij het zwemmen hebben zij een huppelende beweging, net zoals de dolfijnen.

De hoeveelheid robben die van schepen uit verschillende landen in 1821 en 1822 gehaald werd, kan op driehonderd-twintigduizend worden berekend, en de hoeveelheid aan zeeolifanten op negenhonderdveertig ton. Het kostbare dier, de pelsrob, heeft door een soortgelijke wet als die waardoor de vissers in de grootte van hun netmaten beperkt worden, verschoond kunnen worden. Toch heeft men nog vele jaren achtereen zo'n honderdduizend pelzen jaarlijk daarvan kunnen betrekken. Dit heeft bewerkstelligd kunnen worden doordat men de vrouwtjes niet eerder had gedood dan wanneer de jongen in staat waren om het water in te gaan, en zelfs dan slechts die, welke oud schenen te zijn, benevens de passende verhouding tot de mannetjes, ongeveer zoals het aan de rivier de Plata wordt gedaan. Het eiland Lobos aan de monding van die rivier heeft vele robben en wordt door de regering in Montevideo verpacht onder het beding, dat de jagers ze niet anders dan in bepaalde tijden vangen om daardoor het uitroeien te verhinderen. In Shetland daarentegen zijn ze formeel uitgeroeid, want waar zich nu een rob op het land vertoonde, werd hij meteen doodgeslagen en van zijn vel ontdaan, waardoor aldaar de jongen hun moeder reeds dikwijls op de derde of vierde dag verloren, alle omkwamen en aan het einde van het jaar het dierengeslacht vrijwel verdelgd was.

Een van mijn bootslieden beweerde, hier een dier te hebben gezien dat thans nog niet door natuurvorsers beschreven werd. Hij behoorde tot de manschappen van een boot die op het eiland Hall bezig waren, en werd als wacht op het strand achtergelaten, terwijl de officier en de overige manschappen elders te doen hadden. Hij was gaan liggen en hoorde rond 10 uur iets dat op menselijk geschreeuw leek, en aangezien het in dit jaargetijde op deze breedten nimmer gans donker wordt, stond hij op en keek om zich heen, doch ging weer liggen, daar hij niets bemerkte. Aangezien hij echter aan de mogelijkheid dacht dat een boot was omgeslagen en een van de manschappen zich aan een rots zou kunnen vasthouden, stond hij - toen hij het geroep nogmaals hoorde - wederom op en ging enkele passen langs het strand, waar hij dan de stem duidelijker hoorde, die thans haast als gezang klonk.

Toen hij om zich heen keek, bemerkte hij dat iets, op ongeveer twaalf yard van de oever, op een rots lag en hem enigermate deed schrikken. Gezicht en schouders leken van menselijke gedaante en roodachtige kleur. Over de schouders hing lang, groen haar naar beneden. De staart geleek op die van een rob, doch het einde van de armen kon hij niet duidelijk zien. Het dier ging voort met het voortbrengen van muzikale tonen, terwijl hij het ongeveer twee minuten aanzag. Zodra het hem echter gewaarwerd, verdween het in een oogwenk. Toen de officier met de andere manschappen naderbij kwam, vertelde hij dit en aangezien men het hem natuurlijk niet wilde geloven, bekrachtigde hij zijn verslag door een eed, maakte een kruis in het zand (hij was katholiek) en kuste die.

Toen de kwestie mij verteld werd, lachte ik erover, doch liet voor de grap de man in mijn kajuit komen, waar hij mij de geschiedenis net zo vertelde en wel zo duidelijk en bepaald, zoals hij die ook wederom door een eed bekrachtigde, dat ik daaruit concludeerde dat hij het dier werkelijk moest hebben gezien, wanneer het niet een beeld van zijn overspannen fantasie was.

Kleine soorten pinguïns zijn hier in grote hoeveelheden, en wat zeegevogelte betreft, moeten de volgende met name worden aangevoerd. Kippen uit Port-Egmont, witte duiven, de grijze stormvogel, sneeuwvogels en op de kust enkele blauwe stormvogels.

Op de westelijke eilanden bemerkten wij enkele stukken van een wrak en zo te zien van een schip van vierenzeventig kanonnen. Waarschijnlijk waren dit de resten van een Spaans oorlogsschip dat sinds het jaar 1818 vermist werd, terwijl het op het punt stond om naar Lima te gaan.

Aan de oever van het hoofdeiland, dat ik ter ere van de ontdekker het Smiths-Eiland noemde, vonden wij een hoeveelheid robbenbotten, die zo te zien al diverse jaren eerder doodgeslagen moesten zijn, vermoedelijk om de manschappen van een gestrand schip het leven te rekken. In het jaar 1820, de eerste keer dat dit eiland vanwege de producten bezocht werd, gingen vier schepen gans verloren. Een deel van de manschappen bleef gedurende de winter van 1821 op de eilanden. Zij leden echter zeer, ongeacht dat zij alle mogelijke voorzichtigheid in acht namen, zich een stevig huis bouwden en rijkelijk voorraden hadden. De landstreek. die dertig zeemijl zuidelijk van de noordelijke groep ligt, bestaat uit eilanden die vanwege de robben goed bezocht, doch niet nauwkeurig beschreven zijn. Men kan er zelden vanwege het ijs bij komen en de bergen zijn bestendig met sneeuw bedekt.

VI. Reis naar het Vuurland - Kaap-Hoorn - inheemsen, hun zeden, gebruiken, etc. - Diego Ramires-Eilanden - taal der Vuurlanders - scheiding der schepen - gedaante van het land.

Tot aan de 18e in de namiddag woei de wind matig uit het oosten, waarop hij naar het zuidwesten draaide. Onze breedte was 's middags volgens de waarneming 58° 44' en de lengte volgens de chronometers 66° 1', naar oostnoord 67° 27'. De afwijking bedroeg om 4 uur in de namiddag 27° 30'. Op de 20e woei de wind uit het noordwesten en wij hielden westzuidwest aan. Op de 21 's ochtends, toen de wind wederom naar het zuidwesten draaide, wendden wij ons noordwaarts en zagen om 4 uur in de namiddag Kaap-Hoorn noord bij west, ongeveer tien zeemijl van ons vandaan. Bij deze ligging toonde de Kaap zich zeer duidelijk, met de Heremietbergen[42] net boven de horizon. Hij is opvallend door zijn waarachtig imposante gedaante en ligging, doordat hij de zuidelijkste spits van de grootste landstreek op aarde in noordelijke en zuidelijke richting is. Het vele ongeluk dat schepen bij dit voorgebergte getroffen heeft, de moeilijkheid om naar het westen rond te komen, en vooral hetgeen de vloot onder Lord Anson en de vloot bij de ondernemingsveldtocht van Pizarro uitstond, verleidt allen om dit voorgebergte met meer dan gewoonlijke interesse te bezien.

Het weer was stormachtig en onrustig in de nacht van de 23e en wij hielden zeewaarts aan. Bij het aanbreken van de dag woei de wind sterk uit zuidzuidwest en thans voeren wij op de St.-Francis-Baai toe, die wij om 2 uur in de namiddag bereikten. En in Wigwam of de St.-Martinsbocht op een diepte van zestien vadem en in een bodem van zand en slik wierpen wij de ankers uit.

De 25e wendden wij aan om hout en water in te nemen, en overdag voerde ik waarnemingen aan breedte, lengte en afwij-

[42] "Einsiedler-Bergen". Zal betrekking hebben op de 'Heremite-Islands. Niet te verwarren met de 'Hermit Mountains'; een gebergte in Canada.

king uit. Aan de zuidkant van de haven bevindt zich een kleine uitsparing in de rots, waarin ik het kompas opstelde om een onderzoek met het azimut te gaan uitvoeren. Ik vermoedde, dat de rots magnetisch was, aangezien ik toch 's middags de zone noord 29 west zag liggen, en nam een stuk daarvan mee aan boord om mij daarvan te overtuigen. Werkelijk bevond ik ook, zoals ik verwacht had, dat het op de naald inwerkte. Nu stelde ik de waarneming in de achtergrond van de haven in, waar zich waarschijnlijk geen plaatselijke aantrekking bevond, en bevond de afwijking 23° 4' oost. De breedte op dezelfde plek was 55° 53' 37" en de lengte volgens de chronometers 67° 29' 45".

Wij grepen de gelegenheid aan, daar wij ons in de haven bevonden, om de schade die de schepen door het ijs geleden hadden, verder te repareren, hoewel wij geen tijd hadden om de brik zozeer lichter te maken als nodig was geweest om die wederom gans te herstellen.

Op de 26e was het opvallend fraai weer en de wind woei licht tussen zuidzuidwest en noordnoordwest. In de namiddag zeilde de Beaufoy af om enkele naburige eilanden vanwege de pelsrobben te onderzoeken. Hij was ons nog niet uit het zicht gekomen, of tot mijn verbazing zag ik twee kanos' van de inheemsen op ons toe roeien. Enkelen van de manschappen van de brik bevonden zich aan boord van de Beaufoy, doch aangezien ik bedacht dat er niets vijandigs van de vreemden te duchten was wanneer wij hen passend behandelden, ongeacht in welk aantal zij ook immer mochten verschijnen, riep ik hen niet terug.

Spoedig daarop kwamen de Vuurlanders naderbij en maakten zich kenbaar door een zingend geruis, begeleid met een hoeveelheid gebaren die, zoals ik naderhand ervoer, tekenen van vriendschap waren. Zij roeiden tot op acht of tien yard naar het schip toe, en ik vorderde mijn mensen op om hun daarentegen vriendschappelijke tekens te geven die hen aan boord uitnodigden, doch zij wilden niet naderbij komen. Verbazing toonde zich in al hun bewegingen en zij schenen zo

opgewonden te zijn, dat zij een vol kwartier lang zonder de geringste onderbreking voortgingen met kletsen. Aangezien hun verwondering over onze personen enigermate tot rust was gekomen, voeren zij uiteindelijk om het schip heen en waren naar alle schijn onzeker of het dood of levend was. Want aangezien zij er nimmer tevoren eentje gezien hadden, konden zij niet meteen vanaf hun kano's een conclusie trekken. Tot slot werden zij iets vertrouwelijker en twee van de mannen kwamen aan boord. Bij hun jammerlijke aanblik meende ik, dat de beste dienst die ik hun kon bewijzen, zou zijn, dat ik hun iets te eten en te drinken gaf. Ik liet daarom rundvlees, brood en wijn brengen. Van het vlees aten zij iets, doch noch de goede Madeirawijn, noch het brood smaakte hun.

Ik bemerkte spoedig dat zij hun vrouwen zorgvuldig in de kano's hielden, hetgeen mij ook in het geheel niet onwelkom was, aangezien het bij de jaloerse bestemming der wilden in het algemeen raadzaam voor ons was, om ieder verkeer met hun vrouwen te vermijden. Ik liet het niettemin niet na, om de dames een weinig wijn in een gelacqueerde beker te geven en deze kwam hun zo bewonderenswaardig fraai voor, dat zij door het onderzoeken de wijn verspilden en toen listigerwijze de beker achterhielden. Ik trachtte ook niet om die terug te krijgen, aangezien ik meende dat zij die als drinkgerei wilden gebruiken. Doch op de volgende dag zag ik hem in een dozijn banden om de nek van de vrouwen[43] hangen. De mannen schenen versteld te staan over alles wat zij zagen. Ieder stuk ijzer trok meer dan iets anders hun opmerkzaamheid naar zich toe. Een grote pan van gegoten ijzer bracht hen tot zulk een verbazing, dat zij bang waren om er dichterbij te komen. Daar ik hun voorliefde voor dit metaal bemerkte en een hoeveelheid banden aan boord had, gaf ik hun elk een, en zij verheugden zich daar niet weinig over. Direct daarop verlieten zij ons en keerden in hun op de achtergrond van de haven gelegen wigwams terug.

---

[43] Onduidelijk. Het zou maar om één beker gaan.

De volgende ochtend, de 27e, waren zij er bij zonsopgang reeds wederom en schreeuwden hard om aan boord te komen. Ik had bevel gegeven om hen niet eerder naar boven te laten tot ons scheepsvolk in de ochtend op het verdek werd geroepen, hetgeen gewoonlijk om 4 uur geschiedde. Na enige tijd kwam er een derde kano aan, die de beide anderen tegemoet voeren, en daar allen nu tegelijk aan boord kwamen, moesten onze vroegere gasten hun natuurlijk de vriendelijke ontvangst medegedeeld hebben, die hun ten deel was gevallen. Het aantal van wie ons bezochten, was ditmaal tweeëntwintig, deels mannen, deels vrouwen en kinderen. En aangezien zij vertrouwen in onze vriendschappelijke bedoelingen hadden gekregen, werden zij waarachtig innemend en aardig. Ik liet hen allen achtereenvolgens in de kajuit, en de glanzende kachel en de spiegel waren voorwerpen die hun zeer bevielen. Het narrenspelletje om het in de spiegel weergegeven voorwerp daarachter te zoeken, werd vaak uitgevoerd en hoewel zij zich dikwijls in het water gezien moeten hebben, was toch hun oordeel niet scherp genoeg om hen hieraan te herinneren.

Aangezien ik wist hoezeer de Indianen in het algemeen tot stelen geneigd zijn, werd nauwkeurig de wacht over hen gehouden. Doch toen de stuurman van de achtergrond van de haven terugkwam, meldde hij mij dat zij de banden van een vat hadden gestolen. Een die bijzonder bekwaam in het stelen was, had ongeacht onze waakzaamheid een ijzeren peg gestolen.

Ik hield het voor nodig om hun het besef te geven dat stelen iets kwalijks is. Ik gaf daarom deze dief een ruwe klap met een gewonden koord en gaf hem te verstaan, dat het als straf was voor datgene wat hij begaan had. Deze tuchtiging had de passende werking, want zij vreesden sinds die tijd om ook maar een stuk ijzer zonder verlof op te tillen.

Op de 27e was het fraai weer, met een frisse wind uit het zuidwesten. Onze timmerlieden velden bomen en zaagden ze tot planken. Het zagen onderhield onze vrienden, de Vuurlanders, zeer en hun voorliefde voor de zaag zal hen er zonder twijfel tot

gebracht hebben om ze te stelen, wanneer wij ze niet 's avonds mede aan boord hadden genomen. Heden kwamen slechts mannen en knapen aan boord. Waarom zij hun vrouwen echter achterlieten, kon ik niet ervaren. Onder dezen bevond zich een opgeschoten knaap van ongeveer veertien jaar die ik gaarne had behouden, doch nauwelijks had ik hem dit te kennen gegeven, of hij ijlde snel in zijn kano terug, en ik kon hem naderhand niet meer overhalen om aan boord te komen.

Op de 28e was de wind zeer veranderlijk en woei vrijwel vanuit alle punten van het kompas. 's Morgens kwamen alle Vuurlanders op het schip en wel in andere kleding of veelmeer in andere kleur, want de vrouwen hadden hun gezichten van rood in zwart veranderd, en de mannen hadden zich van rode en witte dwarsstrepen over het gezicht voorzien. Hun uiterlijk was zo grotesk als men zich maar kan denken, hoewel zij zich naar hun mening gewis het allerfraaist opgesmukt hadden. Toen ik in het begin van onze kennismaking de wens uitte om iets van hun kleine artikelen te verkrijgen, gaven zij mij die zonder omhaal. Thans echter, daar zij een besef van ruil hadden verkregen, verlangden zij immer iets glanzends daarvoor, zoals knopen en dergelijke. Stukken echter van ijzeren banden werd bijzonder gewaardeerd en ik twijfel er niet aan dat zij zich inbeeldden dat onze rijkdommen slechts hieruit bestonden.

Onder andere verschafte ik mij een hond van hen, die zich door bijzondere list kenmerkte. Zij hebben slechts een enkele soort honden en deze hebben veel van de aard van de vos, waar de kop ook op lijkt, en zijn ongeveer van de grootte van een teckel. Zij houden zeer van hun honden en wanneer zij ergens bovennatuurlijke krachten aan toeschrijven, zijn het gewis hun honden, aangezien zij meer opmerkzaamheid voor deze hebben en meer op ze bouwen voor hun veiligheid dan men wel zou verwachten.

Op de 29e hadden wij fraai weer en westzuidwestenwind. Vroeg op de ochtend kwam de Beaufoy terug, waarop de Vuurlanders meteen aan boord daarvan gingen, waar zij even-

eens vriendelijk werden opgenomen. De nieuwsgierigheid was wederzijds en de matrozen hadden grote vreugde aan het vriendschappelijke verkeer met hen. Zij begingen enkele kleine diefstallen aan boord van de Beaufoy, waarvan ik er eentje met name zal aanvoeren, aangezien hij meteen hun nabootsend talent toont.

Een matroos had aan een Vuurlander een tinnen kop vol koffie gegeven, die hij leegdronk en dan alle list aanwendde om de kop te stelen. Aangezien de matroos zich echter na een poosje herinnerde dat de kop niet was teruggegeven, verlangde hij die. Doch wat hij er ook voor woorden voor gebruikte, ze werden allemaal door de Vuurlander nagesproken. Uiteindelijk werd de matroos woedend toen hij zich immer zo nagesproken hoorde, nam een dreigende houding aan en zei op geërgerde toon: "Gij koperkleurige schurk, waar is mijn tinnen kan?" De Vuurlander nam meteen dezelfde houding aan, richtte de ogen op de matroos en riep: "Gij koperkleurige schurk, waar is mijn tinnen kan? De nabootsing was zo volkomen, dat iedereen lachte, de matroos uitgezonderd, die hem meteen begon te doorzoeken en de kan onder zijn arm vond. Gaarne had hij wegens deze brutale diefstal de naäper een pak slaag gegeven, doch de heer Brisbane mengde zich ertussen, stuurde de Vuurlander zijn kano in en verbood dat hij wederom aan boord werd gelaten.

Op 2 december tegen de middag zagen wij de Vuurlanders dicht bij de oever en hoe zij hun kano's uit de haven roeiden, zonder dat zij van tevoren hun bedoeling om het oord te verlaten, te kennen hadden gegeven. Ongeacht ons zorgvuldige toezicht hadden zij toch waarschijnlijkk diverse kleine artikelen gestolen en dachten thans, zich met hun buit uit de voeten te maken. In plaats van hun vrijwel gebruikelijke geschreeuw liet zich thans geen geluid vernemen en de kano's waren zo dicht bij de oever dat wij ze nauwelijks konden onderscheiden. Ik liet meteen de boot bemannen en afstoten. De Vuurlanders roeiden thans uit alle macht om aan ons te ontkomen, doch vergeefs. Wij haalden hen spoedig in en zij zagen eruit alsof zij een

doorzoeking verwachtten; doch zij verwonderden zich er niet weinig over, toen ik in plaats daarvan aan eenieder der mannen een stuk van een band gaf, en aan eenieder van de vrouwen als medaille een glanzende halve penny waarin een gat geboord was, om hem om de hals te hangen. Zij waren zeer dankbaar voor deze kleinigheden en ik zegde hun vaarwel met een hartelijke handdruk, waarop zij, aangezien zij thans tevreden waren, hun gewoonlijke geschreeuw wederom aanhieven en weg roeiden.

Gaarne zou ik ter ere van de menselijke aard dit verwaarloosde volk in geestelijk opzicht iets hoger verheffen dan waarvoor men het gewoonlijk houdt, doch ik moet bekennen dat hun toestand werkelijk de diepste is die zich laat denken. In het huidige tijdsgewricht schijnt het welhaast ongelofelijk en gans gewis afkeurenswaardig, dat een zo gemakkelijk te behandelen volk nog in zo volledige onwetendheid leeft.

Aangezien ik niets van buitenlandse arbeid onder de Vuurlanders vond, laat zich redelijkerwijze concluderen, dat wij de eerste vreemden waren dat althans het huidige geslacht te zien kreeg. De zede der wilden, dat de vrouwen alle arbeid doen, heerst ook hier. Zij roeien de kano's, terwijl de mannen er gans behaaglijk in zitten; zij zamelen de mosselen in, voeden de kinderen op, bouwen de wigwams en verrichten kortom alles wat inspanning vereist, hoewel daarentegen de mannen veel aanhankelijkheid jegens de vrouwen betonen en zeer voor hun kinderen zorgen. Een voorbeeld van hun ouderlijke liefde gaven zij mij, toen ik op een ochtend onverwacht hun wigwams bezocht. Want aangezien zij vermoedden dat ik gekomen was om hun kinderen te stelen, sloten zij dezen in hun armen, en alle tekenen van vriendschap waren niet toereikend om hen ertoe te bewegen ze los te laten.

Qua gestalte zijn de Vuurlanders klein. Ik mat twee mannen van gewone grootte en bevond de ene vijf voet, vier zoll, en de andere vijf voet, vijf zoll. De omtrek van hun gezichten en de vorm van hun hoofden is zoals die bij de meeste Indianen hoort.

Zij hebben platte neuzen, kleine ogen, een hoge borst en kleine armen. Hun benen zijn eveneens klein en slecht gebouwd, hetgeen vermoedelijk door het bukken komt.

De trekken van de vrouwen zijn beter dan de trekken van de mannen. Sommige van de gezichten zijn interessant, want ze hebben naar mijn mening een levendiger gevoel omtrent hetgeen er aan de hand is. De enige kleding der mannen is een vel over de schouders. Sommigen hebben ook niet eenmaal deze armzalige kleding. De vrouwen dragen gewoonlijk een groot vel en zijn in het algemeen zeer fatsoenlijk gekleed, zelfs de kleinste meisjes, hetgeen op een zedelijkheid duidt die men niet immer onder de wilden aantreft.

Aangezien het fraai weer was, begeleidde kapitein Brisbane mij op 2 december in een walvisboot de baai in, en stond mij bij om waarnemingen over de vaart te doen. Van een aanzienlijke hoogte af, zagen wij enkele kanalen die uit de vermeende achtergronden van de baai uitstroomden en een eilandgroep vormden die - aangezien ze van de hoofdeilanden van het Vuurland door een bevaarbare straat gescheiden is - naar de Sound die in het jaar 1714 ontdekt schijnt te zijn, de St.-Francis- of Franzens-Eilanden genoemd zouden kunnen worden. Daar wij bij zeer rustig water een veilige ankergrond hadden gevonden, keerden wij aan boord terug.

Om 10 uur 's ochtends op de 3e, lichtten wij de ankers en beide schepen voeren met een matige noordoostenwind naar de Ildefonsos-Eilanden. Om 6 uur in de namiddag lag Kaap-Hoorn oost, half zuid, zes mijl van ons af. Op de 4e bevonden wij ons 's ochtends drieënhalve mijl van de Ildefonsos-Eilanden en de schepen zonden ieder een boot aan land. Wij hielden ons bij vriendelijk weer tot de 7e in de buurt van deze eilanden op, waarna ik naar het Vuurland overvoer om een ankergrond te zoeken en de stuurman in een boot naar een paar eilanden stuurde, waar ik er zo een hoopte te vinden. Hij keerde ook spoedig terug met het bericht, dat hij rond een spits die ik Turn-Point noemde, een bocht met goede grond had gevonden,

waarin meerdere schepen voor anker konden liggen. Hierop zeilden wij zo spoedig mogelijk naar de Ildefonsos-Eilanden terug en nadat wij onze boten met een hoeveelheid zeehondenvellen aan boord hadden genomen, zeilden beide schepen naar Turn-Point toe. Het werd 12 uur voordat wij de bocht bereikten en bij de donkere nacht beval ik de stuurman het mij te melden zodra hij geloofde dat wij dichtbij genoeg waren om de ankers uit te werpen. Daar hij zich echter de plek niet genoeg meer herinnerde, bevonden wij ons reeds dicht bij de branding toen hij dat aangaf, zodat slechts door ogenblikkelijk uitwerpen van een anker het schip verhinderd werd om op de rotsen te stranden. Gelukkig was de wind niet sterk en nadat wij de zeilen hadden gereefd, brachten wij het schip volledig in veiligheid. Ik was zeer geërgerd jegens de stuurman en noemde, opdat hij zich in de toekomst zijn verzuim zou herinneren, de plek Blunder Cowe. Doch ik moet hem de gerechtigheid laten wedervaren dat hij verder een goed zeeman was, doch hij had in zijn berekening op de dag slechts een boot, en niet een schip in de zin gehad. De Beaufoy wierp intussen ook de ankers uit en aangezien ik verwachtte dat de kust van Shetland thans vrij van ijs zou zijn, besloot ik hem wederom daarnaartoe te zenden.

Allereerst voer ik ondertussen in een boot uit om een betere ankerplek te zoeken en vond er eentje iets meer dan een mijl oostwaarts, met een zand- en slikbodem, bij twintig vadem water, ongeveer drie kabellengten van de oever. Wij onderzochten net de diepte van het water met het zinklood, toen wij midden in het zeegras vier kano's met Vuurlanders bemerkten. Zij schrokken eerst een weinig toen zij ons bemerkten, doch zij begonnen spoedig naar Vuurlandse wijze te groeten, te juichen en potsierlijke houdingen aan te nemen, die hun vreugde uitdrukten. Wij roeiden tot op twaalf of veertien yard van hen af, en hielden enkele stukken van ijzeren banden omhoog, die hun opmerkzaamheid in beslag namen. Net als bij onze vroegere gasten scheen jaloezie, of een bijzondere zorg-

zaamheid jegens hun vrouwen, bij hen een grote rol te spelen, want de mannen sprongen allen in twee kano's en kwamen naar ons toe, doch lieten de vrouwen achter. Wij boezemden hun echter spoedig vertrouwen in, wezen op de schepen en beduidden hun ons te volgen, waarop zij ijlings hun vrouwen ophaalden. En daar zij hen ditmaal bij het roeien hielpen, konden zij bijna tegen een hoge zee met onze boot gelijke pas houden. Dezen waren van een andere stam en beter gebouwd dan die, welke wij tot nu toe aangetroffen hadden. Hun verbazing evenwel en de omstandigheid dat zij ook niet het kleinste ongewone artikel bij zich hadden, bracht mij tot de mening dat zij, zoals de anderen, nimmer tevoren vreemden hadden gezien. Zij bezaten allerlei zelf vervaardigde dingen, waarvoor wij hun iets gaven[44] dat ons vrijwel gans nutteloos, doch voor hen hoogst aantrekkelijk was. Stukken van ijzeren banden waren hun echter het liefste en ook het nuttigste, aangezien zij geen ander materiaal om te snijden bezaten dan mosselschelpen.

Vanwege onze op handen zijnde scheiding van Beaufoy behielden wij slechts twee boten. Ik meende derhalve dat een kano van de Vuurlander voor mij intussen van nut kon zijn en trachtte er eentje van hen te kopen. Daar het hun oneindige arbeid moest hebben gekost, kon ik er niet omheen om hun een vrijgevig aanbod te doen, en hield hun twee onbeschadigde ijzeren vatbanden voor, waarover zij het van vreugde luid uitschreeuwden. En in minder dan vijf minuten was alles, mensen en materiaal, in een andere boot gedaan en werd mij de leeggemaakte overhandigd. Ik liet hem omhoog brengen en verwonderde mij toen ik bevond dat die zwaar was. Toen ik hem echter op het verdek had, vond ik op de bodem een zes zoll dicht overtrek van klei, dat deels tot ballast bestemd was en er deels toe diende om de bodem van de kano tegen vuur te beschutten, dat zij er bestendig in onderhouden. De kano was twaalf voet vier zoll lang en aan de breedste kant twee voet

[44] Onduidelijk, want zij hadden niets bij zich.

twee zoll breed, en wel uit stevige berkenbast, waarvan de stukken breder schenen dan de bomen van deze omgeving ze boden en die derhalve vermoedelijk uit het binnenland stamden. Drie stukken vormden de ganse kano; een de bodem en twee de zijkanten. Alle waren met buigzame twijgen tezamen genaaid. De ribben of balken waren van halfronde vorm met de vlakke zijde naar beneden en beroerden elkander in verticale richting, zodat de kano met behulp van de bindende klei zeer stevig wordt en in staat is snel tegen de wind te varen. De binnenste inrichting van de compartimenten schijnt overeenkomstig de ordening te zijn. Het visgerei neemt het eerste compartiment in; in het volgende zit de vrouw, die de voorste roerspaan voert; het derde wordt als vuurplaats benut; dan volgt de plaats waar de mannen zitten; daarachter de vrouw die de achterste roerspaan bedient, en tot slot is er nog een kleine ruimte waarin zij alle dingen van waarde bewaren. Hun speren liggen gewoonlijk zo, dat ze over het achterstuk uitsteken.

Nadat wij de kano en de roerspanen in veiligheid hadden gebracht, wendde ik mij wederom tot de verkopers en was verheugd dat deze gans monter en ogenschijnlijk gelukkig in het bezit van de banden waren, waarmede ik hen betaald had. De honger begon hen thans te kwellen. Zij wendden derhalve hun opmerkzaamheid naar enkelen van de scheepsbemanning die walvisbotten versplinterden. En aangezien zij nog gelatine aan de botten ontwaarden, grepen zij die en aten hem gretig op. In een ander deel van het schip uitte zich hun honger op een nog akeliger wijze. Zij verslonden namelijk smerig en ranzig geworden robbenvet, dat er reeds enkele dagen had rondgeslingerd. Ik dwong hen derhalve ervan af te zien en gaf hun enig jong robbenvlees en brood, dat zij voor een toekomstige gelegenheid in hun kano opborgen. Brandenwijn hadden wij niet aan boord. Derhalve gaf ik hun wijn, doch net als hun landslieden aan Kaap-Hoorn nipten zij slechts en het scheen hun niet te smaken.

Het gebruikelijke werpwapen van de Vuurlanders is de slinger, die zij uit zeehonden- of ottervellen maken. Meestal is hij drie voet lang en van een gebruikelijke vorm. De snoeren zijn soms uit dun, fraai gevlochten darmen gemaakt, en aan de uiteinden bevinden zich kunstig ingekorte knopen. Ik vroeg een van de verstandigsten onder de inheemsen om ons te tonen hoe zij die gebruikten, en het bleek dat het gans op onze manier was, want de heer Brisbane die ermee wist om te gaan, gebruikte de slinger met net zo'n resultaat als de Vuurlanders, waarover zij zeer verbaasd waren.

Hun beste lanspunten bestaan geheel uit hard bot en zijn ongeveer zeven zoll lang, fraai gepunt, met een weerhaak aan de ene zijde, vier zoll vanaf de punt. Nog een andere soort is op de ene zijde van kleine, zeer scherpe weerhaken voorzien. Deze worden aan een houten, rechte en glad gemaakte, ongeveer tien voet lange stang bevestigd, en dit wapen gebruiken zij bij de vangst van vrijwel alles wat zij achtervolgen. Bij het gebruik houden zij de speer in het midden vast en werpen die met grote nauwkeurigheid.

Na het tafelen brachten onze lieden, voordat zij wederom aan hun bezigheden gingen, een genoeglijke tijd door met de vreemdelingen. Een vrolijke knaap begon te zingen en te dansen, waarop de Vuurlanders een kring om hem vormden en zijn gezang en dans zeer nauwkeurig nabootsten. De kringvormige beweging werd echter dra tot een soort spel, waarin een matroos en een Vuurlander hun best deden om elkander neer te werpen. Aanvankelijk verwachtte ik de Vuurlander te zien vallen, doch ik vergiste mij. Hij stond zo stevig dat het veelmeer waarschijnlijk werd dat onze matroos, ongeacht dat hij een krachtige, drieëntwintigjarige, jonge man was, uiteindelijk zou moeten neervallen. De Vuurlander was klaarblijkelijk net zo bekwaam als zijn tegenstander, doch zijn landslieden, die meenden dat hij in gevaar verkeerde, ijlden hem te hulp, en ik was thans genoodzaakt mij ertussen te mengen om hen tot de orde te roepen. De Vuurlander scheen trots te zijn op zijn zege,

hetgeen mij niet weinig verdroot, aangezien het gemakkelijk gevaarlijk voor ons zou kunnen worden wanneer zij tot het besef kwamen dat zij qua kracht aan ons gelijk waren. Ik verbood derhalve de matrozen om zich voortaan op deze wijze wederom met hen in te laten.

Ik zou gaarne ontdekken of zij iets van godsverering hebben, riep hen vervolgens bijeen en las hun een hoofdstuk uit de Bijbel voor. Niet omdat ik verwachtte dat zij het zouden begrijpen, doch om hun tegelijkertijd het besef van dit boek, in verbinding met het teken des doods, de opstanding en de smeekbede tot de hemel, bij te brengen. Het scheen niet alsof zij niet begrepen wat ik bedoelde, doch terwijl ik las en tekens maakte, deden zij het na, zoals zij mij ook bij het lezen namurmelden en zelfs daarbij de stem verhieven en lieten zinken. Zij schenen daarbij echter gans opmerkzaam en zagen mij met open verwondering in het gezicht. Een van hen boog zijn oor naar beneden naar het boek, daar hij geloofde dat het sprak, en een ander wilde het in zijn kano stoppen. Kortom, zij hadden allen gaarne het boek gehad. En wanneer zij slechts hadden geweten hoe het te gebruiken, had ik het hun gaarne gelaten. Aan een dief ontbrak het ondertussen ook niet in dit gezelschap, want toen ik een vuurtuig op het verdek liet brengen om te zien hoe zij vuur maakten, schafte een Vuurlander het staal naar de kant. Wij hadden meteen een verdenking jegens hem en aangezien wij bij het onderzoek het staal onder zijn arm vonden, stuurde ik hem onder bedreiging van een straf, hetgeen hij zeer goed verstond, in zijn kano terug. Zij maken vuur door het samenwrijven van ijzerkies met een kiezelsteen en vangen de vonken in een droge, mosachtige substantie op, die zeer snel vlam vat.

Onze matrozen hadden aan de Vuurlanders alle oude kleren gegeven die zij maar konden ontberen, en zo kwamen onze gasten dan spoedig opgetut, de ene slechts in een jack, de andere in een vest, de derde in het hemd, doch allen zo stuksgewijze gekleed, dat zij er hoogst komisch uitzagen.

Er was onder hen niets te vinden wat leek op een opperhoofd. Ook schenen zij om rust en vrede in hun gezelschap te behouden, die ook niet nodig te hebben. Want hun gedragingen jegens elkander waren zeer liefderijk en alle eigendom scheen gemeengoed te zijn, hoewel ieder van hen zich ernstig inspande om iets van ons te verkrijgen, zonder met zijn buurman rekening te houden, vermoedelijk vanwege de eer of nieuwigheid van het eerste bezit. De mensvriendelijkheid die zij jegens elkander betoonden en hun goedaardige gedrag jegens vreemden rechtvaardigen wel de opmerking dat, hoewel zij zich door lokale omstandigheden het verst van de beschaafde toestand bevinden, zij toch de volgzaamste en leergierigste van alle wilden zijn die wij ontmoetten, en dat zij derhalve gemakkelijk in de kunsten onderricht zouden kunnen worden die de mens boven het dier verheffen.

Op 9 december tegen de middag staken wij bij noordnoordoostenwind wederom in zee; de Beaufoy voer naar Zuid-Shetland en wij hielden oostwaarts aan van de Ildefonsos. Deze zijn zo klein, dat ze nauwelijks de naam eilanden verdienen, want de grootte is niet boven een kwartmijl lang. Er schenen er twee van te zijn, doch het noordelijke bestond slechts uit een groep afzonderlijke rotsen; het zuidelijke bevat een hoeveelheid struikachtig gras op de spits, en zeemeeuwennesten. Deze eilanden hebben nergens lage oevers en slechts bij zeer rustig water kan men daarop landen. Daartussen bevindt zich een kanaal, waar men er overigens beter aan doet om er niet te varen, aangezien het vol rotsen zit. Ik berekende de geografische lengte van het zuidelijke eiland naar de maan en naar chronometers op 69° 16' 50" en de breedte op 55° 50' 38"; de afwijking op een afstand van vijf mijl op 26° 42' oostelijk. De rotsen waaruit ze bestaan, is trapachtig porfier, met porfierachtige lava, waarvan de aanblik ruw en menigvuldig is.

In de nacht van de 9e hielden wij op de eilanden Diego Ramirez aan en stuurden op de 10e in de namiddag twee boten aan land. De eilanden strekten zich naar het noordwesten en

zuidoosten uit in een ruimte van ongeveer vier mijl, waarin zich drie hoofdeilanden en vele grote rotsen boven het water bevinden. Het middelste eiland is het grootste en heeft struikachtig gras en zeemeeuwen, doch geen water. Volgens de waargenomen breedte ligt de zuidspits op 56° 32' 15" en de lengte volgens de chronometers op 68° 24' 15". De rots is porfierachtige lava.

Het weer bleef fraai en de wind woei noord- en oostwaarts tot op de ochtend van de 11e waar hij hevig vanuit het zuidoosten begon te waaien, zodat wij de boten innamen en op het Vuurland afzeilden. Op de 12e ankerden wij in de baai van de heldere grond bij twintig vadem water in grof zand en slik. Op de 13e en 14e hadden wij sterke stormen vanuit het zuidwesten; op de 16e hevige regen, waarop de wind ging liggen. Vanwege het slechte weer bezochten onze vrienden, de Vuurlanders, ons niet, en toen wij met onze verrichtingen in de haven gereed waren, lichtten wij op de 19e de ankers en voeren naar de Ildefonsos. Wij bleven onder zeil en zetten onze zaken bij deze eilanden bij gunstig weer voort, en bij een wind die gewoonlijk overdag vanuit westzuidwest en westnoordwest, doch in de nacht vanuit het noorden woei. Op de 25e in de namiddag verwonderde ik mij niet weinig de Beaufoy op ons te zien toezeilen, daar ik er gewis op gerekend had dat hij een ankerplaats op Zuid-Shetland gevonden zou hebben. Kapitein Brisbane meldde mij, dat de toestand van het ijs aan de kust van Shetland vrijwel dezelfde was als toen wij het op 16 november verlieten, ongeacht dat hij pas op 18 december wederom voortgevaren was. Hij zeilde op veertig mijl langs de kust, doch kon nergens aan land. Het ijs was daarenboven nog van de zware, blauwe soort, die lange tijd om te ontdooien nodig heeft, zodat hij de gedachte opgaf om daarop te wachten. Hij berichtte mij ook, dat hij daags daarvoor aan deze kust een zeer gemakkelijke haven had gevonden, elf mijl opwaarts in een Sound die ik nadien Nieuwjaars Sound noemde, aangezien ik de nieuwjaarsdag daarin doorbracht.

Daar wij een goede ankerplaats nodig hadden om de brik te onderzoeken en te repareren, voeren wij daarnaartoe en wierpen om 10 uur 's ochtends op de 26e de ankers in de Indianenbocht uit, die door een in de nabijheid wonende stam der Vuurlanders zo genoemd werd. Wij prepareerden ons nu om de schepen lichter te maken en de zeer aanzienlijke schade te repareren, die ze door het aanstoten aan de ijsmassa's geleden hadden.

De Vuurlanders hadden natuurlijk de schepen opgemerkt, aangezien hun aanleg zich op een eiland aan de ingang van de bocht bevond. Daar zij echter eerder slechts de kotter gezien hadden, aarzelden zij uit voorzichtigheid om bij de brik te komen. Uiteindelijk echter voeren zij in diverse kano's, zoals gewoonlijk juichend, naderbij en spreidden de armen uit, als uit vrees en vreugde. Het gelukte mij spoedig hen aan boord te lokken. Ik zag onder hen enkelen met andere trekken dan de overige Vuurlanders hebben, met gebogen en iets grotere neuzen dan de overigen en het viel mij in, dat dit van de Spanjaarden kon stammen die tweehonderdvierenveertig jaar geleden een nederzetting in Staat-Magellaan aanlegden, die echter slechts zeven jaar duurde. Dat zij van de Spanjaarden afstammen, wordt nog waarschijnlijker doordat wij twee Spaanse woorden onder hen vonden, namelijk 'canoa', de kano, en 'perro', de hond. Een Spanjaard die wij bij ons hadden, sprak hen dikwijls aan, doch kon geen andere Spaanse woorden bij hen ontdekken.

Het zou mij heel zwaar vallen om enige kennis van hun spraak te verkrijgen, aangezien zij immer mijn woorden napraten. Doch van hun woorden schenen mij sommige een gelijkenis met die van de Hebreeuwse taal te hebben, zoals daarin ook de tonen 's' en 'sch' overheersen. Ja, de beide voorheen genoemde Spaanse woorden zouden wellicht eveneens op het Hebreeuws teruggevoerd kunnen worden. In de Spaanse taal zijn verder deze en andere oorspronkelijk Hebreeuwse woorden gemakkelijk te verklaren, doordat ze via het Arabisch binnengekomen kunnen zijn. Om echter te verklaren hoe de Vuurlanders tot het

Hebreeuws kwamen, zou niet zonder belang voor filologen kunnen zijn.

Op de 27e stuurde ik de Beaufoy naar het eiland Diego Ramirez en gaf hem nog veertig man van de brik mede. In de voormiddag kwamen ongeveer veertig Vuurlanders aan boord, en ongeacht dat een scheepsjongen bestendig de wacht moest houden en alle dingen van waarde uit de weg waren geruimd, werd toch het stelen niet gans verhinderd. Ik had hun wat zeehondenvet en -vlees gegeven, doch een oude man onder hen was hiermede niet tevreden en stal van een matroos een jong zeekalf, dat hij schoongemaakt had en tot zijn middageten bestemd had. Gewoonlijk plegen de Vuurlanders te lachen wanneer zij op een diefstal betrapt worden, doch de oude man was zeer geschrokken, sprong in zijn kano en wilde zich lang niet wederom naar ons toe wagen.

Dezen waren op dezelfde wijze gekleed, zoals hun reeds eerder geziene landslieden. Zij hadden slechts een vel over de schouder en sommigen gingen gans naakt, of men moest al de rode oker waarmede zij zich overal beschilderd hadden, voor kleding houden. Wij hadden niet veel oude kleren meer over, aangezien wij vrijgevig waren geweest jegens degenen die ons het eerst bezochten, doch ik gaf hun iets van kledingsstukken voor de ottervellen die ik van hun lichaam kocht. Zo had ik aan een van hen een wit flanellen hemd gegeven, dat hij aantrok. Daarna sprong hij geheel verrukt onder zijn metgezellen rond. Aangezien dit hemd in hoog aanzien stond, droegen zij het afwisselend ieder acht of tien minuten lang, en daarna sneden zij het in stukken en deelden het evenredig onder elkander. Weer een bewijs van de gemeenschap der goederen onder hen.

Aangezien wij voor het achterdeel van het schip enige vaten met water moesten vullen om het voorste deel nog meer te verheffen, had ik de Vuurlanders nodig om te pompen. En toen de gemakkelijkste manier eenmaal aan hen getoond was, verrichtten zij de zaak net zo snel als onze eigen lieden. Ik had hen ook nodig om te trekken, daar waar het ons aan handen

ontbrak, hetgeen zij met grote ijver deden. Doch hun gezang daarbij was oorverdovend, want aangezien zij een van onze matrozen daarbij hadden horen zingen, zo geloofden zij dat het erbij hoorde en nu brulden allen eenstemmig. Ik probeerde uit, wat voor een werking de muziek op hen zou maken en liet hun op een viool voorspelen. Dit scheen hun te bevallen, doch de fluit nog meer en de vocale muziek meer dan al het andere. De vrouwen met name waren gans verrukt, toen zij een jongeman die een fraaie stem had, een lied hoorden zingen. Ik toonde hun enkele schilderijen, die hun opmerkzaamheid, doch slechts voor een ogenblik vasthield, en ik bemerkte dat die, welke de meest naar voren stekende kleuren hadden, hun opmerkzaamheid het meeste en langste opwekten.

Daar ik aan een van hen slechte ogen bemerkte, maakt ik een zalf en waste hem daarmee. Hij merkte mijn bedoeling en vermoedde, dat ze ineens gezond zouden worden, hetgeen natuurlijk niet geschiedde. Doch ik herhaalde het twee- of driemaal daags, en zo waren ze in drie dagen vrijwel geheel gezond. Ik had hem de voorste haren afgesneden aangezien ze hem in de ogen hingen, en spoedig kwamen allen en vroegen mij om ook bij hen de haren af te snijden, aangezien het er fraaier uitzag. Dit onschadelijke verzoek kon ik hun gemakkelijk inwilligen en ik deed hun bovendien het genoegen hen te poederen, waarover vooral de vrouwen zeer verrukt waren.

Ik had hen met de vernietigende werkingen van de geweren bekendgemaakt, en op de knal van een groot kanon dat wij afvuurden, krijsten de vrouwen zeer luid en keken de mannen naar het kanon met starre ontzetting. Een koene en listige knaap die, zoals ik vermoedde, de hoofddief van de stam wilde zijn, was in de grote mast omhooggeklommen en trachtte het ijzerwerk naar beneden te krijgen. Ik gaf hem door tekens te verstaan dat hij naar beneden moest komen, doch hij sloeg er geen acht op. Daar ik mijn pistolen bij mij had, mikte ik op hem om hem schrik aan te jagen, waarop hij dadelijk naar beneden

kwam en met een gans verbitterd gezicht een lomp greep en die mij in het gezicht wierp. Deze onbeschaamdheid kon ik niet zo laten voorbijgaan. Ik greep daarom mijn buks, die bij de hand was, waarop hij en zijn metgezellen met luid geschreeuw naar het andere einde van het schip holden. De vrede werd ondertussen spoedig wederom hersteld, toen ik de overtreder zijn kano in stuurde en mijn flint neerlegde. Niettemin scheen hun vertrouwen in onze vriendschap hierdoor geschokt te zijn en zij verwijderden zich vroeger dan gewoonlijk.

Omdat wij slechts met zijn achten waren en onder dezen twee knapen, zo werd het voor het geval van een aanval van de zijde der Vuurlanders nodig geacht dat wij ons bewapenden. Ik vorderde derhalve allen op om een degen[45] benevens een musket of pistool bij de hand te hebben. Op de ochtend van de 30e kwamen om 4 uur ongeveer veertig tot vijftig Vuurlanders, en zij sprongen ongeacht de zich op het verdek bevindende manschappen aan boord. De tweede stuurman kwam geschrokken naar mij toe gehold en meldde mij, dat de inheemsen het schip in bezit wilden nemen. Zijn vrees was evenwel zonder grond, want toen ik met het pistool naar boven ging, ijlden degenen die zich op de kajuittrap bevonden, meteen terug en degenen boven op het verdek bracht ik spoedig tot de orde. Had ik evenwel mijn lieden toegestaan hen te slaan, dan zou er hoogstwaarschijnlijk een schermutseling zijn gevolgd.

Tegen de middag verzamelde ik hen en trachtte te achterhalen of zij een besef van een toekomstige toestand hadden. Ik deed het geheel zoals bij de vorige stam, las in de Bijbel en maakte tekens voor hen. Een religieus gevoel merkte ik nu beslist, hetgeen zij uitten doordat zij elkander hoogst verwonderd aankeken en zacht spraken. Van een vorm van godsverering echter kon ik niets gewaarworden.

Door kleine geschenken die ik hun op verschillende momenten gaf, verschafte ik mij een hoeveelheid door henzelf vervaardigde artikelen als halsbanden, korven, bogen en pijlen. Hun

---

[45] "Seitengewehr".

halsbanden bestaan uit kleine schelpen die werkelijk een fraaie, kleurige glans hebben. Er zitten gaten in en ze zijn geregen op een van darmen gevlochten snoer, dat zo zuiver en vast gevlochten is, dat men nauwelijks begrijpt hoe zij dit gewoon met de hand tot stand kunnen brengen. Hun korven zijn uit sterk gras zeer kundig vervaardigd. De bogen zijn meestal drie voet, acht zoll lang en bestaan uit een elastisch, glad en hard hout. De boogpees bestaat uit zeehondenvellen en soms is hij ook uit gevlochten darmen gemaakt, doch de pijlen zijn van hard hout en fraai gladgemaakt. Deze zijn ongeveer vijfentwintig zoll lang en hebben een scherpe, driehoekige flint aan de spits, die in een spleet in het hout bevestigd is. Wanneer de pijl in het vlees dringt, kan hij er wederom uitgetrokken worden, doch de flint blijft in de wond achter.

Nog een ander wapen dat zij hebben, bestaat eveneens uit een scherpe flint, die in een ongeveer negen zoll lange steel steekt en die zij waarschijnlijk als dolk gebruiken. Aan de oorlog schijnen zij overigens niet toegewijd, hoewel ik aan drie van deze stam littekens bemerkte; een teken dat zij wonden hebben opgelopen.

Op de 31e kwam de Beaufoy met een hoeveelheid zeenhondenhuiden terug, net toen onze timmerlieden met het repareren van de brik gereed waren. De Vuurlanders kwamen spoedig na de aankomst van het schip aan boord, terwijl zij zonder twijfel een feestmaal aan zeehondenvet en -vlees verwachtten, waarin zij zich ook niet vergisten. Want de heer Brisbane had een hoeveelheid medegebracht. Onze lieden waren nu bezig om de vellen te bewerken en de inheemsen, aangelokt door de verstrekkingen van vet, uitten de wens hen daarbij te helpen, hetgeen ik hun ook toestond. Intussen bemerkten wij al ras, dat zij nog een andere bedoeling daarbij hadden, want een van de knapen verstopte zeer handig gedurende het werken een vel onder de arm en lachte hartelijk toen een van de onzen, die het bemerkt had, hem dwong zijn buit te laten schieten. De ruilhandel die zij thans hadden leren

kennen, vermeerderde kennelijk hun dieverij, want zij plachten thans artikelen uit de kotter te stelen en trachtten die op de brik tegen dingen die hun beter bevielen, te ruilen en zo ook omgekeerd.

Aangezien wij thans niet meer voor de menigte hoefden te vrezen, schafte ik de kerel aan boord die mij de lompen in het gezicht had geworpen en gaf hem te verstaan, dat ik het in mijn macht had hem te bestraffen. Zijn angst en deemoedige wezen verwierven hem evenwel vergiffenis en hij benam zich sinds die tijd tamelijk stil en ordentelijk.

In de namiddag begeleidde mij kapitain Brisbane naar hun nederzetting. Ik had de Vuurlanders aangeduid dat wij hen wilden bezoeken. Derhalve roeiden zij voor ons naar huis en bij onze landing kwamen enkelen ons tegemoet en begeleidden ons naar hun uit weinig wigwams bestaande stad, die ongeveer zestig inwoners mocht bevatten. Het eerste wat mij opviel, was de afwezigheid van de vrouwen en kleine kinderen. Het was ogenschijnlijk dat zij dezen bij onze nadering de wouden in hadden gestuurd, terwijl er ook rondom op het eiland vuur was aangestoken. Dit kon ten dele uit vreugde over onze aankomst zijn, doch wel net zo goed een uitnodiging aan andere Vuurlanders, want twee vreemde kano's van het bovenste deel van de Sound kwamen naar ons toe. Ik had de vooruitziende blik gehad om onze boot bij de hand, en het scheepsvolk bewapend te houden, zodat wij zonder vrees ons onder hen konden mengen. Aangezien ik een verlangen naar mossels betoonde, begonnen zij voor mij er een aantal te braden en wedijverden om mij de beste te brengen. Tot hun verbazing en plezier doodde ik twee zeemeeuwen met één schot, hetgeen met name bij de vreemdelingen de hoogste verbazing wekte. En aangezien ik hun nimmer toeliet om toe te zien wanneer ik de flint laadde, en het roer na het afvuren naar de mond bracht, liepen zij gewoonlijk terug en geloofden dat ik het laden bewerkstelligde doordat ik er in sprak. Ik beschouwde het als goed om de behandeling van de vuurgeweren voor hen geheim

te houden, aangezien ze zich maar al te vaak in de handen van barbaren als gevaarlijk hebben bewezen. Toen onze nieuwsgierigheid bevredigd was, keerden wij aan boord terug.

Van ziekten bemerkte ik niets onder deze lieden en slechts een enkeling die door een klapvoet verlamd was. Zover mijn waarnemingen reikten, scheen mij het aantal der vrouwen tweederde te zijn in verhouding tot de mannen. De oudsten onder deze stam waren drie mannen die mij vijftig tot zestig jaar oud schenen Vierentwintig konden ongeveer veertig jaar oud zijn, zevenentwintig waren tussen de twintig en dertig, en de overigen, zesentwintig in aantal, kinderen en jongelieden onder de twintig.

Op 2 januari landden de Vuurlanders in de achtergrond van de bocht en staken de bossen aan. Daar bij de richting van de wind de rook precies op ons af kwam, liet ik een musket over hun hoofden afvuren, opdat zij zouden ophouden. Doch zij sloegen er geen acht op, doch gingen voort met het aansteken van de wouden. En aangezien wij thans geheel in damp gehuld waren, liet ik een kanon in een zodanig richting afvuren dat zij weliswaar niet getroffen werden, doch de kogel moesten horen fluiten. Dit dreef hen meteen hun kano's in en zij maakten dat zij snel naar huis roeiden. Wat het moest betekenen, kon ik niet begrijpen, daar zij moesten weten dat het ons zou lastigvallen, want tot nu toe had ik de vuren immer als een vriendschapsteken beschouwd. De ochtend daarop kwamen zij wederom aan boord, zonder in het geringste het voorval van gisteren te vermelden, en gedroegen zich gans vriendelijk.

Aangezien de brik zeilvaardig was, gingen wij bij westelijke wind onder zeil, voeren naar Diego Ramirez en lieten de Beaufoy voor anker. Op de 4e keerden wij terug en de Vuurlanders die bij onze nadering voedingsmiddelen voor zich verwachtten, kwamen ijlings naderbij. Kapitein Brisbare kwam bij mij aan boord en meldde mij dat de inheemsen zich zeer ordelijk hadden gedragen, en dat hij gans zonder vrees alleen bij hen zou kunnen verblijven. Daar nu onze zaak vereiste dat onze

schepen moesten scheiden, droeg ik hem op, tot de 20e in deze omgeving te blijven, dan naar de Falkland-Eilanden en Zuid-Georgia te varen en in de maand maart aan de kust van Patagonië naar mij door te stoten, waarheen wij, nadat wij de inheemsen vaarwel hadden gezegd, meteen afvoeren. Nog waarschuwde ik hem, beslist niet langer onder de inheemsen te blijven zodra zij stopten met zich vriendschappelijk te bewijzen. Met genoegen ervoer ik echter later, dat zij steeds dezelfden waren gebleven.

De eilanden van het Vuurland strekken zich driehonderdzestig mijl breed van het oosten naar het westen uit, langs Straat-Magellaan. Hun grootste breedte bedraagt van het noorden naar het zuiden ongeveer honderdzestig mijl van de Straat tot de uiterste spits van Kaap-Hoorn. Deze strook land bevat, voor zover mijn berichten gaan, een grote bevolking, vooral naar de kusten van Straat-Magellaan toe. De meeste van deze eilanden zijn met kleine, ongeveer vierentwintig voet hoge en acht of tien zoll in doorsnede, dikke beuken omsloten. Deze groeien zo krom, dat een tien of twaalf voet rechtop gegroeide stam zeer zelden te vinden is. Ik bouwde niettemin een boot van dit hout, waartoe het zich zeer goed eigende. In het binnenland toonden zich enkele bergtoppen bestendig met sneeuw bedekt, hoewel ik de hoogste niet boven de drieduizend voet hoog meende te zijn.

De lange dag in de zomer heeft iets zeer levendigs en bij fraai weer en rustig water zijn de wilde landschappen hoogst romantisch. De vulkaan die sommigen bij het voorbijvaren aan Kaap-Hoorn bemerkt hebben, was rond deze tijd niet zichtbaar. Ik zamelde echter een hoeveelheid losse lava in, die ontegenzeggelijk daarvandaan stamt. Kapitein Hall zag hem branden toen hij in het jaar 1822 in het koninklijke schip de Conway rond Kaap-Hoorn voer, en in 1820 zag ik bij onze eerste reis in de maand januari de hemel boven het Vuurland gans rood, hetgeen vermoedelijk van de vulkaan afkomstig was. Het klimaat van deze omgeving is door verschillenden beschreven en vermoedelijk zullen zij allen gelijk hebben, daar

hun beschrijvingen telkens van het weer afhingen, waarop de richting van de wind veel invloed heeft. Want in het midden van de zomer, wanneer hij sterk uit het zuiden van het ijzige Shetland afkomstig waait, staat de thermometer niet hoger dan 28° Fahrenheit. Bij tegengestelde winden is het weer bijna zo fraai als in de zomer in Engeland.

Viervoetige dieren zag ik niet, behalve honden en otters. Ook geloof ik niet dat er zuidelijk van Straat-Magellaan nog andere zijn. Tot besluit van hetgeen ik over de Vuurlanders gezegd heb, wil ik er nog aan toevoegen, dat ik nimmer mensen heb ontmoet met een minder gevormde geest, doch niettemin valt niet te betwijfelen dat bij hun leergierigheid hun toestand gemakkelijk zou kunnen worden verbeterd. Vrijwel alle reizigers die in verkeer met hen stonden, hebben hen tot de ellendigste mensen verklaard en hebben verzekerd, dat zij geen geestelijke vaardigheden zouden hebben die hen tot belering in staat zouden stellen, zonder echter daarvan de oorzaak aan te geven. Ik daarentegen heb gelegenheid gehad om te zien dat hun onwetendheid voornamelijk aan lokale oorzaken moet worden toegeschreven.

Het is niet waarschijnlijk dat een volk dat door stappen voorwaarts in de beschaving reeds een beter onderhoud genoot, dit ooit weer zal vergeten. Men kan derhalve aannemen dat de voorouders van deze stammen in dezelfde onwetendheid leefden als het huidige geslacht. Wij moeten dan geloven dat zij uit de landen noordelijk van Straat-Magellaan verdreven werden en in een onvruchtbare omgeving kwamen die het hun niet veroorloofde om de verworven kundigheden te oefenen, zodat zij die gaandeweg vergaten. Daar er weinig viervoetige dieren op het eiland te vinden zijn, kunnen de inheemsen zich voor hun onderhoud niet op de jacht verlaten en zijn dientengevolge genoodzaakt om hun toevlucht tot visserij te nemen. Dit dwingt hen aan de zeekust te leven, waar de koude en de donkere, lange winter ieder geestelijk optreden schijnt te verhinderen.

Het ruwe klimaat schijnt ook dit volk een gradatie van onwerkzaamheid te hebben meegegeven die, verbonden met de ongemakkelijkheid van de natuur van het land om van plek tot plek te reizen, hun tot een kleine groei aanleiding kan hebben gegeven. Want toen zij oorspronkelijk uit het land noordelijk van Straat-Magellaan kwamen, moeten zij een krachtiger geslacht zijn geweest. Zouden zij hun voeding door de jacht hebben kunnen verwerven, dan zouden hun lichamen zonder twijfel ook krachtiger en hun geest onbestreden zo opgewekt zijn geweest als die van de andere wilde stammen. De natuur heeft hun daarentegen met milde hand een onuitputtelijke voorraad aan schaaldieren gegeven, die hun hoofdvoeding uitmaken, en deze kunnen zij zich met zo weinig moeite verschaffen dat zij er noch verstand, noch geduld of uithoudingsvermogen voor nodig hebben, die andere wilden bij de jacht nodig hebben. De voeding van de Vuurlanders ligt aan de oevers van verscheidene eilanden, waarheen zij zich in hun kano's begeven, zodat aangezien zij zeer samengedrongen zitten, hun benen slecht gevormd zijn, met name die van de vrouwen, die het meest het roeien verrichten.

De ruwe en bergachtige omgevingen van het Vuurland naar het zuiden staan geen akkerbouw toe. Doch naar het noordoosten van deze eilanden is het land uitnodigender en het klimaat beter.

VII. Kaap-Hoorn - terugkeer naar Engeland en aankomst in Salmouth.

Wij hielden noordoostelijk aan, daar de wind uit het zuidoosten bij zuid woei, en bevonden ons op de 7e in de namiddag bij het Barnavel-Eiland onder Kaap-Hoorn. Ik stuurde een boot aan land. Op het eiland groeit niets anders dat wat gras en in het rond liggen enkele kleine eilandjes. De breedte gaf naar mijn waarneming 's middags, terwijl wij ons op 5,5 mijl van het eiland bevonden, 55° 48' 16" op zijn middelpunt, en de lengte volgens de chronometers 66° 39'. De wind woei voortdurend vanuit het zuidoosten en bij het aanbreken van de dag zagen wij het land noordnoordwestelijk, doch konden wegens het nevelige weer de ingang van de Straat-le Maire niet gewaarworden. Wij voeren niettemin voorwaarts en toen om 9 uur in de voormiddag de nevel opklaarde, bleek dat wij ons werkelijk in de Straat bevonden en dat de westelijke spits van Statenland oost bij noord van ons af lag. In de voormiddag zagen wij enkele walvissen dicht bij de oever en stuurden de boten daarnaar uit. Wij bevonden ons vier of vijf mijl van de oever van het Vuurland en sondeerden op een diepte van vijfenzeventig vadem in een grond van fijn zand. Tegelijk had ik de eerste stuurman, die zich in een van de boten bevond, opgedragen om de toestand van de vloed aan de oever te onderzoeken. Wij dreven ondertussen zuidwaarts tegen een frisse wind en om 1 uur kwamen de boten terug, zonder dat het hun gelukt was om een walvis te vangen, waarbij mij de stuurman tevens berichtte dat het water onderwijl snel was gezonken en, toen zij de oever verlieten, bijna de laagste stand had bereikt. Tegen 2 uur trad ook de vloed in en dreef ons met grote hevigheid noordwaarts. Volgens de berekening moet daarom bij volle en nieuwe maan de hoogste waterstand om 2 uur plaatsvinden. Men heeft immer aangenomen dat de vloed door de Straat zuidwaarts stroomt. Volgens de zojuist beschreven omstandigheid echter, geloof ik veelmeer dat hij noord-

waarts stroomt, hoewel hij waarschijnlijk in de Straat nog enige tijd naar de hoogste waterstand de oude richting kan aanhouden, hetgeen dan tot foutieve conclusies voerde.

Nog voordat wij uit de Succes-Baai kwamen, liepen de Vuurlanders naar de oever en juichten en schreeuwden om ons aan land uit te nodigen. Aangezien de wind ons echter gunstig was en de nacht naderde, hadden wij daar geen tijd voor, hetgeen mij toch zeer speet, daar juist in deze baai kapitein Cook de inwoners in het jaar 1769 bezocht.

Bij Kaap-St.-Diego bevinden zich bij sterke wind hevige stromingen en het is in die tijden beter om niet door te varen. Wij hielden noordwaarts aan, dwars door de ingang van Straat-Magellaan, en bevonden aan de noordkant het land verhoudingsgewijze laag en voor akkerbouw geschikt. Wij voeren noordwaarts op de kust van Patagonië toe, waar wij onze zaak voortzetten om de oevers wegens de pelsrobben te onderzoeken en zwarte walvissen te vangen, zoals de gelegenheid zich voordeed. En op de 13e, nadat wij de rivier Galleyos vergeefs gezocht hadden, ankerden wij op een diepte van acht vadem ongeveer vijf mijl van het land. Aangezien wij ons in de breedte bevonden waarop deze rivier op de kaart van Malespina[46] is weergegeven, landde ik om de oever te onderzoeken, daar ik vermoedde dat de invaart wellicht zo door land omsloten was, dat men die niet op enige afstand zou zien. Ik was vier of mijl langs de oever zuidwaarts voortgegaan zonder te vinden wat ik zocht en wilde net omkeren toen ik toevallig, doordat ik over een hoogte zag, de rivier gewaar werd, die niettemin zeer weinig water had, zoals zich ook de dam tussen deze en de zee bevond. In de tijd van Malespina was hij daarentegen gewis open en verdroogde hij sindsdien doordat de wateren een andere loop namen, of er bevond zich ook een bank aan zijn monding, die sinds die tijd tot een dam aangroeide.

Op de 14e verhief de wind zich tamelijk sterk en wij lieten het schip met het anker in de grond vrijwel in de richting van de

[46] Expeditie van 1789-1794.

kust verder drijven. Het weer was tamelijk fraai, doch de winden waren zeer veranderlijk en woeien dikwijls vanuit het zuidoosten.

Op de 24e voeren wij in de rivier de Santa-Cruz om enkele veranderingen door te voeren en enig robbenvet tot traan te smelten. De ingang van de rivier kan men niet zeer ver zien, aangezien het daarachter liggende land hem afdekt. De breedte van de ingang is 50° 12' 16" zuid. De lengte 68° 14' 30" west. Ongeveer zeven mijl van de monding deelt de Santa-Cruz zich in twee armen op, waarvan de ene naar het zuidwesten, de andere naar het noordwesten stroomt. De noordelijke, die veruit de kleinere is, voer ik ongeveer twee mijl op, tamelijk dichtbij zijn bron, want het water was hier reeds gans zoet en de rivier niet meer dan een beek. De noordwestelijke arm schijnt iets meer omvang te hebben en het zou mij niet verwonderen, wanneer hij met een arm met de Straat-Magellaan in verbinding staat, aangezien het water bij onze ankerplaats nimmer zoet was. Aangezien de noordwestelijke arm zeer ondiep is, houdt het water innemen zeer op, aangezien men het bij lage waterstand moet innemen waar niet genoeg diepte is om een beladen boot vlottend te houden, zodat men om terug te keren wederom de vloedtijd moet afwachten.

Groot hout is in de buurt van deze rivier niet te vinden. Aan de oostelijke oever staan veel struiken met een kleine zwarte bes, iets kleiner dan een sleedoorn[47], die wanneer hij rijp is, zeer aangenaam smaakt en een zeer goed middel tegen de scheurbuik is, hetgeen wij benutten en wij aten er veel van. Van inwoners zag ik aldaar waar wij landdden geen spoor, net zomin als van landdieren, lama's uitgezonderd, die er in grote hoeveelheden waren. Doch ze waren zo schuw, dat ze ons niet tot op schietafstand naderbij lieten komen. Vrijwel in het midden van de hoofdrivier bevindt zich een eiland dat de naam Zeeleeuwen-Eiland voert, aangezien zich een hoeveelheid van deze dieren daar ophoudt.

---

[47] "Schlehe". Vertaling onzeker.

De vloed stijgt in deze rivier tot op 32 voet, zodat men de kiel van het grootste schip kan onderzoeken en die op de grond leggen. Bij tweederde van de waterhoogte daarentegen, is er genoeg diepte op de zandbank van de rivier voor een lijnschip. Deze omstandigheid zou het repareren van een aan de bodem beschadigd schip zeer vergemakkelijken. De vloed treedt bij volle en nieuwe maan veertig minuten na 8 uur 's ochtends in, en de eb stroomt vier mijl in een uur.

Op 17 februari voeren wij van hier weg naar de Falkland-Eilanden. Er is nog weinig van het gedeelte van Amerika zuidelijk van 42°, dat gewoonlijk met de naam Patagonië wordt aangeduid, bekend. In het deel van het land westelijk van de Andesketen, naar het eiland Chiloe, hebben de Spanjaarden kolonieën gevestigd; het is derhalve beter bekend. Aangezien ik veel van de kust van Patagonië gezien heb en van de anderen enig bericht over het land en zijn bewoners verkregen heb, zal ik het aan mij bekende hier kort mededelen.

De aangevoerde landstreek wordt naar het zuiden door de in het jaar 1519 ontdekte Straat-Magellaan begrensd. De weg door de Stille Zee[48] werd door de Spanjaarden als uiterst belangrijk beschouwd, aangezien zij die lang voor de enige westelijke naar hun kostbare Peruaanse bezittingen en naar de Filipijnse Eilanden hielden. Door deze beschouwingen vermochten zij een nederzetting in de Straat aan te leggen, vermoedelijk met de bedoeling om de doorvaart te beheersen en die voor hun eigen schepen te vergemakkelijken. In het jaar 1581 bouwden zij aan de Patagonische kant, ongeveer honderdtwintig mijl van de oostelijke invaart in de Straat, een stad die zij naar de toenmalige koning Philippeville noemden. De uitnodigende rijkdommen van Peru, Mexico en West-Indië echter namen hun ganse opmerkzaamheid in beslag, zodat deze nederzetting verwaarloosd werd, en na een tijdspanne van nog geen zeven jaar de inwoners, aanvankelijk vierhonderd in getal, door honger tot een enkeling waren samengesmolten. Dezen nam de beroemde

[48] De Grote Oceaan of Stille Zuidzee.

zeevaarder Cavendish, die in het jaar 1583 aldaar aankwam, aan boord en hij noemde de haven Port-Famine (Hongersnood Haven).

Bij het bericht dat daarentegen commandant Byron over de betoverende schoonheid van het oord geeft, kunnen wij aannemen dat zowel gebrek aan werkzaamheid[49] van de kant van de bewoners, alsook verwaarlozing van de kant van de Spaanse regering - die geen toevoer stuurde tot de landerijen aangebouwd waren en het gewas rijp was - de ondergang van de kolonie naderbij bracht.

De uiterste top van dit continent schijnt door twee Hollanders, Jacob Maire uit Amsterdam en Cornelius Schouten uit Hoorn in het jaar 1560 ontdekt te zijn. De onder de naam Le Maire bekende Straat werd naar de eerste van deze zeevaarders genoemd, en Kaap-Hoorn naar de geboorteplek van de tweede. De ontdekking van deze koene mannen opende een nieuwe weg naar de Stille Zee, waardoor de belangrijkheid van Straat-Magellaan zeer verminderd werd en sindsdien werd hij weinig meer bezocht. De buitengewone grootte van de Patagoniërs waarover de zeevaarders spreken, verdient enige beschouwing, aangezien zeer achtbare schrijvers er hoogst ongewis over spreken. Ik heb bijzondere berichten over de in de Straat wonende Patagoniërs gekregen van waarheidsgetrouwe mensen, en dezen beschrijven de inheemsen als mensen van gebruikelijke wasdom, van vijf voet vijf zoll namelijk, tot zes voet groot. Daar het klimaat aan de Patagonische kant van de Straat milder en het land niet zo bergachtig is als het Vuurland, leven de bewoners aldaar meer in het binnenland en zijn iets krachtiger en beter bekleed.

Doch dit geldt slechts voor de bewoners aan de Straat. In het binnenland moeten feitelijk grotere mensen zijn, doch bezwaarlijk zodanig als een van Byrons officieren ze beschrijft. Reeds elders heb ik geuit dat degenen met wie de commandant Byron verkeerde, waarschijnlijk hoofdmannen waren, doch nog waar-

[49] "Industrie".

schijnlijker is het dat deze stam, van welke grootte die ook is, niet de kust doch het binnenland noordwaarts bewoonde.

Verder noordwaarts wonende Patagoniërs zakken zo nu en dan in de zomer af en werden door mijn officieren gezien, die hen als gemiddeld zes voet groot en goedgebouwd beschreven. Tegen de zede van de Vuurlanders houden zij van spirituele dranken, doch gelijken zij op hen met betrekking tot hun voorliefde voor spelen. Bij onze eerste reis in 1819 kocht mijn eerste stuurman in de St.-Mathias-Baai een jonge guanacoe[50] van een Patagoniër voor een oud mes.

Door de noodwendigheid om, zolang ik onder zeil was, aan boord te blijven, had ik geen gelegenheid om iets bijzonders over de zeden van de bewoners te ervaren, die zich onbetwist wezenlijk van degenen in de buurt van Buenos Aires onderscheiden, welke laatsten door verkeer met de Spanjaarden reeds iets van de Europese zeden hebben aangenomen. Ik ben over het algemeen volkomen van mening dat geen mensen van een zo ongelofelijk groei als commandant Byron beschrijft, thans ooit aan de zeekust verschijnen, wat er ook voor reuzen immer in het binnenland mogen wonen. In Port-Desire en in de St.-Jozefs-Baai hebben mensen uit mijn kennissenkring Patagoniërstammen gezien, en hun beschrijving der inheemsen stemt gans met die van mijn officieren overeen. De omvang van het land, dat slechts door geboren Patagoniërs bewoond wordt en dat zuidelijk van Rio Negro ligt, waaraan zich een kleine Spaanse kolonie bevindt, kan op zevenhonderdzeventig mijl lang en driehonderd breed worden geschat, of ongeveer tweehonderdtweeëndertigduizend Engelse mijl.

Kennis van datgene wat deze landstreek aan inwoners en handelproducten, met name oostelijk van de Andes kan opbrengen, zou zeer wenselijk zijn, aangezien een voordelige handel met de inheemsen zou kunnen worden ingevoerd, die wellicht talrijker zijn dan men meent. Commandant Anson bericht ons, dat koning Karel II van mening is geweest, dat een

[50] Wilde lama.

land dat op een omgeving stoot die voorraden aan goud en zilver bevat, zoals Chili, het wel waard is om vanwege deze kostbare ertsen onderzocht te worden; de handel met de inheemsen, en andere producten nog niet meegerekend. Hij zond derhalve Sir John Narborough af, om een verbinding met de Patagoniërs te openen en de waarde van hun bezittingen te bepalen. De kwestie echter ditmaal niet tot stand, hoewel zuiver als gevolg van ongelukkige voorvallen. De voorzorgsmaat-regelen en bezorgdheden der Spanjaarden tonen afdoende aan, dat zij van de uitvoerbaarheid van het plan overtuigd waren en de gevolgen zeer vreesden. Koning Karel II zou zoveel van deze onderneming verhoopt hebben en het verloop zo harts-tochtelijk hebben afgewacht dat, toen hij ervoer dat Sir John Narborough in de duinen was aangekomen, hij niet kon wachten tot hij aan het hof verscheen, doch hem tegemoet reisde.

De kusten van Zuid-Amerika zijn zeer uiteenlopend. De westelijke is rotsachtig, hoog en steil, en bevat vele eilanden die tot dicht aan de oever diep water hebben. De oostelijke heeft vele diepe en fraaie baaien, en de diepte neemt slechts langzaam toe, zodat men honderd mijl van het land pas zeventig vadem heeft. De oevers, die een aantrekkelijke menigvuldigheid aan hoogten bieden, bestaan uit bruine plantenaarde die enigermate op vollersaarde lijkt en veel salpeter bevat.

Bij sommige delen van de kust waar ik enkele mijlen landinwaarts ging, bevond ik de bodem rijk met gras bekleed en het binnenland bood een fraaie afwisseling. Bomen zijn aan de zee van de rivier de Plata tot aan de kust van Straat-Magellaan niet te zien, doch hier zijn ze in grote hoeveelheid. Diep in het binnenland zijn er waarschijnlijk bomen, aangezien op de westelijke kant van de Andesketen onder 45° der breedte de wouden vrijwel ondoordringbaar zijn. Noordelijk van de rivier de Negro wordt het land vlak en is het vol rijke weiden, waarop zich vele wilde paarden en rundvee bevinden.

Het zogenaamde stinkdier werd door mijn scheepsmanschappen gezien en spoot inderdaad een matroos een stinkende vloeistof in de ogen, zoals het tot zijn verdediging te doen pleegt. Naar de aard te oordelen waarop de mens gebaren maakte, moest het hem grote pijn veroorzaken. De Amerikaanse tijger of jaguar wordt ook dikwijls aan de kust gezien. Ze moeten evenwel zo nu en dan om een aan de oever omgevallen boot heengaan, waaronder de manschappen zich gelegerd hebben, en zich wederom verwijderen zonder roofzucht te verraden.

De rivieren van dit land zijn niet onbelangrijk. De zes volgende zijn het aanzienlijkst: de St.-Joseph; de Colorado ofwel de rode rivier; de Negro, ofwel de zwarte rivier; de Port-Desire; de Port-St.-Julian; en de Santa Cruz. De vier laatste hebben ankergrond en wel voor grote schepen, waardoor dit land alleen reeds zeer kostbaar wordt.

Op de verdere vaart naar de Falkland-Eilanden bleef ons het land tot de 21e voor ogen, waar wij 's avonds de kust uit het gezicht verloren en wij ons vijf zeemijl zuidzuidwest van de Coy-Baai bevonden. Wij hadden streken wind uit het zuidzuidwesten en noordnoordwesten bij een onrustige zee, en op de 25e om 6 uur 's ochtends ontwaarden wij bij westelijke wind en nevelig weer Kaap-Meredith noordoostelijk, ongeveer drie zeemijl van ons af. Wij wierpen om 2 uur in de namiddag in de Robertson's-Baai bij een diepte van zeven vadem de ankers uit. Nadat wij de zuidelijke oever vanwege de pelsrobben onderzocht hadden, lichtten wij op de 28e bij noordoostelijke wind en gunstig weer de ankers en voeren naar Nieuw-IJsland, dat wij op 2 maart bereikten en waar wij in Ship-Harbour bij een diepte van zeven vadem ankerden. Bij het naderen had ik aan het noordelijke einde van het eiland rook bemerkt en die voor een signaal van schipbreukelingen gehouden. Doch het was niets anders dan gras dat reeds enkele maanden eerder vlam had gevat.

Nadat wij op de 2e een toereikende voorraad aan water hadden ingenomen, benevens turf als brandmateriaal, lichtten wij de ankers doch wierpen ze nog diezelfde dag wederom in de haven van West-Point uit. Op de 12e voeren wij naar Port-Egmont en ankerden bij de ruïnes bij een diepte van negen vadem.

Op de ochtend van de 15e zag ik tot mijn verwondering een lijnschip en een oorlogssloep rond de spits komen en bemerkte aan de vlag dat het Spaanse schepen waren. Ik ijlde aan boord, werd hoffelijk opgenomen en toonde hun de beste ankerplaats. Doch zij volgden mijn raad niet en bezorgden zich daardoor later veel moeite. Zij beweerden dat zij van Lima kwamen, hetgeen ik echter later als vals onderkende, want mijn lieden ervoeren van enkele van hun matrozen die goed Engels spraken, dat zij pas sinds tien weken uit Cadix weg waren. Ook overtuigde mij het verlangen van de officieren om nauwkeurig bericht over de vaart door de Straat-Le Maire en om Kaap-Hoorn te verkrijgen, dat zij veelmeer van plan waren om daarnaartoe te varen.

Aangezien het stormachtig weer werd, bleven wij tot de 19e hier, waar wij dan, aangezien het rustiger weer werd, wederom naar de kust van Patagonië opbraken. Gedurende de vaart hadden wij sterke stormen uit het zuiden, waarbij wij twee boten verloren. Op de 23e bereikten wij de kust van Point-Lobos op 44° der breedte: het voor onze samenkomst met de Beaufoy bepaalde oord. Aangezien ik hem niet vond, concludeerde ik daaruit dat de sterke zuidenwinden hem noordwaarts hadden gedreven en dat hij derhalve naar huis was teruggekeerd. Wij hielden dicht op de kust aan en op 3 april legde ik bij in Montevideo, aangezien wij een lek kregen en ons in de monding van de rivier de Plata bevonden. Door de ondersteuning van de Britse consul, de heer Hood, en van Sir Murray Maxwell, de commandant op dit station die mij zijn scheepstimmerlieden zond om te helpen, waren wij op 4 mei wederom zeilvaardig.

Montevideo, op de noordelijke oever van de rivier de Plata, ongeveer zeventig mijl van de ingang daarvan gelegen, is met muren omgeven en werd in het jaar 1823 van de Portugese koningsgezinden afgenomen door de keizerlijke Braziliaanse troepen, die in het oord indertijd in positie waren. De toenmalige gouverneur, Le Core, schijnt volledig tegen zijn post opgewassen te zijn, doch de ervaring der veelvuldige invallen en revoluties in de laatste twintig jaren hindert de inwoners om op andere dingen te letten, zoals die, welke zij snel te gelde kunnen maken. Derhalve zijn diverse huizen waaraan men begonnen was, niet afgebouwd en tot puin vervallen, en enkele van de straten zijn nauwelijks nog gangbaar. Het geheel biedt tegenwoordig de opgehoopte puinhopen van een reeks jaren die door vrijwel voortdurende burgerlijke en buitenlandse oorlogen ontregeld waren. De rijken leven, zoals te verwachten is, in welstand en aanzien, doch zonder beledigend, trots of als heren gruwelijk te zijn. De werkende klasse onderscheidt zich niet door werkzaamheid, doch is veelmeer aan lediggang en dronkenschap toegewijd, vooral buitenlandse arbeiders. Drie werkdagen in de week zijn wegens de goedkoopte der levensmiddelen toereikend om hen in de andere vier dagen in welstand te onderhouden. En alle Europeanen, hoe bedrijvig ze ook bij hun aankomst mogen zijn, vervallen in deze leefwijze. De Gaucho's of landlieden, die zo nu en dan in de stad komen, zijn groot en hebben een roodachtige gelaatskleur. Zij gelden niet als de eerlijkste klasse mensen en hebben wellicht meer moorddaden begaan dan enig andere.

De vrouwen in Montevideo zijn nog onder de gemiddelde grootte. De zede om nauwe schoenen te dragen, heeft hun slecht gevormde voeten gegeven, doch hun fraaie gezicht vergoedt dit gebrek rijkelijk. De omtrek van hun gezicht is hetgeen men Grieks kan noemen, en hun uitdrukkingsvolle zwarte ogen, alsook hun edele, eenvoudige wezen maakt hen hoogst aan-

trekkelijk. Het aanzien van de priesters schijnt zeer afgenomen te zijn en aan hun kerken merkt men de armoede.

De Engelse kooplieden vormen een aanzienlijk gezelschap en sinds kort is een Britse consul aangesteld om over hun belang te waken. Ik was hier net vanwege de viering van de geboortedag van de koning, die deze heren nimmer nalaten te houden, en het gezelschap waarvoor ook ik was uitgenodigd, bestond uit ongeveer vijftig personen. Na het eten speelde een Portugees muziekkoor, terwijl op de gezondheid van de koning gedronken werd, in de hoop op 'God save the King' en 'Rule Britannia', terwijl het fregat van de commandant raketten liet opstijgen en een salvo afvuurde.

Ook werd er een Spaans feestmaal gegeven gedurende mijn oponthoud alhier en ik werd er voor uitgenodigd. Het was zeven mijl van de stad en aangezien men hier weinig te voet gaat, werd ons een tweeassig voertuig bezorgd, waarin zich zes van de onzen met enig levensgevaar op de slechte wegen naar de verzamelplaats begaven, waar wij een gezelschap van ongeveer zestig personen, bestaande uit Spaanse patriotten, Amerikanen, Fransen en Portugezen aanwezig vonden. Aan het zeer rijkelijke middageten scheen mij niets ongewoons, behalve een groot rundergebraad met huid, dat een lievelingsgerecht scheen te zijn en ongewoon sappig was. Toen na enkele andere toasts de vicepresident er een voor de koning Ferdinand VII wilde uitbrengen, verzette zich vrijwel het gehele gezelschap daartegen en overstelpte hem met een stroom van schimpscheuten, waarop hij zo bitter antwoordde dat de tafel spoedig een oorlogsscene dreigde te worden. De vicepresident hield zich echter enkele minuten verstandig stil, waardoor de ordening enigermate hersteld werd en de beledigden hun woede op de wijn botvierden, die spoedig allen zo opwond dat glazen en vaatwerk rondvlogen en uiteindelijk, om het geheel te bekronen, er een op de tafel klom en allerlei grollen bedreef, hetgeen wij toen voor een wink namen om op te breken, nadat het ganse onderhoud niet langer dan driekwart uur geduurd had.

De uitvoer van Montevideo bestaat voornamelijk uit paarden, ossen, huiden en hoorns. Sinds de vijftien jaren dat Engelse troepen het oord bezet hadden, zijn die dieren zeer verminderd geworden en derhalve in prijs gestegen. Er werd mij een stapel botten van paarden getoond die in die tijd geslacht en per stuk voor twee schilling naar het slachthuis gebracht werden. Thans echter kost een goed paard reeds twee pond sterling. Rundvee is er ontwijfelbaar nog genoeg, doch in de buurt van de stad is het zeldzaam. Een vette os die twaalf jaar geleden enkel wegens de huid en de talg geslacht werd, geldt nabij de achttien dollar. Groenten zijn bovenmate duur, en alle overige producten van het land zijn in gelijke verhoudingen gestegen.

Aangezien de laatste belegering van Montevideo ten dele deze vermindering van de levensmiddelen bewerkstelligde, zullen bij een geordende regering twee of drie jaren toereikend zijn om de vorige overvloed wederom te scheppen.

De haven van Montevideo is reeds ten genoege van vroegere reizigers beschreven geworden. Ik zal derhalve slechts nog opmerken, dat die weinig beschutting tegen de zuiden- en westenwinden biedt en daarbij zo ondiep is (bij middelmatige waterstand slechts twee vadem), dat een schip dat twaalf of dertien voet diep gaat, in de feitelijke haven zelden vlot is. Verder bestaat de bodem uit slib, zodat de schepen daardoor geen schade lijden. Tegen de zuidwestenwinden echter kunnen ze zich door de beste ankers en kabeltouwen nauwelijks veiligstellen.

De verschillende gevaarlijke ondiepten in deze rivier maken de vaart naar Buenos Aires een weinig onzeker. Vele bevelhebbers van schepen laten zich, wanneer zij met goede wind komen, er vaak toe verleiden om zonder loodsen verder te varen. Wanneer zij dan in de buurt van het gevaar geraken, verandert vaak het weer en aangezien zij met de stromingen onbekend zijn, lopen zij aan de grond. Ja, de zandbanken zelf veranderen en de stromingen zijn zo weinig precies bekend, dat zelfs ervaren schippers dikwijls in verlegenheid geraken. In de ene maand die

ik in Montevideo doorbracht, gingen twee schepen gans in de rivier verloren, en weinig weken daarvoor leed er eentje schipbreuk en daarbij kwamen er verschillenden om het leven, die zich op een vlot trachtten te redden.

Op de berg van Montevideo is het 's nachts aldaar aangestoken licht zo zwak, dat het weinig nut heeft. Bevond het zich in plaats daarvan op het eiland Flores en werd het passend verzorgd, dan kon het in donkere nachten van groot nut zijn. Engelse en Amerikaanse loodsen zijn in Montevideo te krijgen, doch zij verkrijgen zo weinig opmontering dat zij nimmer uitvaren om naar de schepen uit te kijken.

De haven van Maldonado zou een comfortabele verzamelplaats zijn voor de loodsen, aangezien hij dicht bij het goede vaarwater is en gans van alle zandbanken verwijderd. Wanneer de kapiteins verplicht konden worden om loodsen te nemen, zou men een systeem kunnen volgen zoals het aan onze kusten en in enkele andere omgevingen wordt waargenomen, namelijk dat twee loodsboten worden aangehouden (schoener of kotter, elk van ongeveer vijftig ton), om met ongeveer tien of twaalf loodsen aan boord buiten de monding van de rivier rond te kruisen. Bij een dergelijk systeem zou de voortdurende bezigheid de loodsen ook in staat stellen om hun diensten voor een redelijker prijs dan thans te verlenen.

Op 4 mei lichtten wij bij westzuidwestwinden de ankers en zeilden, nadat wij Sir Murrey Maxwell nogmaals aan boord van zijn schip bezocht hadden, met alle mogelijke ijl thuiswaarts en bereikten in negenenzestig dagen, en wel vroeger dan de pakketboot, die twee dagen voor ons uitzeilde, de haven van Falmouth, na een afwezigheid van vrijwel twee jaren.